

דוחות כספיים ביניים ליום 30 ביוני 2012

דוחות כספיים ביניים ליום 30 ביוני 2012

פרק א: דוח הדירקטוריון
פרק ב: דוחות כספיים

פרק א': דוח הדירקטוריון

תוכן עניינים

1	תיאור החברה	1.1
1	בעלי מניותיה של החברה	1.1
1	תחומי פעילותה של החברה	1.2
2	התפתחויות מאז הדוח השנתי האחרון	2.1
2	שינויים רגולטוריים עיקריים בתקופת הדוח	2.1
5	הסכם פשרה - תביעה נגזרת	2.2
5	מנורה מבטחים פנסיה - פירעון שטר הון שהונפק לחברה	2.3
5	חלוקת דיבידנד בעין	2.4
5	הון אנושי	2.5
6	רכישת נכס - בנק לפיתוח התעשייה	2.6
6	הליכים משפטיים	2.7
6	מגבלות ופיקוח על עסקי התאגיד	2.8
17	התפתחויות בסביבה המאקרו כלכלית	2.9
20	המצב הכספי	3.1
20	נתונים עיקריים מהדוחות הכספיים	3.1
21	תוצאות הפעילות	4.1
21	נתונים מדוחות רווח והפסד המאוחדים	4.1
22	פרמיות ביטוח שהורווחו, ברוטו	4.2
23	תוצאות הפעילות בתקופת הדוח	4.3
24	רווח כולל מתחומי פעילות	4.4
26	מידע כספי לפי תחומי הפעילות	4.5
33	גילוי בדבר שינוי בערך של נכסים פיננסיים	5.1
35	תזרים מזומנים	6.1
35	מקורות מימון	7.1
35	גילוי בדבר הליך אישור הדוחות הכספיים בחברה	8.1
36	בקורות ונהלים לגבי הגילוי (SOX302)	9.1
36	גילוי בדבר התקדמות ההיערכות ליישום דירקטיבת Solvency II	10.1
37	אירועים לאחר תאריך המאזן	11.1
37	חידוש פוליסות לביטוח אחריות דירקטורים ונושאי משרה	11.1
37	דירוג כתבי התחייבות של החברה וחברות הבנות	11.2
38	הנפקת הון	11.3

מנורה מבטחים ביטוח בע"מ

דוח הדירקטוריון ליום 30 ביוני 2012

פרק זה, במסגרת הדוח הרבעוני, כולל לעיתים מידע צופה פני עתיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968. מידע צופה פני עתיד הינו מידע בלתי וודאי לגבי העתיד, המבוסס על האינפורמציה הקיימת בחברה במועד פרסום הדוח וכולל את הערכות החברה או כוונותיה, נכון למועד פרסום הדוח. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות באופן מהותי מן התוצאות המוערכות או המשתמעות ממידע זה. במקרים מסוימים, ניתן לזהות קטעים המכילים מידע צופה פני עתיד על ידי הופעת מילים, כגון: "החברה/הקבוצה מעריכה", "החברה/הקבוצה סבורה", "בכוונת החברה/הקבוצה", "צפוי/ה" וכדומה, אך ייתכן כי מידע זה יופיע גם בניסוחים אחרים.

דוח הדירקטוריון שלהלן סוקר את פעילותה של מנורה מבטחים ביטוח בע"מ (להלן: "החברה") לששת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2012 (להלן: "תקופת הדוח").

דוח הדירקטוריון סוקר את השינויים העיקריים בפעילות החברה בתקופת הדוח. הדוח נערך בהתאם לתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (פרטי דין וחשבון), התשנ"ח-1998 ומתוך הנחה שבפני המעיין בו מצוי גם הדוח התקופתי המלא של החברה לשנת 2011.

החברה כפופה להוראות חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981 (להלן: "חוק הפיקוח") ולתקנות וצווים שהוצאו מכוחו, וכן להנחיות המפקח על הביטוח. ההסדרה באמצעות תקנות כוללת, בין היתר, הוראות בדבר ניהול עסקים של חברות ביטוח, ובכלל זה, תקנות ההון העצמי המינימאלי הנדרש מחברות ביטוח, תקנות דרכי ההשקעה, תקנות בדבר החזקת עתודות ביטוח ותביעות תלויות ודרכי חישובן, תקנות בדבר תוכנם, פרטיהם והעקרונות החשבונאיים לעריכתם של הדוחות הכספיים השנתיים והביניים.

1. תיאור החברה

1.1 בעלי מניותיה של החברה

החברה הינה חברה פרטית בשליטה מלאה של מנורה מבטחים החזקות בע"מ (להלן: "מנורה מבטחים החזקות") שהינה חברה ציבורית אשר מניותיה נסחרות בבורסה לניירות ערך בתל אביב. בעלי מניותיה העיקריים של מנורה מבטחים החזקות הינם ניידן אסטבלישמנט ופלמס אסטבלישמנט (תאגידים זרים) המוחזקים בנאמנות עבור מר מנחם גורביץ כנהנה יחיד, והמחזיקים בכ- 61.86% ממניות מנורה מבטחים החזקות. יתרת מניות מנורה מבטחים החזקות מוחזקות בידי הציבור. עיקר פעילותה של החברה וחברות הבנות שלה הינה בתחומי הביטוח והפנסיה.

1.2 תחומי פעילותה של החברה

נכון למועד הדוח, החברה עוסקת, בעצמה ובאמצעות חברה בת בשליטתה, בכל ענפי הביטוח העיקריים, ובכלל זה ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח, ביטוח רכב (חובה ורכוש), ביטוח כללי אחר וביטוח בריאות.

כמו כן, מחזיקה החברה בשלוש סוכנויות ביטוח - ארנון את וינשטוק סוכנות לביטוח (1989) בע"מ וסיני סוכנות לביטוח בע"מ, באמצעות שומרה חברה לביטוח בע"מ (להלן: "שומרה") וכן את אורות סוכנות לביטוח חיים (2005) בע"מ, והכל כמפורט בתרשים מבנה ההחזקות של החברה, בסעיף 1.2 בפרק תיאור עסקי התאגיד בדוח התקופתי לשנת 2011.

לתיאור מפורט של תחומי הפעילות של החברה ראה סעיף 1.3 בפרק תיאור עסקי התאגיד בדוח התקופתי לשנת 2011.

2. התפתחויות מאז הדוח השנתי האחרון

2.1 שינויים רגולטוריים עיקריים בתקופת הדוח

2.1.1 הרפורמה בדמי ניהול

בחודש יוני 2012, פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(דמי ניהול), התשע"ב-2012 (להלן, לצורך ס"ק זה: "התקנות"), שעניינן קביעת תקרות לדמי ניהול שרשאים גופים מוסדיים לגבות בגין קופות גמל וקופות ביטוח שבניהולם כדלהלן:

בקופות גמל (לרבות קרן פנסיה חדשה כללית): החל משנת 2013 - שיעור דמי הניהול לא יעלה על 1.1% מהצבירה ועל 4% מההפקדות השוטפות; והחל משנת 2014 - שיעור דמי הניהול לא יעלה על 1.05% מהצבירה ועל 4% מההפקדות השוטפות. ממקבלי קצבאות זקנה ושאיירים ניתן יהיה לגבות דמי ניהול בשיעור שלא יעלה על 0.6% מהצבירה.

בקופות ביטוח (פוליסות ביטוח חיים): בפוליסות חדשות שיופקו החל מ-1.1.2013 - יחולו השיעורים המפורטים לעיל בנוגע לקופות גמל. לגבי פוליסות שבתוקף לפני המועד האמור, לא יחול שינוי בתקרת דמי הניהול.

בנוסף, נקבעו בתקנות הוראות לגבי גביית דמי ניהול מופחתים בשיעור של 0.3% מהצבירה בחשבונות של עמיתים שהקשר עמם נותק או עמיתים שנפטרו, תוך קביעה כי במידה וגוף מוסדי הצליח ליצור קשר עם עמית שהקשר עימו נותק יהיה רשאי לחזור ולגבות מחשבון העמית, החל ממועד זה ואילך, את שיעור דמי הניהול שגבה מחשבונו במועד שנותק עימו הקשר ולגבי תקופת ניתוק הקשר יהיה רשאי לגבות שיעור של 0.5% דמי ניהול לשנה בלבד.

בחודש יולי 2012, אישרה וועדת הכספים של הכנסת את הצעת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(תיקון מס' 8)(שיעור מערי של דמי ניהול), התשע"ב-2012 (להלן: "הצעת החוק") והעבירה אותה לקריאה שניה ושלישית במליאת הכנסת. הצעת החוק קובעת כי שר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, יהיה מוסמך לקבוע סכומים ושיעורים מזעריים ומרביים של דמי ניהול וכן סכומים ושיעורים מירביים של הוצאות וכן יהיה רשאי לקבוע שהסכומים או השיעורים של דמי הניהול ושל ההוצאות יהיו אפס.

נכון למועד הדוח, ואף בהנחה שהצעת החוק תאושר לא ניתן להעריך את שיעורי דמי הניהול המזעריים שייקבעו מכוח החוק האמור, אם בכלל. בנוסף, ועל רקע ההוראות החדשות בתקנות דלעיל, יתכן שינוי בהתנהגות הצרכנים ולקוחות הקבוצה, בעלי פוליסות ביטוח שבתוקף, שהתקנות כאמור אינן חלות לגביהן. לפיכך, לא ניתן להעריך, בשלב זה, את מלוא ההשלכות המצרפיות של תמהיל ההוראות הסופיות שיחולו.

מבלי לגרוע מהאמור, שינוי תקרת דמי הניהול למבוטחים חדשים החל משנת 2013 והפחתת דמי הניהול מעמיתים מנותקי קשר צפויים להביא להפחתה בהכנסות החברה מדמי ניהול וממילא להשלכה שלילית על התוצאות הכספיות של החברה. בנוסף, ליישום התקנות צפויה להיות השפעה גם על הערך הגלום בגין מכירת פוליסות ביטוח חיים חדשות שימכרו בעתיד. הערכת החברה הינה מידע צופה פני עתיד המבוססת על הוראות התקנות והצעת החוק והערכתה לגבי השפעתן על תוצאות הקבוצה. ואולם, אין באפשרות החברה לאמוד את עוצמת והיקף ההשפעה. החברה תוסיף ותבחן את ההשפעה של התקנות והצעת החוק הנ"ל על תוצאות פעילותה וכן דרכים להתמודד עם השפעות אלו.

2.1.2 מקדמי קצבה מובטחים בפוליסות ביטוח חיים

בחודש יולי 2012 פרסם משרד האוצר את טיוטת חוזר מקדמי קצבה המגלמים הבטחת תוחלת חיים. טיוטת החוזר פורסמה בהמשך למחקר שנערך על ידי אגף שוק ההון ביטוח וחיסכון אשר בחן, בין היתר, את יכולת חברות ביטוח להתמודד עם הסיכון הגלום במקדמי קצבה מובטחים. כיום, תכניות לביטוח חיים משולבות בחיסכון המשווקות על ידי חברות ביטוח, כוללות מקדמי המרה לקצבה המגלמים הבטחת תוחלת חיים (להלן: "מקדמי קצבה"). על פי תוצאות המחקר, המשך שיווק תכניות ביטוח חיים הכוללות מקדמי קצבה מובטחים יכול לפגוע ביכולתן של חברות לעמוד, בטווח הארוך, בהחייבויות לתשלום קצבאות בגין פוליסות אלו. בהתאם לטייטה, המשך מכירת תוכניות ביטוח הכוללות מקדמי קצבה המגלמים הבטחת תוחלת חיים (להלן: "המקדם המובטח") יתאפשר למי שמלאו להם לפחות 55 שנים במועד המכירה, ובלבד שתכניות

אלו יעמדו בעקרונות הבאים: 1) המקדם המובטח יתומחר כרכיב עצמאי, שעלותו שקופה וגלויה למבוטח; 2) לא תהא הגבלה בבחירת מסלול קצבה; 3) תשלומים בעד המקדם המובטח, שישווק במועד מסוים, יהיו זהים לכלל המבוטחים שירכשו אותו באותו מועד, בכפוף לאבחנות המבוססות על מאפיינים אקטואריים.

במקביל לפרסום טיוטה זו, פורסם **מכתב למנהלי חברות הביטוח שעניינו "עדכון הארכת תוקף ההיתר לשיווק תכניות ביטוח חיים 2012"**, וזאת לצורך קביעת סייגים להיתרים לשיווק חוזי ביטוח הכוללים מקדם מובטח, אשר נכנסו לתוקף ביום 1 באוגוסט 2012 (להלן: **"מכתב העדכון"**). ההיתרים שניתנו יוגבלו כך שההיקף הכולל של חוזי ביטוח חיים הכוללים מקדמים מובטחים שיימכרו על ידי חברת ביטוח בתקופה שבין יום 1.1.2012 ועד ליום 31.12.2012 (להלן: **"תקופת המעבר"**), לא יעלה על 150% מהיקף חוזי ביטוח חיים כאמור שנמכרו על ידה בשנת 2011, וכן מספר חוזי ביטוח חיים הכוללים מקדמים מובטחים שנמכרו בתקופת המעבר לא יעלה על 150% מכמות חוזי ביטוח חיים כאמור שנמכרו על ידה בשנת 2011.

בהמשך למכתב העדכון, בחודש אוגוסט 2012, פורסם **מכתב הבהרה למכתב העדכון אשר מבחין בין ההיתרים שיינתנו בחוזי ביטוח הכוללים מקדם מובטח המאושרים כקופת ביטוח לבין חוזי ביטוח מסוג זה אשר אינם מאושרים כקופות ביטוח**. כמו כן, הובהר כדלקמן: (א) לעניין בחינת היקף חוזי הביטוח הכוללים מקדם מובטח יש לכלול הפקדות חד פעמיות שבוצעו בתקופת המעבר (ב) בכל הנוגע לפוליסות אשר תימכרנה בתקופת המעבר לא תתאפשר הגדלת הפקדות ו/או שינוי בשיעור רכיבי ההפקדה (תגמולים או פיצויים), למעט במקרים של הגדלות הנובעות מהסיבות הבאות: (1) הגדלת שכר ביחס לשכר המבוטח בפוליסה (2) הגדלת שיעור ההפקדה בהתאם להוראות צו ההרחבה. בנוסף, הובהר כי צירוף עמיתים באמצעות הסכמי ברירת מחדל לפי לסעיף 20(ב) לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005, אפשרי רק בעת צירוף לראשונה של עובד. מקום בו קיים הסכם ברירת מחדל לא ניתן לשנות תמהיל מוצרים לחסכון פנסיוני כתוצאה משינוי של הסכם ברירת מחדל של המעביד ללא הסכמה מפורשת של העובד. במקביל למכתב עדכון זה ולצורך מעקב של אגף שוק ההון אחר מכירת חוזי ביטוח חיים הכוללים מקדם מובטח, בתקופת המעבר, נתבקשו חברות הביטוח לדווח לפיקוח מדי חודש על היקפי המכירות בתקופה האמורה.

בנוסף, לטיטת החוזר ומכתבי המפקח כנ"ל, פרסם המפקח טיוטת נייר עמדה בדבר עדכון מערך ההנחות הדמוגרפי בקרנות פנסיה ובביטוחי חיים (להלן: **"נייר העמדה"**). נייר העמדה מתבסס על מחקר שביצע המפקח בנושא תוחלת החיים לעניין עמיתי קרנות פנסיה ומבוטחי ביטוח חיים. בנייר העמדה נקבעו שיעורי התמותה העדכניים לרבות התייחסות לשיפור תוחלת החיים בעתיד. בנוסף, קיימת התייחסות לשיעור המבוטחים אשר יממשו הזכאות לקבלת קצבה (במובחן מפדיון הוני) בהגיעם לגיל פרישה (להלן: **"שיעור לקיחת הקצבה"**), אשר לה השפעה על התחייבויות המבטח. החברה בוחנת את נתוני אקטואר האוצר כפי שפורטו בנייר העמדה אל מול נתונים אקטואריים נוספים אשר מצויים בידיה בהתבסס על מאפייני תיק הביטוח הקיים שלה. בהמשך לאמור, ועל סמך הבחינה שערכה הקבוצה עדכנה הקבוצה את אומדני תוחלת החיים ואומדני שיעור לקיחת הקצבה ובהתאם הגדילה את ההפרשה לעתודה משלימה לגמלאות בהיקף של כ- 52 מיליוני ש"ח, לפני מסים על ההכנסה (וכ- 34 מיליוני ש"ח לאחר מס). ההפרשה האמורה מתייחסת לכספים שנצברו בפוליסות ביטוח חיים עד ליום 30 ביוני 2012 ואינם כוללים התחייבות בגין צבירה עתידית בפוליסות אלו (ראה גם סעיף 4.5.2 להלן). המפקח הזמין את חברות הביטוח וקרנות הפנסיה ליתן הערות לנייר העמדה. טרם התקיימו דיונים בנושא זה. לאור העובדה כי מדובר בטיטה בלבד, החברה תבחן את אומדן ההפרשה פעם נוספת עם פרסום ההוראות הסופיות, לרבות בחינת פרמטרים נוספים הרלבנטיים לעניין, ובמידת הצורך תבצע התאמות בהפרשה.

להסדרה הכוללת הנ"ל עשויה להיות השפעה על היקף המכירות של פוליסות ביטוח חיים על ידי החברה, על צמצום בהיקף הביטולים והפדיונות בפוליסות עם מקדם קצבה מובטח ועל תמהיל המכירות של מוצרי החיסכון הארוך טווח של הקבוצה. בשלב זה, ולאור העובדה כי טרם גובשו כל השינויים המוצעים בקשר למוצרי ביטוח חיים עם מקדם קצבה מובטח ובפרט לעניין המוצרים שישווקו החל מינואר 2013, לא ניתן להעריך את ההשפעה הכוללת של השינויים האמורים על התוצאות הכספיות של החברה על הפעילות במוצרי החיסכון הפנסיוני השונים, על שימור תיק פוליסות ביטוח חיים ועל הרווחיות הגלומה

בהם. יתר על כן, יתכן כי לרפורמה בדמי הניהול כמפורט בסעיף 2.1.1 לעיל ולהסדרה בנושא מקדמי הקצבה כמפורט בסעיף זה, תהיה השפעה מקזזת במישור שימור תיק פוליסות ביטוח החיים הקיימות. הערכות החברה כאמור הינן מידע צופה פני עתיד המבוססת על טיוטת החוזר ומכתבי המפקח ונייר העמדה הנ"ל ועל תקנות דמי הניהול והצעת החוק בנושא זה כפי שפורסמו, וכאמור אין וודאות כי ההערכות האמורות תתממשה. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מן התוצאות המוערכות כתוצאה, בין היתר, משינוי אפשרי בנוסח ההסדרה הסופי או בהתנהגות הצרכנים כפי שתהיה בפועל.

2.1.3 תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים), התשע"ב-2012 וחוזר גופים מוסדיים בעניין כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים

בחודש יוני 2012 פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים), התשע"ב-2012 (להלן, לצורך פסקה זו: "התקנות") במקביל לפרסום חוזר גופים מוסדיים, אשר נכנסו לתוקף בחודש יולי 2012, ועניינן כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים, הכולל הוראות משלימות להוראות התקנות הנ"ל. מטרת התקנות הינה להחיל כללי השקעה אחידים על מוצרי החיסכון הפנסיוני ובכללם קופות גמל, קרנות פנסיה ופוליסות משתתפות ברווחים. התקנות מבטלות את ההבחנות הקיימות כיום בין כללי השקעה החלים על קופות גמל וקרנות פנסיה לבין אלו החלים על כספי פוליסות משתתפות ברווחים, ובינן לבין כללי השקעה החלים על ניהול נכסי החברה המנהלת וכן משנות חלק מכללי השקעה הקיימים, על מנת להתאימן לדרכי פעילות שוק ההון בכלל ודרך פעילות המשקיעים המוסדיים, בפרט. בתקנות הוסרו מגבלות ההשקעה הכמותיות שהיו קיימות בתקנות הקודמות, תוך הגברת מעורבות ועדות ההשקעה בגופים המוסדיים בפעילות ההשקעות. כמו כן, הועברו חלק מהוראות אשר היו קבועות בתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד-1964 ובתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (דרכי השקעת ההון והקרנות של מבטח וניהול התחייבויותיו), התשס"א-2011, לקביעה לפי שיקול דעת הממונה. החוזר כולל הוראות מפורטות בעניינים, אשר הועברו לקביעה לפי שיקול דעת הממונה כאמור, ובכלל זה, לעניין חריגה משיעור השקעה, השקעה בשותפות, בזכות במקרקעין באמצעות תאגיד שאינו שותפות, מתן הלוואות (לרבות לעמיתים), עסקה עם צד קשור ובאמצעותו והשקעה בצד קשור, וכן הוראות לגבי מסלול השקעה מתמחה, לרבות מסלול מחקה מדד.

2.1.4 טיוטות לעניין חישוב עתודות ביטוח בביטוח כללי

בחודש יולי 2012 פורסמה טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (חישוב עתודות ביטוח בביטוח כללי), התשע"ב-2012 וכן טיוטת חוזר "חישוב עתודות ביטוח בביטוח כללי" (להלן, לעניין פסקה זו: "טיטות התקנות" ו- "טיטות החוזר", בהתאמה). הטיטות פורסמו בעקבות ההתפתחויות שחלו בשנים האחרונות באופן הערכת עתודות ביטוח בענפי הביטוח הכללי. לאור הגידול בכמות המשאבים, הידע והניסיון של חברות ביטוח בתחום זה, עלה הצורך בעדכון הוראות הדין הקיימות בנושא חישוב עתודות ביטוח בביטוח כללי. טיוטת התקנות מציעה לבטל את תקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (דרכי חישוב הפרשות לתביעות עתידיות בביטוח כללי), התשמ"ה-1984, ובמקומן להחיל את טיוטות התקנות והחוזר לעניין חישוב עתודות ביטוח בביטוח כללי. השינוי המרכזי שיחול עם כניסת הטיטות האמורות לתוקף הינו ביטול עתודת עודף הכנסות על הוצאות ("הצבירה") המחושבת בחלק מענפי הביטוח הכללי, שיבוצע באופן הדרגתי על פני מספר שנים. הוראות החוזר מבטלות הנחיות קודמות בעניין - דרכי חישוב הפרשות לתביעות עתידיות בביטוח כללי ובדבר זקיפת הכנסות מהשקעות לצבירה.

בחודש יולי 2012, פרסם המפקח טיוטת חוזר שעניינה חישוב עתודות ביטוח בביטוח כללי - טיוטה. בין הוראות הטיוטה: מבטח יכלול במסגרת עתודות ביטוח בביטוח כללי את הפרשות הבאות באופן שנקבע בטיטה: פרמיה שטרם הורווחה, פרמיה בחסר, תביעות תלויות, הוצאות עקיפות ליישוב תביעות הפרשה הנובעת מתנאי חוזה הביטוח, עתודת עודף הכנסות על הוצאות. פירוט ענפי הביטוח בהם תחושב עתודת עודף הכנסות על הוצאות וכן אופן החישוב האמור. על פי הטיוטה תחילתן של ההוראות החל מהדוחות הכספיים לרבעון ראשון של שנת 2013, למעט עתודת עודף הכנסות על הוצאות במצטבר, בענפים שנקבעו בטיטה, שמחושבת לגביהם הערכה אקטוארית, תחושב החל מהדוחות הכספיים ליום 31 במרץ 2013 למשך שנתיים, החל מהדוחות הכספיים ליום 31 במרץ 2014

למשך שנה והחל מהדוחות הכספיים ליום 31 במרץ 2015 לא יידרש עוד חישוב של עתודת עודף הכנסות על הוצאות.

בחודש יולי 2012, פורסמה טיוטה שעניינה **עמדת ממונה - נוהג מיטבי לחישוב עתודות ביטוח בביטוח כללי לצורך דיווח כספי**. מטרת הטיוטה הינה להציג את עמדת המפקח לגבי נוהג מיטבי ("Best Practice") לאקטוארים בבואם לחשב עתודות ביטוח בביטוח כללי לצורך הדוחות הכספיים השנתיים כך שישקפו באופן נאות והולם את ההתחייבויות הביטוחיות. סטייה מהותית מהנוהג המיטבי אפשרית כאשר קיימת סיבה מוצדקת לכך. במסמך מפורטים עקרונות כלליים, אופן בחירת ההנחות והמודל, שיעור היוון תזרים התחייבויות, קיבוץ סיכונים וקביעת גובה התחייבויות ביטוחיות בגין פוליסות שנמכרו בפרקי זמן הסמוכים ליום המאזן ולסיכונים לאחר יום המאזן. על פי הטיוטה תחילתה של עמדת המפקח כאמור החל מהדוחות הכספיים לשנת 2013.

הקבוצה בוחנת את הוראות הטיוטות ועמדת הממונה. מבחינת השפעת ביטול הצבירה הקבוצה תכיר ברווח/תגדיל את ההון העצמי. מאידך, קשה להעריך את השפעת השינוי בכללי החישוב של העתודה האקטוארית ביחס לכללים המיושמים כיום, על התוצאות העסקיות של הקבוצה. לפיכך, לא ניתן, בשלב זה, להעריך את ההשפעה המצרפית של התיקונים האמורים.

2.2 הסכם פשרה - תביעה נגזרת

בחודש מאי 2012, אישר בית המשפט הסכם פשרה שהוגש במסגרת בקשה לאישור תביעה נגזרת נגד החברה ומנורה מבטחים החזקות, אשר הוגשה בחודש פברואר 2011, בהתאם לסעיף 194 לחוק החברות, התשנ"ט-1999 (להלן: "**הבקשה**"). עניינה של הבקשה, כנטען בה, במעשיהם ו/או במחדליהם של נושאי משרה בכירים בחברה בקשר להלוואות שהעניקה החברה ללא בטחונות, כביכול.

במסגרת הסכם הפשרה כאמור, הוסכם בין הצדדים, על בסיס המלצות בית המשפט, כי סך כולל של 13.8 מיליוני ש"ח יועבר לחברה. סכום הפשרה ימומן ממקורותיה של מנורה מבטחים החזקות וממבטחי משנה. לפרטים נוספים ראה סעיף 11.3 להלן.

2.3 מנורה מבטחים פנסיה - פירעון שטר הון שהונפק לחברה

בחודש יוני 2012, בהתאם לאישור האוצר ביצעה מנורה מבטחים פנסיה פירעון במזומן של שטר הון, אשר הונפק בחודש נובמבר 2011 לחברה. סכום הפירעון הסתכם לסך של 31,116,904 ש"ח.

2.4 חלוקת דיבידנד בעין

בחודש פברואר 2012, כחלק משינוי מבני בקבוצה, חילקה החברה את מלוא (100%) מניות מנורה מבטחים פנסיה שהיו בבעלותה, כדיבידנד בעין, למנורה מבטחים החזקות.

לעניין עמידה בדרישות ההון של החברה ולפרטים נוספים, ראה סעיף 3.1.2 להלן ובאור 5 לדוחות הכספיים.

2.5 הון אנושי

- א. ה"ה עו"ד אלה רובינק, מונתה לדירקטורית, החל מיום 1 ביוני, 2012.
- ב. בחודש מרס 2012, מונה ה"ה אורי קויאטק לכהונה שלישית כדח"צ בחברה.
- ג. בחודש מרס 2012 פרש ה"ה אבשלום פלבר מוועדת ההשקעות תלויות התשואה ("משתתפת") של החברה, בה כיהן כיו"ר ובמקומו מונתה ד"ר נדין-בודו טרכטנברג.
- ד. בחודש מרס 2012 פרש ה"ה מיכה סימיון מחברותו בוועדת ההשקעות תלויות התשואה ("משתתפת") של החברה וכן מוועדת האשראי המשותפת של הקבוצה. במקומו של ה"ה סימיון מונה ה"ה צבי גרינולד.
- ה. החל מיום 1 במאי 2012, חדל ה"ה שמואל שורץ לכהן כמבקר הפנים של החברה ושל חברות בנות נוספות בקבוצה. לצורך הבטחת המשך פעילות הביקורת בהתאם לתוכנית העבודה

המאושרת לשנת 2012, מונה זמנית עובד ביקורת בכיר בקבוצה כמנהל ארגוני האחראי לתיאום פעילות המחלקה למול יו"ר הדירקטוריון ויו"ר וועדת הביקורת.

בהמשך לאמור, ביום 19 ו-30 ביולי 2012, אישרו ועדת הביקורת ודירקטוריון החברה (בהתאם להמלצת ועדת הביקורת, כאמור), בהתאמה, את מינויו של ה"ה רו"ח מאיר איליה (שותף) ממועד רואה החשבון רוזנבלום הולצמן, כמבקר הפנים של החברה, וזאת החל מיום 1 באוגוסט, 2012, לתקופה מוגבלת עד למינוי מבקר פנים קבוע, עובד החברה, בהתאם למדיניות החברה.

1. בחודש אוגוסט, מונתה ה"ה עו"ד רונה לרר, כממונה על אכיפה והציות של החברה בכפיפות ישירה למנכ"ל החברה. יצוין, כי הגב' לרר מונתה במקביל גם כממונה אכיפה וציות במנורה מבטחים החזקות.

2.6 רכישת נכס - בנק לפיתוח התעשייה

בחודש מרס 2012, השלימה החברה את העסקה לרכישת מלוא (100%) המניות הנכללות בהון המניות המונפק והנפרע של הבנק לפיתוח תעשייה בישראל בע"מ (להלן: "בל"ת") ומיזוג פעילות בל"ת לחברה, וזאת לאחר קיום כל התנאים המתלים, לרבות אישור בית המשפט למיזוג כאמור, ואישור רשות המסים לעסקה. כתוצאה מהשלמת העסקה, החברה רשמה, בתקופת הדוח, הכנסות מיסים בסך של כ-54 מיליוני ש"ח. לפרטים ראה באור 4 לדוחות הכספיים.

2.7 הליכים משפטיים

לעניין התפתחויות בדבר חשיפה לתובענות ייצוגיות ולאישור תובענות שהוגשו כנגד החברה והחברות המאוחדות שלה, כייצוגיות, ראה באור 6 לדוחות הכספיים.

2.8 מגבלות ופיקוח על עסקי התאגיד

2.8.1 כללי

- בחודש אוגוסט 2012, פורסמו תקנות החברות (סכומים אחרים הכלולים בהון עצמי שיראו אותם כעודפים), התשע"ב-2012. על פי התקנות, הייתה לחברה השקעה במכשיר הונאי, אשר לפי תקן דיווח כספי בין-לאומי 9, שינויים בשוויה ההוגן נזקפים לרווח הכולל האחר (להלן, בסעיף זה: "ההשקעה"), יראו כעודפים גם סכומים חיוביים או שליליים הכלולים בהון העצמי של החברה בשל שינויים בשוויה ההוגן של ההשקעה, ובלבד שבהתאם לתקן חשבונאות בין-לאומי 39 סכומים אלה היו נזקפים לרווח הנקי. התקנות נועדו לשמר את תכלית "מבחן הרווח" הקבוע בסעיף 302 לחוק החברות, התשנ"ט-1999 ולהבטיח הגנה ראויה לאינטרסים של נושי החברה תוך איזון מול יכולת החברה לחלק דיבידנד לבעלי מניותיה.
- בחודש אוגוסט 2012, פורסם תזכיר חוק הגנת הפרטיות (תיקון מס'...) (צמצום חובת הרישום וקביעת חובה לקיום סדרי ניהול וכללי עבודה ולתיעודם במסמכים), התשע"ב-2012. מטרת התזכיר היא שיפור הציות להוראות חוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981, הנוגעות לפרטיות במאגרי מידע, בדרך של קביעת חובה לקיום סדרי ניהול וכללי עבודה הנדרשים לשם ניהול מאגר מידע ומיקוד הפעילות הרגולטורית במישור הפיקוח והאכיפה. על פי המוצע בתזכיר, את חובת רישום מאגרי המידע תחליף חובה לקיום סדרי ניהול וכללי עבודה ותיעודם במסמכים, אשר תחייב ארגונים בקיום הליכים פנימיים, שמטרתם הפנמה של היבטי הציות לחוק. חובה זו תשאיר מרחב גמישות לארגון ביחס לאופן פעולתו וזאת לצד ההפנמה של הוראות החוק. חובת הרישום תמשיך לחול, על פי המוצע, רק על גופים ציבוריים ועל מאגרים רגישים במיוחד הטומנים בחובם סיכון לפרטיות מעצם קיומם¹. יצוין, כי תזכיר זה מהווה תיקון המשך להצעת חוק הגנת הפרטיות (תיקון מס' 12) (סמכויות אכיפה), התשע"ב-2012 (אשר פורסמה בנובמבר 2011 ונמצאת בימים אלה בהכנה לקריאה

¹ המדובר ברשימה סגורה של סוגי המאגרים הבאים: (א) מאגר שמטרתו העיקרית היא איסוף מידע לצורך מסירתו לאחר כדרך עיסוק, לרבות שירותי דיוור ישיר; (ב) מאגר מידע המשמש חוקר פרטי רישוי לפי חוק חוקרים פרטיים ושירותי שמירה, התשל"ב-1972 בעיסוקו; ו- (ג) מאגר מידע של בעל רישיון לפי חוק שירות נתוני אשראי, התשס"ב-2002.

שנייה והשלישית), וכולל גם תוספות לסעיפי העיצום הכספי והעבירות המופיעים בהצעת החוק האמורה, ביחס לחובות החדשות הרלוונטיות המופיעות בתזכיר.

- בחודש יולי 2012, פורסם **חוק החוזים האחידים (תיקון מס' 4), התשע"ב-2012**. על פי התיקון לחוק יראו כתנאי מקפח בחוזה אחיד, תנאי הקובע הצמדה של מחיר או תשלום אחר, לפי החוזה, למדד כלשהו, כך שירידה של המדד או עלייה שלו לא תזכה את הלקוח. תחילתו של התיקון 4 חודשים מיום פרסומו. כוונת התיקון הינה לצמצם מקרים בהם מופיע בחוזה אחיד שער מזערי למדד, כך שאם השיעור עלה - הלקוח יחויב בתשלום גבוה יותר, אך אם שיעור המדד ירד, התשלום יהיה לפי השער המזערי, כך שהסכום הריאלי שהלקוח ישלם בפועל יהיה גבוה יותר.

- בחודש יולי 2012, פורסם **תיקון מס' 19 לחוק החברות, התשנ"ט-1999**, בעניין מינוי מומחה לבחינת הסדר חוב בחברת איגרות חוב, אשר קבע כי גיבוש הסדרי חוב ילווה על ידי מומחה מטעם בית המשפט, לצורך גיבוש הסדרי חוב יעילים. המומחה יוכל לסייע לצדדים לכל אורך המשא ומתן ובסופו יכין חוות דעת לעניין כדאיותו של הסדר החוב המוצע, לבעלי איגרות החוב. על פי החוק, מינוי מומחה וקבלת חוות הדעת מטעמו, יהוו תנאי לאישור הסדר החוב, אלא אם כן קבע בית המשפט אחרת, בשל נסיבות מיוחדות שיירשמו.

- בחודש יולי 2012, פרסם המפקח **טיטת חוזר בעניין שירות ללקוחות סוכנים ויועצים**, שמטרתה להשלים את הוראות חוזר גופים מוסדיים משנת 2011 שעניינו שירות ללקוחות גופים מוסדיים, ולהשתלב כפרק נוסף במסגרת החוזר האמור בעניין שירות ללקוחות בגופים מוסדיים. הטיטה קובעת הוראות לעניין רמת השירות בו יחויב בעל רישיון - דהיינו, יועץ פנסיוני כהגדרתו בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ייעוץ, שיווק ומערכת סליקה פנסיוניים), התשס"ה-2005 וסוכן ביטוח, כהגדרתו בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981 - כלפי לקוחותיו. במסגרת הטיטה, מוצע לחייב בעל רישיון לקבוע אמנת שירות, אשר תפורסם במקום זמין ללקוחותיו ובאתר האינטרנט שלו, ככל שקיים, ותכלול, לכל הפחות, את זכויות לקוחותיו והתייחסות לעקרונות הקבועים בטיטה. כמו כן, הטיטה קובעת קריטריונים למתן שירות על ידי בעל רישיון, ובין היתר, כלהלן - מתן יחס הוגן ומכבד ללקוחות, לרבות כיבוד פרטיותם; עדכון הלקוחות בדבר אופן קבלת השירות, לרבות שעות קבלת קהל; וכן קביעת לוחות זמנים לקביעת פגישות ומתן מענה לפניות לקוחות, לרבות העברת מסמכים ומידע. עוד דורשת הטיטה כי בעל הרישיון יהיה מקצועי - דהיינו בעל כישורים מתאימים והיכרות עם הוראות הדין הרלבנטיות, תוך שמירה על רמה מקצועית זו, באופן שוטף, באמצעות השתלמויות והכשרות רלבנטיות. בנוסף, נקבע בטיטת החוזר כי תאגידים שמועסקים בהם עשרה בעלי רישיון או יותר יחויבו במינוי אחראי שירות לקוחות שיהיה אמון על טיפול בפניות לקוחות אשר תפקידו יהיו כמפורט בטיטה.

- בחודש יולי 2012, פורסמה **טיטת הצעת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (תיקוני חקיקה), התשע"ב-2012**. בהצעת החוק מוצעים תיקונים בחוק הביטוח ובחוק הגמל, שנועדו להתאימם לגישה שאימץ הפיקוח ולפיה יתאפשר לגופים המוסדיים מרחב פעולה לפיתוח מוצרים או לשינוי תקנון קופת גמל, לאור עקרונות, קווים מנחים, הוראות ותנאים שאותם יכתיב הממונה על שוק ההון, ויאפשר פיתוח מוצרים או שינוי תקנון קופת גמל, לאחר מתן הודעה לממונה ללא צורך בקבלת אישורו מראש, במקרים מתאימים, וזאת במטרה לאפשר התפתחות מהירה של שוק הביטוח ושל שוק הגמל, כך שיתאימו לצרכים המשתנים של המבוטחים והעמיתים ולהתפתחויות עתידיות בשווקים ובמטרה להגדיל את מידת האחריות של הגופים המוסדיים. באופן דומה, בין היתר, מוצע לקבוע כי המפקח רשאי להורות על תנאים אשר בהתקיימם לא תחול חובת קבלת היתר על אדם המחזיק אמצעי שליטה במבטח כערוכה לחיוב וכן תנאים בהם ניתן יהיה להחיל נוהל אחיד של הודעה למפקח לפני מועד תחילת ההחזקה של אמצעי שליטה כערוכה לחיוב. כמו כן, מוצע לבטל החובה לקבל אישור מראש של הממונה, כתנאי להעברת ניהול של קופת גמל או ביצוע מיזוג והחלת נוהל אחיד של הודעה לממונה לפני מועד העברת ניהול קופת הגמל לחברה אחרת. גישת פיקוח זו עולה בקנה אחד עם הנהוג במרבית מדינות ה-OECD ועם עקרונות דירקטיבת "סולבנסי 2".

• בחודש יולי 2012, פרסם הממונה טיוטה שניה של חוזר שעניינה ניהול סיכונים ציות בגופים מוסדיים, וכן טיוטה של קריטריונים להערכת אפקטיביות תכנית ציות ואכיפה פנימית. טיוטת החוזר מבקשת להסדיר מינוי אחראי להבטחת הציות ואכיפה פנימית בגוף המוסדי להוראות הדין ולקבוע את התפקידים והסמכויות שלו ושל מערך הציות והאכיפה הפנימית בגוף המוסדי. על פי טיוטת ההוראה, הנהלת הגוף המוסדי צריכה לקבוע תכנית ציות ואכיפה פנימית הטעונה אישור של הדירקטוריון אשר יפקח על יישומה בפועל של התכנית. טיוטת הקריטריונים נועדה לפרט את העקרונות לפיהם יבחן המפקח את אפקטיביות תכנית הציות והאכיפה הפנימית שקבע הגוף המוסדי. בטיטת הקריטריונים מבהיר המפקח כי קיומה של תכנית אכיפה אפקטיבית תסייע לגוף המוסדי להטמיע את הוראות הדין ולמנוע הפרתן ואף תוכל להקים חזקה כי המנהל הכללי של הגוף המוסדי קיים את חובת הפיקוח בה הוא חב על פי הוראות הדין לגבי הפרות בהן מטפלת תכנית הציות והאכיפה הפנימית שאושרה כאמור.

• בהמשך למסמך עקרונות בעניין קווים מנחים להנהגת תכנית ביטוח, שפרסם המפקח בחודש ספטמבר 2011, פרסם המפקח בחודש יוני 2012, טיוטה שעניינה רשימת נוהגים פסולים ונוהגים ראויים בתכנית הביטוח. הטיוטה מבהירה, כי תכנית ביטוח הכוללת אחד או יותר מהנוהגים המפורטים בנספח לטיטת או שאינה כוללת אחד או יותר מהנוהגים הראויים בטיטת, יראו אותה כתכנית או שינוי שהמפקח מתנגד להם והיא הונהגה בניגוד להוראות סעיף 40 לחוק הפיקוח על הביטוח, למעט אם אושרה מראש ובכתב בידי המפקח על הביטוח. הטיוטה מפרטת את עיקרי הנוהגים, בחלוקה לסוגיות כלליות, סוגיות מתחום ביטוח חיים, מתחום ביטוח בריאות ומתחום ביטוח כללי. בהתאם לטיטת, תכנית הביטוח תיכנס לתוקף החל מיום נהג ייחשב פסול אם הופיע בתכנית ביטוח שנמכרה לאחר 1 בינואר 2013.

• בחודש יוני 2012, נכנס לתוקף חוק להגברת האכיפה של דיני העבודה, התשע"ב-2011, החוק אינו יוצר זכויות וחובות חדשות מעבר לדיני העבודה הקיימים היום, ותכליתו הגברת האכיפה על החקיקה הקיימת. בין היתר, מטיל החוק קנסות בגין הפרת אחת או יותר מההוראות המנויות בתוספת השנייה (הנוגעות לעובדים ישירים של התאגיד) בסכומים הנעים בין 5,000 ש"ח לבין 35,000 ש"ח, ומטיל אחריות אישית אזרחית על מנכ"ל הארגון במקרה של הפרה אשר לא תוקנה למרות שקיבל התראה לגביה. בנוסף, בגין הפרות שיבוצעו כנגד עובדי קבלן המועסקים בתחומי הניקיון והשמירה בחברה מטיל החוק קנסות בסכומים גבוהים יותר, עד למעלה מ-200,000 ש"ח. עוד נקבע, כי בגין הפרות כנגד עובדי הקבלן אשר לא יתוקנו על אף התראה שיעביר משרד התמ"ת לתאגיד, תהא למנכ"ל אחריות אישית פלילית.

• בחודש יוני 2012, פרסם רשם מאגרי המידע (רמו"ט) טיוטה שנייה של תקנות הגנת הפרטיות (אבטחת מידע), התשע"ב-2012. מטרת התקנות, בין היתר, הינה הגברת החובות החלות על בעלי מאגרים בקשר עם ניהול מאגרי מידע ואבטחת המידע המנוהל בהם, לרבות הטלת חובות על הממונה על אבטחת המידע בארגון; דרישה לביצוע מיפוי וסקר סיכונים; דרישות לעניין אבטחת מידע פיזית וסביבתית ובניהול כוח האדם; ניהול הרשאות גישה, זיהוי ואימות וכן בקרה ותיעוד גישה ואירועי אבטחת מידע. עוד מוצע, במסגרת הטיוטה, להסמיך את ראש הרשות למידע וטכנולוגיה (רמו"ט) לפטור גופים שחלה עליהם הסדרה מקבילה מחלק או מכל הוראות התקנות המוצעות.

• בחודש יוני 2012, פורסמה טיוטת חוזר קודקס רגולציה העתידי - שער 6 - הוראות למוצרים, כחלק מקודקס רגולציה, שיהווה מסגרת רגולטיבית עדכנית ומקיפה (הכוללת חוקים, תקנות וחוזרי הממונה), הנוגעת לכל הגורמים שתחת פיקוחו של הממונה. הקודקס יהווה ספר רגולציה סדור ומקיף שיסייע בהתמצאות בהנחיות השונות ויקל על עבודת הגורמים המפוקחים. טיוטת שער 6 של הקודקס כוללת אימוץ של שורה ארוכה של חוזרים קיימים בחלוקה לביטוח, פנסייה וגמל (החוזרים יבוטלו במקביל לפרסום הקודקס), כאשר במקרים מסוימים מוצע לבצע שינויים מסוימים בהוראות שיאומצו מהחוזרים הקיימים.

- בחדש מרס 2012, פרסם המפקח מכרז פומבי חדש להקמה ותפעול של מאגר ציטוטי מחירים פרטניים ושערי ריבית עבור גופים מוסדיים, שיחליף את חברת מרווח הוגן בע"מ. בהמשך לאמור, בחדש יוני 2012, הוחלט כי חברת מרווח הוגן בע"מ תמשיך לספק שירותי מאגר ציטוטי מחירים ושערי ריבית עבור גופים מוסדיים, עד ליום 31 בדצמבר 2012 או עד לתחילת מתן השירותים על ידי הזוכה במכרז החדש שפורסם, לפי המוקדם.
- בחדש מאי 2012, פורסם תזכיר חוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות וניגודי העניינים בשוק ההון בישראל (תיקוני חקיקה) (תיקון מס' 1) (קידום החינוך הפיננסי), התשע"ב-2012 וזאת בעקבות החלטת הממשלה להנחות, בין היתר, את הממונה על שוק ההון להכין תכנית מדיניות לאומית מקיפה לקידום החינוך הפיננסי, לקדם את המודעות לחשיבות החינוך הפיננסי, להוות גורם יעיל בהבניית שותפויות בין הממשלה, המגזר העסקי והמגזר השלישי לקידום החינוך הפיננסי ויצירת תכניות לחינוך פיננסי, ולבקר את אופן יישום המדיניות לקידום החינוך הפיננסי במטרה להבטיח את יישומה באופן יעיל. התזכיר מרחיב את תפקידיו של הממונה כאחראי על הנהגת תכנית מדיניות לאומית לקידום חינוך פיננסי, הכנת פרסומים שונים ותכניות לימוד והכשרה שונות בתחום החינוך הפיננסי, לרבות הקמת אתר אינטרנט מרכזי לחינוך פיננסי. כמו כן, התזכיר כולל הסדרה של הנהלת הקרן הממשלתית לחינוך פיננסי כמועצה מייצעת לממונה בנושא החינוך הפיננסי והגברת האוריינות הפיננסית בקרב אוכלוסיית מדינת ישראל ותיקון רשימת חברי הנהלת הקרן.
- בחדש מאי 2012, פורסמה טיוטה שלישית של תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (דמי עמילות), התשע"ב-2012, שבמסגרתה מוצע, בין היתר - (i) לקבוע הוראות לעניין עמלת שירות שמשלם הגוף המוסדי לסוכן הביטוח, ובכלל זה: כי העמלה תשולם באמצעות תשלום כספי באופן ישיר; שיעור עמלת השירות החדשית בגין מוצר ביטוח לתקופה לא קצובה תהיה קבועה ב- 60 החודשים הראשונים שלאחר הצירוף; לא תשולם עמלת שירות בגין עמית שהקשר עימו נותק או עמית שנפטר, וזאת החל מהמועד המאוחר מבין מועד הפחתת דמי הניהול לגוף המוסדי בהתאם לתקנות דמי הניהול החדשות הנזכרות לעיל או תום 9 חודשים מהמועד שבו הודיע הגוף המוסדי לסוכן הביטוח בכתב על ניתוק הקשר עם העמית או על פטירת העמית, ועל האפשרות שלא תשולם בגינו עמלת שירות; (ii) לקבוע הוראות שונות בנוגע לתגמול סוכן ביטוח בשל עמידה ביעד מכירות ("עמלת יעד"), כאשר יעד המכירות נקבע על בסיס פעולות שיווק של כל מוצרי הביטוח של הגוף המוסדי הנכללים בסוג מסוים של מוצר ביטוח, תקופת המדידה היא לפחות שנה אחת, תשלום עמלת יעד בגין מוצר פנסיוני יעשה אך ורק באמצעות תשלום כספי, עמלת היעד בגין מוצר ביטוח לתקופה לא קצובה לא תעלה על פי 40 מעמלת השירות החדשית בעד החודש השני שלאחר הצירוף, וכן הוראות לעניין השבת חלק מעמלת היעד במקרה של הפסקת הפקדות או מינוי בעל רישיון אחר לטפל במוצר הביטוח; (iii) לקבוע הוראות בנוגע להחזר הוצאות ששילם סוכן הביטוח בשל פעילותו כסוכן ביטוח ("הוצאות שיווק"), ובין היתר - החזר הוצאות שיווק יתבצע רק על פי הסכם בכתב לתקופה שלא תפחת משנתיים וחייב סוכן הביטוח בגילוי על החזר הוצאות השיווק שהוא זכאי לו מהגוף המוסדי באתר האינטרנט ובמסמך בכתב שיימסר ללקוחות קודם לתחילת השיווק; (iv) לקבוע הוראות המסדירות תשלום דמי עמילות למספר בעלי רישיון במקביל במסגרת מעבר לקוחות בין סוכני ביטוח.
- בחדש אפריל 2012, פרסם המפקח טיוטת מכתב למנהלי הגופים המוסדיים שעניינו משטר כושר פירעון ישראלי. על פי הטיוטה, לאחרונה הודיע הפרלמנט האירופי על דחיית ההצבעה על התיקונים לדירקטיבת סולבנסי II, ונוצר חשש כי תהליך יישום הדירקטיבה באירופה עומד להתעכב משמעותית. על מנת להפיג את אי-הוודאות שנוצרה לגבי המשך יישום הדירקטיבה בישראל, פנה אגף שוק ההון, ביטוח וחסכון ביום 30 באפריל 2012 במכתב למנהלי חברות הביטוח ובו פרט את רשימת הצעדים המתוכננים. עיקרי הדברים הינם: צפויה הגשה נוספת של QIS (להלן IQIS) על בסיס נתוני מאזן 2011 על פי הנחיות מעודכנות שיפורסמו. המועד המשוער להגשה הינו סוף דצמבר 2012; החל מאמצע שנת 2013, יחויבו חברות הביטוח להגיש לפיקוח על הביטוח, דיווח סדיר לגבי כושר הפירעון שלהן לפי IQIS, בנוסף לדיווח הרגיל על

כושר פירעון, על בסיס המאזן השנתי, כשהוא מבוקר על ידי רואה החשבון המבקר. בעתיד, בכוונת האגף להגביר את תדירות הדיווח; הנעת תהליך ההערכה עצמית של סיכונים וכושר פירעון (ORSA) על פי לוח זמנים משוער להגשת דוח סופי בסוף 2014; פרסום אופן קביעת תוספת ההון, בין השאר על בסיס דוח ה-ORSA ותוצאות הדיווח לפי IQIS, במהלך שנת 2014; יצוין, כי לא נקבע עדיין מועד לפרסום תקנות הון על בסיס IQIS והחלת דרישות ההון.

- בחודש אפריל 2012, גיבש המפקח בשיתוף עם המפקח על הבנקים בבנק ישראל (להלן, ביחד: "המפקחים"), טיוטת מסמך עקרונות משותף, להערות הציבור, למתן היתר לשליטה ולהחזקת אמצעי שליטה בגופים מפקחים ולקביעת תנאים בהיתר. המסמך נועד להגביר את ההרמוניזציה והאחידות במדיניות הפיקוחית הנהוגה ביחס למתן היתרי שליטה במוסדות הפיננסיים השונים - מוסדות בנקאיים ומוסדות ביטוח וחיסכון ארוך טווח.

כנזכר במסמך, השיקולים העומדים לנגד עיני המפקחים בבחינת התאמת המבקש לשלוט בגוף מפקח, מתמקדים בחמישה תחומים עיקריים: יושר ויושרה אישיים ועסקיים; חוסן פיננסי; אסטרטגיית השקעה; ניסיון עסקי; ועסקיו ועיסוקיו האחרים של מבקש ההיתר.

לאור מסמך העקרונות המשותף, פורסמה גם טיוטת עדכון של מסמכי המדיניות הספציפיים שמנחים את כל אחד מהמפקחים בעניין מתן היתרי שליטה בתחום שבפיקוחו. העקרונות המנחים למתן היתר לשליטה ולהחזקת אמצעי שליטה שנקבעו במסמך העקרונות המשותף, עוסקים במספר נושאים מרכזיים: (1) קביעת שיעור החזקה מזערי הנדרש לשם שליטה בגוף מפקח, כפועל יוצא של גודל הגוף המפוקח; (2) הגבלת הפער בין האינטרס ההוני של בעל שליטה בגוף מפקח לבין שיעור השליטה בו; (3) קביעת כללים והגבלות לגבי תאגידים באמצעותם רשאי בעל שליטה להחזיק בגוף מפקח; (4) דרישה להון עצמי של מבקש היתר השליטה, כפועל יוצא של היקף השקעתו בגוף מפקח, במטרה להבטיח את יציבות שרשרת השליטה; (5) מגבלות על אופן מימון השקעה בגוף מפקח; (6) הגבלת החזקות אחרות ופעילויות נוספות של השולט בגוף מפקח, לשם מניעת ניגודי עניינים; (7) דרישה להתחייבות של חברי קבוצת השליטה להזרים הון לגוף מפקח שבשליטתם, בתנאים ובהיקף שייקבע המפקח הרלוונטי.

- בחודש מרס 2012, פרסמה רשות ניירות ערך הנחיה בדבר גילוי על הצגה מחדש של דוחות כספיים. בהתאם להנחיה, קיומה של טעות מהותית בדוחות כספיים המחייבת תיקונם הינה בגדר "אירוע או עניין" לפי תקנה 36(א) לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידים) שיש לדווח עליו בדוח מידי שיכלול כל פרט החשוב למשקיע לצורך הבנת הטעות, השלכותיה והשפעותיה על הדוחות הכספיים. עוד נקבע, כי הדוחות הכספיים יפורסמו מחדש לא יאוחר מחלוף עשרה ימי עסקים מן המועד בו קמה החובה לפרסם דיווח מידי בדבר קיומה של הטעות המהותית.

- בחודש פברואר 2012, ניתן פסק דין על ידי בית המשפט העליון רע"א 7946/09 - מקפת החדשה ניהול קרנות פנסיה ותגמולים נ' יעל אנוך ואח', תק-על 2012(1), 4413. השאלה המשפטית שעמדה בבסיסו של פס"ד זה הייתה, באילו מקרים, אם בכלל, יש לנכות מן הפיצויים המשולמים לניזוק תשלומים שהוא מקבל מקרן פנסיה וכן השאלה אם עומדת לקרן הפנסיה זכות חזרה כלפי המזיק. בפסק הדין נקבע, כי כנקודת מוצא יש לראות בתשלומים מקרן פנסיה מקיפה חדשה, תשלומים לפי חוזה ביטוח הן ביחס לעמיתים-שכירים הן ביחס לעמיתים-עצמאיים, עם זאת, נתון הדבר גם לבחינה עובדתית של ההסדר הפנסיוני המסוים של הנפגע בכל מקרה ומקרה. התוצאה של סיווג התשלומים ממקפת כתשלומים לפי חוזה ביטוח, היא כי לא ינוכו התשלומים מן הפיצויים לשארים וכי קרן הפנסיה אינה זכאית לשיפוי בגינם מאת חברת הביטוח.

2.8.2 ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח

- בחודש אוגוסט 2012, פרסם המפקח טיוטת תיקון לחוזר גופים מוסדיים בעניין מבנה אחד להעברת מידע ונתונים בשוק החיסכון הפנסיוני, שבמסגרתו אוחדו ממשק הצטרפות וממשק אירועים לכדי ממשק אחד, ונקבע, כי העברת מידע מגוף מוסדי לבעל רישיון תיעשה באמצעות ממשק אחזקות בלבד, בתוך שלושה ימי עסקים ממועד מסירת בקשה לקבלת מידע (וזאת במקום הוראה שקבעה חובת העברת מידע באמצעות ממשק אחזקות רק למקרה שבו בעל הרישיון פנה מיוזמתו אל הגוף המוסדי וביקש לקבל את ממשק האחזקות). לטיטת החוזר צורפו טיוטות מעודכנות של נספח ג' - ניווד ונספח ד' - ממשק אירועים.

- בחודש אוגוסט 2012, פרסם המפקח טיוטת חוזר בנושא פוליסות ביטוח חיים מבטיחות תשואה (מגובות אג"ח ח"ץ). מטרת טיוטת החוזר הינה לקבוע את האופן שבו על חברת הביטוח לפעול לאחר תום תקופת הביטוח בפוליסות ביטוח מבטיחות תשואה מגובות אג"ח ח"ץ, במקרה שבו המועד האמור קדם למועד בו צפוי המבוטח להגיע לגיל פרישת חובה. בהתאם לטיטה, במקרה בו מבוטח טרם מימש את זכאותו למשיכת הכספים והמשיך את עבודתו (ובכל מקרה לא יאוחר מגיל 75), יהא זכאי, בפוליסת ביטוח לקצבה, להמשך הבטחת התשואה על היתרה הצבורה ובפוליסת ביטוח להון יהא זכאי להמשך הבטחת התשואה על רכיב הפיצויים בלבד, כאשר בכל מקרה, מימוש הזכאות יהא בתנאים הנקובים בפוליסה. זכאות זו לא תחול בכל הנוגע לכספים שהופקדו בפוליסת ביטוח מבטיחת תשואה קצבתית שאינה קופת ביטוח ולגבי הפקדות נוספות לאחר תום תקופת הביטוח. על החברה לפעול לכל הפחות אחת לשנה לצורך קבלת אישור אודות המשך עבודתו של המבוטח ובמקרה של פוליסה לקצבה המאפשרת משיכה הונית בתום התקופה על החברה להציג למבוטח את האפשרויות העומדות בפניו למשיכה כאמור לעיל. עוד קובעת טיוטה כי לא ניתן לחדש פוליסות ביטוח מבטיחות תשואה שבוטלו, גם אם טרם שולם ערך הפדיון, וזאת אלא אם טרם חלפו 3 חודשים וככל שתנאי הפוליסה מתירים זאת. הוראות טיוטת חוזר זו מבטלות את הוראת חוזר ביטוח חיים 1991/5 ומכתב ההבהרה מיוני 2011 שעניינו פוליסות ביטוח מבטיחות תשואה.

- בחודש מרס 2012, פורסם חוזר גופים מוסדיים בעניין חובת שימוש במערכת סליקה פנסיונית מרכזית, המחייב את כל הגופים המוסדיים ואת כל בעלי הרישיון (סוכני ביטוח פנסיוני ויועצים פנסיונים) להתחבר למסלוקה פנסיונית מרכזית. בהתאם לחוזר על המשתמשים (גופים מוסדיים ובעלי רישיון) לשאת בכל עלויות ההתחברות ותחזוקת החיבור למסלוקה, עוד נקבע בחוזר כי גופים מוסדיים יהיו חייבים לבצע את הפעולות הבאות באמצעות מערכת סליקה מרכזית: (1) טיפול בבקשות לקבלת מידע שמועברות באמצעות המסלוקה (בעלי רישיון חויבו להעביר בקשות מידע דרך המסלוקה, אלא אם יש להם ממשק ממוכן או מערכת ייעודית מול הגוף המוסדי), (2) העברת מידע בקשר לניוד כספים (גם כאשר הניוד לא מבוצע באמצעות המסלוקה) ו- (3) העברת היזון חוזר בנוגע לבקשות שנתקבלו במסגרת מערכת סליקה פנסיונית מרכזית. במקביל, בעלי רישיון חויבו לבצע את הפעולות הבאות באמצעות מערכת הסליקה המרכזית: (1) בקשת מידע על לקוח, מכלל הגופים המוסדיים לשם ביצוע ייעוץ פנסיוני או שיווק פנסיוני, לפי בקשת הלקוח. (2) העברת בקשה של לקוח לגוף מוסדי לביצוע פעולות עבור לקוח או קבלת מידע אודות מוצר של לקוח, אלא אם לאותו בעל רישיון קיים ממשק ממוכן או מערכת ייעודית בינו לבין הגוף המוסדי, כדוגמת ממשקי B2C. תחילתן של הוראות החוזר ביום פרסומן, ביחס לחובת ביצוע הפעולות לצורך ההתחברות למסלוקה וההתחברות על חשבוננו של המשתמש. החובה לבצע פעולות באמצעות המסלוקה תחל באופן הדרגתי, כפי שיפרסם המפקח. חובת בעלי הרישיון לגבי בקשות לביצוע פעולות תיכנס לתוקף בינואר 2016. בחודש אוגוסט 2012, פורסם חוזר גופים מוסדיים המעדכן את חוזר שהוזכר לעיל באותו הנושא ומחליף אותו החל ממועד פרסומו. במסגרת התיקון, התווספה הבהרה לפיה הדרישה להעברת בקשה לקבלת מידע על לקוח באמצעות המסלוקה הפנסיונית, חלה רק על בקשה שאינה נושאת פרטי זיהוי של מוצר פנסיוני. בנוסף, תוקן סעיף 2.5 המבהיר כי הדרישה להעברת בקשה לביצוע פעולה באמצעות המסלוקה הפנסיונית חלה אף אם בעל הרישיון מעביר את הבקשה כשירות למבוטח אף אם הבקשה אינה

מולאה או נעשתה באמצעות אותו בעל רישיון. בנוסף, התווסף סעיף "תחולה" המחריג מתחולת החוזר את קופות הגמל המרכזיות לקצבה.

● בחודש פברואר 2012, הותקנו **תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (איתור עמיתים ומוטבים), התשע"ב-2012** (להלן: "התקנות"). בהמשך לתקנות אלה פרסם המפקח, בחודש פברואר 2012, את חוזר גופים מוסדיים בעניין **נוהל איתור עמיתים ומוטבים**, המשלים ומרחיב את תחולת הוראות התקנות הנ"ל. מטרת הוראות אלו הינה יצירת מנגנון אפקטיבי לאיתור עמיתים שהקשר עמם נותק ומוטבים של עמיתים שנפטרו. במסגרת הוראות אלו נקבעו הפעולות הנדרשות מגוף מוסדי לצורך עדכון נתונים אודות עמיתים ותדירותן. כן נקבע כי על גוף מוסדי לקבוע נהלי עבודה לאיתור עמיתים ומוטבים, כללים להעברת כספים לידי האפוטרופוס הכללי וכן נוהל דיווח תקופתי לממונה. יצוין, כי במסגרת תקנות דמי ניהול (סעיף 1.2.1 לעיל) נקבעו הוראות הנוגעות לגביית דמי ניהול בחשבונות עמיתים שהקשר עמם נותק או עמיתים שנפטרו. תחילתן של התקנות ושל הוראות החוזר ביום 1 בינואר 2013.

● בהמשך לאמור, בחודש אוגוסט 2012, פרסם הממונה חוזר שעניינו **ממשק אינטרנטי לאיתור חשבונות עמיתים וחשבונות של עמיתים שנפטרו**, שבמסגרתו קובע הממונה את הדרישות מהגופים המוסדיים לצורך הפעלת ממשק אינטרנטי מרכזי, שמקים הממונה, שנועד לאפשר לעמיתים ולמוטבים של עמיתים שנפטרו לאתר בקלות ובמהירות חשבונות אצל גופים מוסדיים. החוזר מחייב את הגופים המוסדיים למסור לממשק מידע מסוים (מספר ת.ז. ואינדקסיה לקיום חשבון אחד או יותר במוצרים פנסיוניים שונים שבניהול הגוף המוסדי), ומחייב את המשתמשים למסור פרטי זהוי לצורך אימות פרטיהם על ידי הממונה. החוזר קובע את תהליכי הבקרה שעל הגוף המוסדי לקיים ביחס למידע המועבר לממשק, את האפשרות של עמית לדרוש מהגוף המוסדי את הסרת המידע על חשבונותיו מהממשק, והוראות טכניות לעניין העברת המידע באופן מאובטח אל הממשק. החוזר נכנס לתוקף באוגוסט 2012, אך הממונה ציין, כי מועד זה איננו בהכרח מועד תחילת הפעלת הממשק.

● בחודש יולי 2012, פורסמה **הצעת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ייעוץ, שיווק ומערכת סליקה פנסיוניים), (תיקון מס' 5), תשע"ב-2012**, במסגרתה מוצע לחזק את ההגנה על עובדים בנוגע לייעוץ פנסיוני ולקבוע כי מעסיק לא יוכל להתנות ביצוע עסקה במוצר פנסיוני בביצועו על ידי בעל רישיון מסוים ובכלל זה בעל רישיון המספק למעביד שירותי תפעול. עוד מוצע, כי המעביד לא יוכל לקבוע כי כל שירות אחר אשר עליו לספק לעובד ובכלל זה שירותי התפעול עצמם או מתן הטבה מטעמו, לרבות הנחה שהשיג בדמי ניהול בעבודה עובדיו, יותנו בביצוע העסקה באמצעות בעל רישיון כאמור. עצם העברת ההפקדות לא תיחשב לעסקה לעניין זה. מוצע כי התניה של מעסיק לביצוע עסקה כאמור, תיחשב כעבירה פלילית. עוד מוצע להחיל על בעלי רישיון את החובות החלות על מבטח לעניין הגשת דוחות והודעות לממונה, בכל הנוגע לתפקידם כבעל רישיון. בנוסף, מוצע לאסור על בעל רישיון להתנות רכישת מוצר פנסיוני אחד ברכישת מוצר פנסיוני אחר, ממנו או מאחר, למעט אם קיבל את אישור הממונה לכך.

● בחודש יוני 2012, פרסם המפקח על הביטוח חוזר גופים מוסדיים שעניינו **דמי ניהול במכשירי החיסכון הפנסיוני**, הקובע כי ניתן להציע לעמית שיעור דמי ניהול נמוך מהשיעור המרבי לפי דין ובלבד שההצעה תהא תקפה לתקופה של לפחות שנתיים. יחד עם זאת, בכפוף להסכמה מראש ובכתב של העמית, הגוף המוסדי רשאי להעלות את דמי הניהול בכל אחד מהמקרים הבאים: (1) הפסקת הפקדות; (2) משיכה מלאה/חלקית; (3) הוספת גורם הפצה לעמית, ובלבד ששיעור העלאת דמי הניהול בתקופה זו לא יעלה על שיעור עמלת ההפצה. בנוסף, נקבע כי על גוף מוסדי לשלוח לעמית ולבעל הרישיון, שנותן לעמית ייעוץ או שיווק פנסיוני, הודעה על העלאה כאמור לפחות חודשיים מראש ולא מוקדם מ- 4 חודשים מראש, בנוסח הקבוע בנספח לחוזר. ההודעה תכלול גם סימולציה של סך דמי הניהול הנוכחיים ביחס לשנה הקודמת וגובה ההפרש בין הסכומים. תחילתו של חוזר זה ביום 1 בינואר 2013.

● בחודש יוני 2012, פורסמה **הצעת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (תיקון - קופות גמל חברתיות), התשע"ב-2012**. הצעת החוק נועדה להרחיב את

ההגדרה של קופות גמל חברתיות בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים ובכך לאפשר פתיחה של קופות גמל ענפיות נוספות על בסיס חברתי-קבוצתי. יצוין, כי מטרת הצעת החוק הינה להגביר את התחרות בענף, באמצעות יצירה של קופות גמל נוספות.

- בחודש מאי 2012, פורסם **תיקון מס' 190 לפקודת מס הכנסה**, שבמסגרתו הוחזר המעמד ההוני (שמאפשר משיכה חד-פעמית ולא כקצבה מקופת גמל) לכספי פיצויי פיטורין שמופקדים בקרן פנסיה ובקופות גמל לא משלמת לקצבה. כן בוצעו שינויים רבים בהטבות המס הניתנות בגין קצבה, המשפיעות על שכירים, עצמאיים ובעלי שליטה.

- בחודש מאי 2012, פורסמה טיוטה שנייה של **תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (עמלות הפצה) (תיקון), התשע"א-2011**, שבה מוצע לקבוע הוראות לפיהן מבטח (לרבות חברה מנהלת) יוכל לשלם עמלת הפצה בגין מוצרים פנסיוניים שבניהולו ואשר לגביהם ניתן ללקוח ייעוץ פנסיוני. כן מוצע לקבוע מודל לעמלת הפצה אחידה במסגרת ביצוע עסקה בשלושת סוגי המוצרים הפנסיוניים: קופת גמל, קרן פנסיה חדשה וביטוח מנהלים. מודל עמלת ההפצה המוצע קובע שיעור עמלת הפצה מרבי של 0.2% מהצבירה ועד 1.6% מההפקדות השוטפות לאותם המוצרים (על בסיס חודשי), ואולם אופן חישוב עמלת ההפצה המוצע יאפשר תשלום עמלת הפצה מופחתת בשיעור של 40% מדמי הניהול הנגבים בפועל מהצבירה ו/או ההפקדה השוטפת, לפי העניין. בנוסף, מוצע לקבוע, כי גוף מוסדי המנהל יותר מקופת גמל אחת (למעט קרן פנסיה), יוכל להתקשר בהסכם הפצה עם יועץ פנסיוני רק אם הסכם ההפצה יחול על כל קופות הגמל (לרבות כל מסלולי ההשקעה שלהן) שבניהול הגוף המוסדי (למעט קופות גמל מבטיחות תשואה או קופות ביטוח מבטיחות תשואה, לפי העניין). כמו כן, מוצע לקבוע, כי לא תשולם עמלת הפצה בגין עמית שהקשר עימו נותק או עמית שנפטר, כאמור בתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל (דמי ניהול), התשע"ב-2012, וזאת החל מהמועד המאוחר מבין מועד הפחתת דמי הניהול לגוף המוסדי או בתום תשעה חודשים מהמועד שבו הודיע הגוף המוסדי ליועץ הפנסיוני בכתב על ניתוק הקשר עם העמית או על פטירת העמית, ועל האפשרות שלא תשולם בגינו עמלת הפצה. לגבי קרן השתלמות, אשר שונה באופייה מהמוצרים הפנסיוניים המוזכרים לעיל, מוצע להותיר את תקרת עמלת ההפצה המותרת בשיעור מקסימלי של החלק השנים עשר של 0.25% מיתרת הנכסים הצבורים בקרן לטובת לקוח בכל חודש.

- בחודש מאי 2012, פורסמה טיוטת **הכרעה עקרונית בעניין העלאת דמי ניהול ללא הודעה מוקדמת**, שבמסגרתה קבע הממונה כי העלאת דמי ניהול ללא הודעה מוקדמת מהווה הפרה של הוראות הדין ועל כן מחוייבות חברות מנהלות (של קופת גמל, לרבות קרן פנסיה) לבצע השבה יזומה לעמיתים של דמי ניהול שנגבו ביתר, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית, למעט אם העלאת דמי הניהול בוצעה בתום תקופת הטבה קצובה בדמי הניהול ולחברה אסמכתא לכך שהעמית היה מודע לגובה ולתקופת ההטבה. כן נקבעו בטיטוטת ההכרעה, בין היתר, הוראות למקרה שבו הגילוי על דמי הניהול לאחר ההעלאה ניתן בדוח התקופתי לעמית, לוח זמנים ליישום ההכרעה העקרונית, חובה לערוך תכנית עבודה המפרטת את אופן ביצוע ההשבה, ואופן הדיווח לעמיתים ולממונה על יישום ההכרעה.

- בחודש אפריל 2012, פרסם הממונה חוזר שעניינו **חתימה גרפית ממוחשבת**. מטרת החוזר, בין היתר, לייעל ולשפר את אופן העברת המסמכים מבעל הרישיון (לרבות סוכן ביטוח או עובד הגוף המוסדי) לגוף המוסדי ולקצר את זמני העברת המסמכים ולשפר את השירות למבוטח. חוזר זה מבטל חוזר קודם שפורסם באוגוסט 2011 ונכנס לתוקפו ביום 1 באוקטובר 2011 (מס' 4-10-2011). במסגרת החוזר החדש, נוספה, בין היתר, הוראה המאפשרת לבעל רישיון להחתים מעסיק לגבי עסקה שנעשתה עבור עובדיו במסמך נפרד מזה שחתם עליו העובד, וזאת לאחר שבעל הרישיון זיהה את המעביד באופן חד ערכי לעומת זאת החתמת העובד תעשה בפני בעל הרישיון בלבד.

- בחודש ינואר 2012, פרסם המפקח טיוטה שלישית של **תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הקמת מסלולי ברירת מחדל), התשע"ב-2012**, יחד עם טיוטת

חוזר שלישית שעניינה התאמת מסלול ההשקעה למאפייני העמית (להלן: "טיטות המודל החל"מ"). על פי טיטות המודל החל"מ, על כל גוף מוסדי לנהל בכל אחת מקופות הגמל שבניהולו מספר מסלולי השקעה, אשר יהוו ברירת מחדל עבור עמיתים (לרבות עמיתים קיימים במסלולים הכלליים הקיימים) שלא בחרו במסלול אחר, בהתאם לאחת משתי החלופות הבאות: (i) לפחות שלושה מסלולים לעמיתים שטרם מלאו להם 60 ומסלול לעמיתים בני 60 ומעלה, או - (ii) מסלולי השקעות אשר בכל אחד מהם מצויה קבוצה של עמיתים בטווח תאריכי לידה מסוים. עוד מוצע, כי בכל מקרה, הכספים העומדים כנגד התחייבויות לתשלומי קצבה יושקעו במסלול השקעה נפרד. המודל המוצע אינו מיועד לחול על קופות גמל מרכזיות, קרנות פנסיה ותיקות, קרנות השתלמות, קופות גמל בניהול אישי, קופות גמל מביטוחות תשואה וקופות גמל למטרה אחרת. בחודש אפריל 2012, נוכח עיכוב באישור הטיטות השלישית לתקנות המצוינת לעיל, הודיע הפיקוח כי בכוונתו לדחות את תחילת התקנות ל- 1 בינואר 2014 (במקום 1 בינואר 2013, כפי שהוצע בטיטות המקורית שהועברה בכנסת), בכפוף לאישור הכנסת.

2.8.3 ביטוח כללי

- בחודש יולי 2012, פורסמה הצעת חוק הפיצויים לנפגעי תאונות דרכים (תיקון - הוספת נפגעים שאינם זכאים על פי חוק), התשע"ב-2012. על פי ההצעה, במקרים בהם נפגע אדם עקב נסיעה מסוכנת במיוחד הנהג הפוגע לא יזכה בכיסוי ביטוחי, וחברת הביטוח תתבע את הוצאותיה מן הנהג הפוגע לאחר שתפצה את הנפגע. מטרת ההצעה הינה להטיל אחריות כספית על הפוגע כלפי הנפגע, וזאת כדי לעודד נהיגה באחריות בכבישי הארץ.
- בחודש יולי 2012, פורסמה הצעת חוק חוזה הביטוח (תיקון - התיישנות ממועד גיבוש הנכות), התשע"ב-2012. על פי ההצעה, יתוקן סעיף 31 לחוק חוזה הביטוח, כך שכאשר עילת התביעה היא בשל נכות שנגרמה כתוצאה ממקרה ביטוח, תחל תקופת ההתיישנות ממועד גיבוש הנכות. כמו כן, מוצע להחיל הוראה זו על מקרי ביטוח שטרם התיישנו במועד תחילת ההוראה במידה ותכנס לתוקף.
- בחודש יוני 2012, פרסם משרד התחבורה, התשתיות הלאומיות והבטיחות בדרכים שאמור להחליף את הוראת נוהל מס' 22 של משרד התחבורה, מדצמבר 2011 שהייתה בתוקף עד לחודש פברואר 2012. מטרת הרישום האמור הינה מסירת מידע לציבור על נזק משמעותי שנגרם לרכב וכן מידע מקצועי רלוונטי למוסכים בבואם לתקן רכב המגיע לטיפולם. בין ההוראות כאמור בהצהרה: הוגדר נזק ביטוחי מהותי כנזק שיקבע כאשר הרכב נפגע במקומות המצוינים בתקנה 309 לתקנות התעבורה, תשכ"א-1961, למעט נזקים מכאניים במערכות הבלמים וההיגוי בלבד; רישום הערה בדבר הנזק המהותי ברישיון הרכב בנוסח שנקבע בהצהרה; שמאי רכב או מנהל מקצועי במפעל מורשה לביצוע בדיקות לאחר תאונה, ידווחו על הצורך ברישום הערה בדבר נזק מהותי ברישיון הרכב לאגף מערכות מידע במשרד הרישוי. על פי ההצהרה יישום הרישום של נזק בטיחותי מהותי ברישיון הרכב כרוך בשינוי חקיקה.
- בחודש יוני 2012, פורסמה הצעת חוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים (תיקון מס' 24), התשע"ב-2012. בנוסח הקיים כיום בחוק, ישנו חוסר ודאות לגבי חלק מהאירועים וסיווגם כתאונות דרכים. על פי ההצעה, ייערכו בחוק שינויים שנועדו להבהיר את חוסר הוודאות הקיים לגבי סיווג אירועים מסוימים כתאונות דרכים, כהגדתה בחוק זה, דהיינו - יובהר, מתי אירוע מהווה "תאונת דרכים" ומתי לא, ובכך תתקיים תכלית החוק. קרי - נפגעים בתאונות הדרכים יקבלו פיצוי הוגן ומהיר כאשר מדובר בתאונות דרכים. עיקרי השינויים המוצעים הינם עדכון הגדרות "תאונת דרכים", "שימוש ברכב מנועי", "רכב מנועי" או "רכב". בנוסף, במקרים של תאונות דרכים שהיו מעורבים בהם מס' כלי רכב (עם מס' מבטחים), על כל נהג האחריות לנזק גוף שנגרם לאדם שנסע ברכבו, ההצעה במקרה זה, מבקשת להבהיר כי מדובר רק במקרים בהם הנוסעים נפגעו בתוך כלי הרכב. נפגע אשר יצא מהרכב, לא יפוצה על ידי מבטחת השימוש ברכב שבו נסע אלא על ידי מבטחת השימוש ברכב, ובלבד שלאחר יציאתו מהרכב לא עשה בו "שימוש ברכב מנועי" כהגדרתו בחוק האמור.

● בחודש אפריל 2012, בעקבות השינויים בתעריפי הביטוח השיורי החלים מיום 1 במאי 2012, פרסם המפקח חוזר שעניינו **דמי הביטוח המרביים בענף רכב חובה**. בחוזר הבהיר המפקח כי לא יינתן אישור על ידו לגבות דמי ביטוח נטו, עבור ביטוח כלי רכב שאינו אופנוע, העולים על 90% מדמי ביטוח נטו עבור ביטוח בעל מאפיינים זהים במסגרת הביטוח השיורי (בפול). החוזר הנ"ל מבטל את סעיף 3(ב) לחוזר "דמי ביטוח בענף רכב חובה", שקבע כי דמי הביטוח נטו לכל מבטח לא יעלו על 96% מדמי הביטוח נטו בפול עבור אותו מבטח, וזאת החל מיום 1 במאי 2012.

● בחודש אפריל 2012, פרסם המפקח חוזר שעניינו **עדכון תעריפי ביטוח שיורי החל מיום 1 במאי 2012**, קרי- עדכון תעריפי ביטוח למשתמשים ברכב מנועי שלא השיגו כיסוי ביטוחי באופן ישיר אצל מבטח בישראל, בהתאם למנגנון הקבוע בתקנה 5 לתקנות ביטוח רכב מנועי (הסדר ביטוח שיורי ומנגנון לקביעת התעריף), תשס"א-2001. החוזר קובע דמי ביטוח נטו במסגרת ההסדר לביטוח שיורי, וזאת בהתאם למשתנים שונים המפורטים בטבלאות שצורפו כנספחים לחוזר. בטבלה המצורפת כנספח א' לחוזר פורטו דמי הביטוח נטו בהתאם למאפיינים שונים (בין היתר סוג הרכב, נפח המנוע או כמות הנוסעים וקביעת המדד). בנוסף, נקבעו תוספות ו/או הנחות למקרים ספציפיים, למשל תוספת במקרה של רכב המשמש ללימוד נהיגה, תוספת לרכב המשמש להשכרה וכדומה. עוד נקבע, כי במקרה שיש מספר מאפיינים קיימים יחד רוב הזמן, יש להפעיל את כל התוספות. בטבלה ב' לחוזר פורטו המשתנים, לקביעת דמי הביטוח נטו, לאופנועים לנהג נקוב בבעלות פרטית או בבעלות אחרת שאינם מזוהים כרכב אספנות ולכלי רכב פרטיים ומסחריים. בנוסף, נקבע בחוזר כי לדמי הביטוח נטו ייוספו שיעור ההשתתפות במימון הקרן לפי צו פיצויים לנפגעי תאונות דרכים (מימון הקרן), התשס"ג-2002, שיעור מימון עלות אספקת השירותים), התש"ע-2009 ודמים בשיעור של 8 אחוזים מדמי הביטוח נטו. דמי הביטוח נטו יהיו צמודים למדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, ויעודכנו ב- 1 לכל חודש לפי שיעור השינוי במדד שפורסם לחודש ינואר 2012 ועד למדד שפורסם לחודש השלישי שלפני יום העדכון. התעריפים אשר נקבעו בחוזר, בביטוח השיורי, יחולו החל מיום 1 במאי 2012, למעט תעריף ביטוח לאופנוע המשמש שני נהגים נקובים בלבד, שאינו מזוהה כרכב אספנות, בבעלות פרטית לתקופה של שנה, אשר חל מיום 1 ביולי 2012. החוזר מבטל חוזרים קודמים בעניין זה.

● בחודש אפריל 2012, פרסם המפקח טיוטה חוזר הכרעות עקרוניות 2012-33 בעניין **השבה מערכתית בעקבות הפרת חוזר 2000/12**, שעניינה לבדוק את יישום הוראות חוזר ביטוח 2000/12 שעניינו ביטוח רכב (רכוש) - תגמולי ביטוח במקרה של אובדן גמור, וככל שהייתה הפרה להשיב למבטחים את ההפרש שבין סכום תגמולי הביטוח ששולמו בפועל ובין הסכום שהיה משולם אילו לא בוצעה התחשבות במשתנים מפחיתים. הסכומים ששולמו כאשר הם נושאים הפרשי ריבית והצמדה לפי חוק פסיקת ריבית והצמדה, התשכ"א-1961, ממועד תשלום תגמולי הביטוח בתביעה המקורית ועד למועד התשלום בפועל. תקופת ההשבה תלויה בשאלה אם קיים או לא כנגד המבטח הליך משפטי תלוי ועומד בתובענה ייצוגית (אם לא קיים הליך משפטי מדובר על השבה לשבע השנים שקדמו למועד הפיכת טיוטת ההכרעה לסופית, למעט תקופות שבגינן ניתן פסק דין חלוט, בתובענה ייצוגית, ככל שקיים כזה). לאחר קבלת מידע ממבטחים על יישום הוראות החוזר, ישקול המפקח את היקף הוראות ההשבה שיינתנו לכל מבטח שהפר את החוזר, אם וככל שהפר, ואת הצורך במתן הנחיות נוספות. בהתאם לטייטה, יידרש מבטח כאמור לבצע את ההשבה בתוך ששה חודשים ממועד הוראת ההשבה. לפיכך, במקביל לפרסום הטייטה האמורה לעיל, פרסם המפקח **בקשה לקבלת מידע על אופן יישום חוזר ביטוח 2000/12**, ובה ביקש להעביר לידו פרטים שונים לגבי תביעות לתשלום תגמולי ביטוח בשל אובדן גמור (לרבות גניבה) או אובדן גמור להלכה עבור שלושה חודשים בשנים 2008-2011, וכן מסמכים נוספים הנוגעים ליישום הוראות החוזר. לאחר קבלת המידע מהמבטחים ישקול המפקח את היקף הוראות ההשבה שיינתנו לכל מבטח שהפר את החוזר.

● בחודש אפריל 2012, פורסמו **תקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (תנאי חוזה לביטוח רכב פרטי) (תיקון), התשע"ב-2012**. התקנות מפרטות את תנאי הפוליסה התקנית בענף

ביטוח רכב רכוש, הכוללת את נוסח התנאים המינימאליים לביטוח רכוש לרכב אשר חברת הביטוח יכולה לשנותם רק אם השינוי הוא לטובת המבוטח. התקנות מתקנות את הפוליסה התקנית הנהוגה בענף רכב מנועי רכוש (עצמי וצד שלישי), כך שתחול רק על כלי רכב פרטיים ומסחריים עד 3.5 טון (לעומת 4 טון במצב הקיים). כמו כן, כוללות התקנות, בין היתר, את השינויים הבאים: (1) שינוי המנגנון המשמש לחישוב החזר פרמיה למבוטח כאשר הוא מבטל את הפוליסה באמצע תקופה. (2) השתתפות עצמית מוגדלת בתאונת דרכים כאשר הנהג היה נתון תחת השפעת אלכוהול. (3) קביעה כי מקרה ביטוח יכלול אבדן או נזק שנגרם לרכב, לרבות האבזרים והמכלולים שבחבילה הבסיסית של דגם הרכב, אמצעי המיגון שהותקנו בו לפי דרישת המבטח, והאבזרים הנמצאים בו מכוח דין או האבזרים הצמודים אליו שנקובים במפרט. (4) חובת תיקון רכב שגילו עד שנתיים בחלפים חדשים או מקוריים. (5) חובת תיקון רכב שיש לגביו אחריות יצרן או יבואן בהתאם לקבוע באחריות. (6) איסור על גביית השתתפות עצמית כפולה במקרה של נזק עצמי ונזק לצד שלישי. (7) הבהרה כי על אף שנזק תוצאתי אינו מכוסה במסגרת הפוליסה, סכומים שישולמו בגין כיסוי נזקי רכוש של צד שלישי שרכבו ניזוק עקב תאונה יכללו גם את ההוצאות הבאות: הוצאות סבירות לשמירתו והעברתו של הרכב למקום הקרוב ביותר שבו ניתן לתקן את הנזק והוצאות הגעתו של הצד השלישי למחוז חפצו לאחר התאונה, שיפוי בשל הפסדים מוכחים של צד שלישי בשל תשלום השתתפות עצמית ואבדן הנחת העדר תביעות, וכן פיצוי בשל אבדן רווחים בזמן השבתתו של הרכב לצורך תיקונו ובלבד שהרכב המושבת הוא רכב מסחרי שנמצא בבעלות צד שלישי ומשמש לעסקו. (8) הסדרת השבתת הרכב. (9) קביעת נוסחת דמי כינון אחידה והטלת חובה לרשום אותה בדף הרשימה ובפוליסה על מנת להגביר את השקיפות. (10) הסדרת כיסוי רעידת אדמה. בשלב זה, הקבוצה מעריכה כי השפעה מצטברת של מספר שינויים הכלולים בטייטה צפויה להביא לגידול בעלות התביעה הממוצעת. עם זאת, הקבוצה אינה יכולה להעריך את היקף ההשפעה האמורה, בין היתר, מהטעם שאינה יכולה להעריך את מחיר השוק שייקבע בעקבות התיקון לתקנות, התלוי, בין היתר, בהתנהגות המתחרים והלקוחות בשוק. **הערכת הקבוצה הינה בגדר מידע צופה פני עתיד המבוססת על המידע המצוי בידי הקבוצה במועד הדוח. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מן התוצאות המוערכות כתוצאה, בין היתר, מההשלכות המצרפיות של השינויים בגין תיקון התקנות והתנהגות המתחרים והלקוחות בשוק בעקבות התיקון לתקנות.**

- בחודש מרס 2012, פורסמה הצעת חוק הגבלת השימוש ורישום פעולות בחלקי רכב משומשים (מניעת גניבות) (תיקון מס' 4 - הוראת שעה) (תיקון), התשע"ב-2012. על פי הוראת השעה שלעיל חל איסור על תיקון כלי רכב ישראליים בשטחי האחריות האזרחית הפלסטינית ואיסור על העברת כלי רכב ישראליים באמצעות רכב אחר לתיקון בשטחים כאמור. לאור השפעתה ותרומתה של הוראת השעה שלעיל להפחתת מספר גניבות כלי רכב, מוצע להפוך את הוראת השעה להוראת קבע.
- בחודש מרס 2012, פורסם צו ביטוח רכב מנועי (הארכת תוקף השתתפות עצמית), התשע"ב-2012. מטרת הצו הינה להאריך לצמיתות את הוראת השעה אשר ניתנה במסגרת תיקון מס' 17 בשנת 2008, לגבי סעיף 3א ובהתאמה גם לגבי סעיף 12 לפקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], תש"ל-1970. בסעיפים אלה התיר המחוקק לשר האוצר או מי שמונה על ידו, לתת הוראות המחייבות מבטחים בישראל, כולם או סוג מסוים, או המתירות להם לכלול בחוזה הביטוח תניות, שעניינן גביית השתתפות עצמית מהפיצויים להם זכאי הנהוג ברכב בעד אובדן השתכרות או בעד נזק שאינו נזק ממון.
- בחודש פברואר 2012 הגישה הוועדה להגברת התחרותיות בענף הרכב ("ועדת זליכה") המלצות לשינויים בענף הרכב בישראל, בתחומים כגון הגבלים עסקיים, מיסוי בינלאומי, שמאות וביטוח, שילוח וייבוא, זאת לאחר שהתבקשה הוועדה על ידי שר התחבורה באוגוסט 2011 לבחון את האפשרויות לצמצום הריכוזיות בענף יבוא הרכב ולגבש המלצות להסרת חסמים שיובילו להגברת התחרותיות ולהוזלה של מחירי המכוניות ושל השירותים בענף. במסגרת המלצות הוועדה נכללת, בין היתר, המלצה לביטול השימוש הבלעדי של חברות הביטוח במוסכי הסדר במטרה להגדיל, בין היתר, את היצע המוסכים העומדים לרשות הצרכן.

2.8.4 ביטוח בריאות

- בחודש יולי 2012, פרסם המפקח טיוטת חוזר שעניינה עריכת תכנית לביטוח מחלות קשות. הטייטה כוללת, בין היתר, עקרונות לניסוח הגדרות בתכניות ביטוח מחלות קשות (להלן, לצורך פסקה זו: "תכנית") והנחיה לצורך התאמת ההגדרות בתכניות כאמור להגדרות רפואיות המקובלות כיום, וזאת, בין היתר, באמצעות נספח המציג ליקויים במספר הגדרות הנהוגות כיום ושינויים הנדרשים בהן. הטייטה מפרטת רשימה מינימלית של מחלות, אשר תיכלל במסגרת תכנית כאמור. עוד על פי עקרונות הטייטה, מוצע לחייב מבטחים לבחון אחת לחמש שנים, לכל הפחות, את הצורך בעדכון הגדרת מחלה המפורטת בתכנית, בהתאם להגדרות רפואיות מקובלות, וכי היא תנוסח כך שלכל הפחות יכוסו מקרים קשים ושכיחים של אותה מחלה. כמו כן, מוצע כי גם יישוב תביעות יתבצע בהתאם להגדרות המעודכנות וכי לעקרונות יינתן גילוי נאות, במסגרת אתר האינטרנט של המבטח. הטייטה מבהירה כי תכנית אשר תנוסח בניגוד לעקרונות ולנספח המופיעים בטייטה, תחשב כתכנית ביטוח אשר המפקח מתנגד לה, למעט אם אושרה בכתב ומראש, על ידי המפקח. התחולה המוצעת של הטייטה הינה מדורגת, על פוליסות שישווקו או יחודשו החל מיום 1 באפריל 2013, והחל מאותו מועד יחויב מבטח למכור תכניות ביטוח שיעלו בקנה אחד עם הוראות החוזר.
- בחודש יוני 2012 פרסם משרד האוצר חוזר המסדיר את התוכניות לביטוח שיניים. החוזר החדש מציג עקרונות לעריכת תכניות לביטוח שיניים, המתייחסים, בין היתר, לממשק בין מבטח כמנהל התביעה לבין רופא שיניים כמטפל במבוטח, למתן אפשרות למבוטח לבחור את הרופא המטפל או המרפאה וכן לתנאי ביטול הפוליסה על ידי המבוטח. עוד קובע החוזר, כי מבטח יכסה טיפולים שבוצעו בתוך 90 יום מתום תקופת הביטוח, או במועד מאוחר יותר, בהתאם לתנאי תכנית הביטוח, בתנאים מסויימים וכן מורה לאפשר למבוטח המעוניין בכך, לקבל טיפול חלופי לטיפול המכוסה בפוליסה, בתנאים המפורטים בחוזר. על המבטח נאסר להשפיע על שיקול דעתו המקצועי של הרופא ובמקרה של דחיית תביעה או דחיית ערעור על בסיס רפואי, תשלח החברה למבוטח הודעה מנומקת וחתומה על ידי רופא השיניים. עוד כולל החוזר הנחיות לגבי הגילוי הנאות של חברת הביטוח באשר לסל הטיפולים המוצע בתוכנית ולהצגת רשימת רופאי השיניים שבהסדר, על פי מומחיותם ותאדם, במסגרת אתר האינטרנט של החברה. הוראות החוזר יחולו על פוליסות לביטוחי שיניים שיימכרו או יחודשו החל מה-1 באוקטובר 2012. הסעיף המתייחס לחובת הודעת נימוק במקרה של דחיית תביעת מבוטח או ערעור, ייכנס לתוקפו החל מה-1 בינואר 2013.
- בחודש מרס 2012 פרסם המפקח טיוטת חוזר ביטוח סיעודי קבוצתי - מתווה למבוטחים מבוגרים. הטייטה דנה בהצעת מתווה מטעם משרד האוצר לטיפול במבוטחים מבוגרים (בני 60 ומעלה ביום 31 בדצמבר 2012), שהיו מבוטחים בביטוח סיעודי קבוצתי בחברות הביטוח במועד הקובע (1 באפריל 2010 או לאחריו), ואופן חידוש הפוליסות הקבוצתיות לגביהן.

2.9 התפתחויות בסביבה המאקרו כלכלית

התפתחות המשק, שוקי ההון והכספים

האינדיקטורים המאקרו כלכליים שהתפרסמו במהלך המחצית הראשונה של שנת 2012, מעלים חשש לירידת מדרגה בקצב הצמיחה של המשק הישראלי, אשר ממילא היה מתון יחסית בחודשים האחרונים (כ-3%, במונחים שנתיים). קצב זה מתיישב אמנם עם תחזיות השינוי בתמ"ג של משרד האוצר ושל בנק ישראל אך עדיין מדובר בהאטה בהשוואה לקצב השינוי בתמ"ג בשתי המחציות הקודמות (3.3% ו-5.1%, בהתאמה).

יחד עם זאת האינדיקטורים שפורסמו במהלך הרבעון השני של שנת 2012 מחזקים את העמדה לפיה המצב במשק פחות גרוע מכפי שחששו. כך, למשל, פרסמה הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה את נתוני הצמיחה של הרבעון השני שהצביעו על עליה של 3.2% בתוצר במונחים שנתיים. נתון זה היה גבוה מההערכות המוקדמות, שעמדו על 2.5% וגם מהשינוי בשני הרבעונים הקודמים

שעמדו על 2.8% ועל 3.1%, בהתאמה. בכך נבלמה, בשלב זה, מגמת ההאטה העקבית בקצב השינוי בתמ"ג.

הצריכה הפרטית, שלפי אינדיקציות שונות החלה לדשדש, עלתה בכל זאת במהלך הרבעון השני של שנת 2012 בשיעור שנתי של כ- 5.4%. גם ההוצאה לצריכה פרטית לנפש, מדד מקובל לרמת החיים במשק, עלתה בקצב נאה של כ- 2.6%. ההוצאה על מוצרים בני קיימא אף עלתה בקצב גבוה יותר מההוצאה הכללית לצריכה פרטית, ממצא המצביע על סיכוי טוב להמשכיות העלייה בהוצאות משקי הבית בחודשים הבאים.

גם ייצוא הסחורות והשירותים הפתיע לטובה בהתחשב בהאטה הכלכלית בעולם וגדל בקצב שנתי של כ- 10.3% ברבעון השני של שנת 2012. המדד המשולב למצב המשק בחודש יוני שעלה ב-0.2% מצביע אף הוא על המשך התרחבות הפעילות במשק, תוך התייצבותה של הצמיחה ברבעון השני של שנת 2012, בקצב דומה לזה של נתוני הרבעון הראשון של השנה.

מנגד, הנתונים משוק העבודה מעלים את האפשרות שנבלם השיפור בשוק זה. שיעור האבטלה בחודש מאי עמד על 7.1% לעומת 6.8% באפריל, אך עליית האבטלה התרחשה תוך גידול בשיעורי התעסוקה וההשתתפות בכוח העבודה. בהקשר זה נציין ששיעורי האבטלה המתקבלים מהסקר במתכונתו החדשה מצביעים על הרעה במצבה של ישראל בהשוואה בין-לאומית, אך עדיין מותירים אותה במקום טוב יחסית למצב העולמי, לרבות בקרב המדינות המפותחות.

בחודשים ינואר-אפריל 2012 נרשמה האטה בקצב גידול משרות השכיר המבטאת האטה בקבוצה רחבה של ענפי משק. מנגד, שיעור המשרות הפנויות בסך המשרות במשק עלה ל-3.1% ביוני ונתוני המועסקים מסקר כוח אדם החדש לחודשים אפריל ומאי 2012 מעט חיוביים יותר. תקבולי מס הבריאות, המשמשים אינדיקציה לסך תשלומי השכר, היו בחודש יוני גבוהים נומינלית ב-7% מאשר ביוני אשתקד (בניכוי השפעתם של שינויי חקיקה) לעומת 5.1% בחודש הקודם. השכר הנומינלי עלה בחודשים פברואר עד אפריל לעומת שלושת החודשים הקודמים ב-1%, והשכר הריאלי עלה באותה תקופה ב-0.2%. במהלך המחצית הראשונה של שנת 2012, נמשכה מגמת ההתמתנות בקצב האינפלציה של המשק הישראלי. האינפלציה ב-12 החודשים האחרונים שהסתיימו בחודש יוני 2012 הסתכמה בכ-1% והגיעה לגבול התחתון של יעד האינפלציה. הרקע לירידת שיעור האינפלציה הוא, ככל הנראה, המשך הציפיות להאטה בצמיחה בעולם ובארץ, בשילוב עם תהליך של הפחתת המחירים על ידי רשתות שיווק וספקי שירותים שונים, בהשפעת המחאה החברתית נגד יוקר המחיה.

סעיף הדירור במדד המחירים לצרכן (שמתבסס על מחירי שכר הדירה) עלה ב-12 החודשים שהסתיימו בחודש יוני 2012, בשיעור של כ-3.4%. מחירי הדירות, הנמדדים על פי סקר מחירי הדירות של הלמ"ס, ואינם נכללים במדד המחירים לצרכן, עלו ב-12 החודשים שהסתיימו בחודש יוני 2012 בשיעור של כ-2.1%. ההתמתנות של מחירי הדירות בחודשים האחרונים באה על רקע המשך הגידול של מספר התחלות הבנייה, ההשפעה-בפיגור של העלאת הריבית, צעדי בנק ישראל בתחום המשכנתאות וצעדי משרד האוצר במיסוי על נדל"ן. צעדים אלה, יחד עם מאמצי שיווק הקרקעות מצד משרד הבינוי והשיכון ומנהל מקרקעי ישראל, צפויים להמשיך ולמתן את עליית מחירי הדירור. הפעילות בענף הבנייה מצויה ברמה גבוהה ביחס לרמות בעשור האחרון. אמנם רמת התחלות הבנייה מצויה מתחת לשיא שנרשם בה באמצע 2011, ואולם רמתן עדיין גבוהה וצפויה להמשיך לבוא לידי ביטוי בגידול בהיצע הדירות; מספר התחלות הבנייה ב-12 החודשים האחרונים עמד בחודש אפריל על 43,952 יחידות דירור. בחודש מאי עמד מלאי הדירות הפנויות למכירה על רמה של 21 אלף דירות לאחר מגמת עלייה בשנה האחרונה.

במהלך המחצית הראשונה של 2012, הותיר בנק ישראל את הריבית במשק על רמה של 2.5%, על מנת לתמוך בפעילות הריאלית לנוכח ההשפעה השלילית של ההאטה הגלובלית על צמיחת המשק המקומי. בנק ישראל החליט להוריד את הריבית לחודש יולי 2012 לרמה של 2.25%.

במהלך המחצית הראשונה של שנת 2012 (ינואר עד מאי) הסתכם הגירעון המקומי בכ-2.9 מיליארדי ש"ח, לעומת עודף של כ-0.7 מיליארד ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. יצוין, כי ניסיון העבר מלמד, שהממשלה לא סטתה ממסגרת הוצאות בתקציב.

נתוני הביצוע בפועל מראים שהגירעון המקומי של הממשלה ללא מתן אשראי נטו במחצית הראשונה של 2012 הסתכם בכ-7.6 מיליארדי ש"ח, לעומת גירעון של כ-3.4 מיליארד ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. בהתאם לתחזית הצמיחה המעודכנת, הגירעון ב-2012 צפוי לעמוד על כ-3.7% מהתוצר, גבוה מהתוואי העונתי התואם את תחזית הגירעון המעודכנת של משרד האוצר (3.4% מהתוצר), בעיקר בגלל הכנסות נמוכות משהיו צפויות במחצית הראשונה של

השנה. בנוסף, התחייבויות הממשלה לשנה זו (הסכמי שכר, הוצאות ביטחוניות ועוד) גבוהות משמעותית מתקרת ההוצאה בתקציב. יצוין, שהממשלה החליטה להעלות את יעד הגרעון לשנת 2013 ל-3% תוצר, לעומת 1.5% ביעד הקודם. בינתיים, לא התקבלו החלטות על הדרך בה מתכוונת הממשלה לעמוד ביעד זה. בהינתן תחזית הצמיחה, ובהנחה שיינקטו הצעדים הנדרשים לשמירה על יעד ההוצאה, הגרעון לשנת 2013 צפוי להיות גבוה מ-4%, כאשר כדי לעמוד ביעד הגרעון תידרשנה העלאות בשיעורי המס. ההחלטה על העלאת יעד הגרעון ל-3% והאי ודאות לגבי הסיכויים לעמידה בו, מעלות את החשש לשחיקה באמינות המדיניות הפיסקלית שהייתה נדבך מרכזי בהתמודדות המוצלחת של המשק למול המשבר האחרון.

בכלכלה העולמית נרשמה במהלך המחצית הראשונה של שנת 2012 הרעה נוספת בהתפתחויות במשבר החוב באירופה יחד עם סימני האטה נוספים בקצב הצמיחה של הכלכלה העולמית. יצוין, ששיעור האבטלה באיחוד האירופי הגיע לשיא של כ-11%, כאשר ספרד ממשיכה לבלוט עם שיעור אבטלה של מעל ל-24%. בארה"ב הצביעו מרבית הנתונים הכלכליים על האטה, שבאה לידי ביטוי בעיקר בשוק העבודה ובהוצאות הצרכנים. במשקים המתעוררים הגדולים, סין, הודו וברזיל המשיכו להתקבל נתונים המצביעים על האטה משמעותית בקצבי הצמיחה. בעקבות כך עדכנה קרן המטבע הבינלאומית כלפי מטה את תחזית הצמיחה העולמית ל-2012 ו-2013 מ-3.6% ו-4.1% ל-3.5% ו-3.9%.

על רקע האטה העולמית והקשיים של המשקים השונים, אישרו שרי האוצר של גוש האירו סיוע לבנקים הספרדיים בהיקף של כ-100 מיליארד אירו והודיעו על צעדים נוספים שבכוונתם לנקוט בעתיד על מנת לסייע למדינות ולבנקים המצויים במשבר, אם כי עדיין לא ברור האם צעדים אלו יצאו לפועל. על רקע זה עלו התשואות על אג"ח של ממשלת ספרד לרמות שיא של כ-7.5%. הבנק המרכזי האירופאי הוריד את הריבית ב-0.25 נקודות האחוז לרמת שפל של 0.75% והבנקים המרכזיים של בריטניה ויפן הודיעו על הגדלת היקפי רכישות האג"ח, כאשר בנוסף הבנק המרכזי באנגליה הודיע על הפעלת תוכניות סיוע לסקטור הפיננסי והריאלי. במקביל, ה-Fed האמריקאי האריך את תוכנית ה-Twist (מכירה של אג"ח קצרות ורכישה של אג"ח ארוכות במקומן) עד סוף שנת 2012.

שוקי האג"ח והמניות

המחצית הראשונה של שנת 2012 התאפיינה במגמה חיובית בשווקים הפיננסיים העולמיים, כאשר מדדי המניות המקומיים, הניבו תשואות חסר בולטת ביחס למדדי המניות בעולם (תופעה שהחלה כבר בשנת 2011), וזאת לאחר שנים רבות בהן בלטה הבורסה בת"א עם תשואה גבוהה מזו של מקבילותיה בעולם, בין השאר על רקע המחאה החברתית המתגברת בישראל, הרגולציה המתעצמת, חוסר יציבות פוליטית ומתיחות ביטחונית. במקביל, מחזורי המסחר בשוק המניות המקומי המשיכו לרדת.

במהלך המחצית הראשונה של שנת 2012, ירד מדד ת"א 25 בשיעור של כ-2.6%, כאשר מדד ת"א 100 ירד בשיעור של כ-0.9%. מדד ת"א 75 עלה בשיעור של כ-0.6% ומדד היתר 50 עלה בשיעור של כ-0.2%. בלטו לחיוב מניות הטכנולוגיה שעלו בממוצע בשיעור של כ-30.5%. לעומתם, מניות ענף התקשורת שהושפעו מהוראות רגולטוריות חדשות המשיכו במגמה השלילית שאפיינה אותם בשנת 2011 ואיבדו במהלך המחצית הראשונה של שנת 2012 כ-47% נוספים מערכם.

לעומת זאת, מדד ה-S&P עלה במהלך התקופה הנסקרת בשיעור של כ-8.3%, ומדד הדאו ג'ונס בכ-5.4%. מדד הדאקס הגרמני עלה במהלך המחצית הראשונה של שנת 2012 בכ-8.8%, מדד הקאק הצרפתי עלה בכ-1.2% ומדד הפוטסי נותר ברמה דומה ללא שינוי.

במהלך המחצית הראשונה של שנת 2012, עלה מדד התל בונד 20 בכ-1.1% בעוד שמדד התל בונד 40 עלה בכ-0.7%. מדד האג"ח הממשלתי הצמוד עלה בכ-2.6% ומדד האג"ח הממשלתי השקלי עלה בכ-2.9%.

בסיכום התקופה הנסקרת, פוחת השקל בשיעור של כ-3.3% לעומת שיעור היציג של הדולר, כאשר מנגד שיערו היציג של האירו לעומת השקל רשם במהלך התקופה עלייה של כ-0.3%. יתרות המט"ח של בנק ישראל הסתכמו בסוף יוני 2012 בכ-75.1 מיליארדי דולר (בדומה לסך של כ-74.9 מיליארדי דולר, בסוף דצמבר 2011).

התפתחויות לאחר תאריך המאזן

לאחר תאריך המאזן אושרו על ידי הכנסת מספר צעדים כלכליים במטרה להגדיל את היקף הכנסות המדינה ממסים ובכך להקטין את גירעונות הממשלה. במסגרת זו נקבעה העלאת מס

קניה על סיגריות ובירה, העלאת המע"מ מ- 16% ל- 17% ועדכון נוסחת המיסוי הירוק לגבי רכבים. החל משנת המס 2013 נקבעה העלאת מס הכנסה לבעלי שכר מעל ל- 14 אלפי ש"ח, הגדלת הפרשות מעסיק לביטוח הלאומי, הטלת מס נוסף בשיעור של 2% על חלק הכנסתו של יחיד העולה על 800 אלפי ש"ח בשנה והארכת תוקפה של הוראת השעה לפיה ישולם מס רכישה מוגדל ברכישת זכות במקרקעין שאינה דירה יחידה. כמו כן, נקבעו הקלות בנוגע לגביית מס על רווחים שהצטברו ולא חולקו בתקופה בה ניתנו הטבות מס, בחברות שנהנו בעבר מהטבות מחוק עידוד השקעות הון ושבמסגרתן הן היו אמורות לשלם מס מלא על חלוקת דיבידנדים ("רווחים כלואים"), תוך העמקת גביית המס. בנוסף, ננקטים צעדים להגברת המלחמה ב"הון השחור".

3. המצב הכספי

3.1 נתונים עיקריים מהדוחות הכספיים

3.1.1 נתונים מתוך המאזנים המאוחדים

באלפי ש"ח	30 ביוני 2012	30 ביוני 2011	31 בדצמבר 2011
סך הכל נכסים עבור חוזים תלויי תשואה	12,627,354	12,140,925	12,124,752
סך הכל השקעות פיננסיות אחרות	9,481,706	9,498,227	9,582,488
נכסים אחרים	4,526,196	4,537,414	4,004,267
נכסים המיועדים לחלוקה לבעלים	-	-	690,436
סך כל הנכסים	26,635,256	26,176,566	26,401,943
הון עצמי	1,384,140	1,945,408	1,917,366
התחייבויות:			
התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה	10,318,860	9,759,588	9,890,535
התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה (תלויי תשואה*)	12,345,971	12,019,823	11,790,991
התחייבויות פיננסיות	1,323,511	1,043,448	1,342,721
התחייבויות אחרות	1,262,774	1,408,299	1,414,568
התחייבויות המיועדות לחלוקה לבעלים	-	-	45,762
סך כל ההון וההתחייבויות	26,635,256	26,176,566	26,401,943

(* חלק מההתחייבויות בגין חוזי תלויי תשואה מוצגות בסעיפי זכות התחייבויות אחרות והתחייבויות פיננסיות).

סך הנכסים של החברה נכון ליום 30 ביוני, 2012 עומד על סך של 26,635 מיליוני ש"ח לעומת סך של 26,402 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר, 2011. הגידול בסך הנכסים בתקופת הדוח נבע בעיקר מדמי ביטוח שנתקבלו ומתוספת התשואה על הנכסים הפיננסיים כתוצאה מעליות השערים בשוקי ההון.

סך ההתחייבויות של החברה נכון ליום 30 ביוני, 2012 עומד על סך של 25,251 מיליוני ש"ח לעומת סך של 24,485 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר, 2011. הגידול בסך ההתחייבויות נובע בעיקר מדמי ביטוח שנתקבלו בגין חסכון ארוך טווח, מתוספת תשואה בגין התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ומהצמדה למדד של התחייבויות בגין חוזי ביטוח.

3.1.2 ההון העצמי

ההון העצמי של החברה, נכון ליום 30 ביוני 2012, עמד על סך של 1,384 מיליוני ש"ח לעומת סך של 1,917 מיליוני ש"ח נכון ליום 31 בדצמבר 2011. הקיטון בהון נובע בעיקר מחלוקת מניות מנורה מבטחים פנסיה כדיבידנד בעין לחברה האם בסך של כ- 621 מיליוני ש"ח ומנגד מרווח נקי של כ- 67 מיליוני ש"ח ומעלייה בקרן ההון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה וקרנות הון אחרות בסך של כ- 23 מיליוני ש"ח.

בהתאם לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (הון עצמי מינימלי הנדרש ממבטח), התשנ"ח-1998 (להלן: "תקנות ההון") החלות על המבטחים בקבוצה, לחברה ולשומרה קיים, נכון לתאריך הדוח, עודף הון בסך של כ- 245 מיליוני ש"ח וכ- 39 מיליוני ש"ח, בהתאמה. בנוסף, סכום ההשקעות שיש חובה להעמידם בחברה ובשומרה, כנגד עודפי

הון, בהתאם להוראות המפקח אשר מהווים עודפים שאינם ניתנים לחלוקה, מסתכמים בסך של כ- 19 מיליוני ש"ח וכ- 15 מיליוני ש"ח, בהתאמה.

לאחר תאריך המאזן, הנפיקה החברה למנורה מבטחים החזקות (חברה האם של החברה), סך של 1,251 מניות רגילות בנות 1 ש"ח ע.ג. בתמורה לסך של 8.8 מיליוני ש"ח. לפרטים נוספים ראה סעיפים 2.2 לעיל ו- 11.3 להלן וכן ביאור 5 לדוחות הכספיים).

לפרטים נוספים בעניין חלוקת מניות מנורה מבטחים פנסיה כדיבידנד בעין לחברה האם ראה סעיף 1.2.1 לפרק תיאור עסקי התאגיד שבדוחות התקופתיים לשנת 2011 וכן באור 5 לדוחות הכספיים לתקופת הדוח. לחלוקת מניות מנורה מבטחים פנסיה אין השפעה מהותית על עודף ההון של החברה.

4. תוצאות הפעילות

4.1 נתונים מדוחות רווח והפסד המאוחדים

1-12/2011	% שינוי	4-6/2011	4-6/2012	% שינוי	1-6/2011	1-6/2012	באלפי ש"ח
4,318,853	9.4%	1,060,062	1,159,614	8.1%	2,120,434	2,291,311	פרמיות שהורווחו ברוטו
3,440,420	12.9%	835,615	943,028	12.4%	1,665,382	1,872,013	פרמיות שהורווחו בשייר
(60,130)	(26.6%)	(100,977)	(74,077)	232.4%	195,599	650,202	רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון
94,232	4.6%	23,887	24,995	3.3%	47,669	49,257	הכנסות מדמי ניהול
200,896	(1.5%)	54,496	53,671	(6.6%)	107,994	100,903	הכנסות מעמלות
1,484	1092.3%	26	310	19.2%	291	347	הכנסות אחרות
2,352,726	38.1%	475,222	656,378	51.8%	1,302,834	1,977,730	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
811,729	14.4%	196,229	224,393	8.6%	406,537	441,697	עמלות הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
414,754	(10.8%)	109,772	97,875	(5.3%)	201,235	190,653	הוצאות הנהלה וכלליות ואחרות
99,557	10.6%	29,822	32,983	(10.2%)	55,910	50,181	הוצאות מימון
14,482	791.2%	102	909	12.1%	1,054	1,182	חלק ברווחי חברה כלולה
12,618		2,104	(62,793)	(73.5%)	51,473	13,643	רווח לפני מיסים על הכנסה
16,458		1,480	(20,459)		18,415	(47,549)	מיסים על הכנסה (הטבת מס)
(3,840)		624	(42,334)		33,058	61,192	רווח (הפסד) מפעילות נמשכת
57,153		15,099	-	(79.4%)	28,667	5,915	רווח נקי מפעילות המיועדת לחלוקה לבעלים, נטו
53,313		15,723	(42,334)	8.7%	61,725	67,107	רווח נקי
(33,350)	178.1%	(29,029)	(80,733)		(4,643)	90,535	רווח (הפסד) כולל

4.2 פרמיות ביטוח שהורווחו, ברוטו

1-12/2011	% שינוי	4-6/2011	4-6/2012	% שינוי	1-6/2011	1-6/2012	באלפי ש"ח
891,155	7.4%	221,249	237,664	6.2%	442,886	470,268	רכב רכוש
616,130	11.4%	149,775	166,877	8.4%	304,033	329,424	רכב חובה
522,421	10.3%	128,993	142,233	8.6%	256,920	278,957	ענפי רכוש ואחרים
237,166	9.4%	60,121	65,787	5.0%	120,430	126,508	ענפי חבויות אחרים
2,266,872	9.4%	560,138	612,561	7.2%	1,124,270	1,205,157	סך תחום ביטוח כללי
1,681,061	8.3%	410,016	444,203	8.3%	814,200	881,499	תחום ביטוח חיים וחיטכון ארוך טווח
370,920	14.4%	89,908	102,850	12.5%	181,964	204,655	תחום בריאות
4,318,853	9.4%	1,060,062	1,159,614	8.1%	2,120,434	2,291,311	סה"כ פרמיות שהורווחו ברוטו

הפרמיות שהורווחו ברוטו בתקופת הדוח הסתכמו בכ- 2,291 מיליוני ש"ח לעומת פרמיות שהורווחו ברוטו בסך של כ- 2,120 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 8.1%. הפרמיות שהורווחו ברוטו ברבעון השני של השנה הסתכמו בכ- 1,160 מיליוני ש"ח לעומת פרמיות שהורווחו ברוטו בסך של כ- 1,060 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 9.4%.

להסברים בדבר השינוי בפרמיות בתחומי הפעילות ראה סעיף 4.5 להלן.

4.3 תוצאות הפעילות בתקופת הדוח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2011	% שינוי	4-6/2011	4-6/2012	% שינוי	1-6/2011	1-6/2012	באלפי ש"ח
							רווח (הפסד) מתחומי הפעילות לפני מס:
(22,595)		19,116	(49,880)		42,476	(29,096)	רווח (הפסד) מביטוח חיים וחסכון ארוך טווח
52,692		13,144	(6,486)		22,177	(5,785)	רווח (הפסד) מבריאות
123,150	121.6%	6,644	14,726	85.6%	44,721	82,986	רווח מביטוח כללי
153,247		38,904	(41,640)	(56.0%)	109,374	48,105	סך רווח לפני מס מתחומי פעילות ברי דיווח
(90,986)		(23,972)	-		(45,751)	(9,639)	רווח מפעילות המיועדת לחלוקה לבעלים
(49,643)	64.9%	(12,828)	(21,153)	104.3%	(12,150)	(24,823)	רווח (הפסד) לפני מס מאחרים (שלא נכללו בתחומים)*
12,618		2,104	(62,793)	(73.5%)	51,473	13,643	סה"כ רווח לפני מס
16,458		1,480	(20,459)		18,415	(47,549)	מיסים על הכנסה (הטבת מס)
(3,840)		624	(42,334)	85.1%	33,058	61,192	רווח (הפסד) מפעילות נמשכת
57,153		15,099	-	(79.4%)	28,667	5,915	רווח מפעילות המיועדת לחלוקה לבעלים, נטו
53,313		15,723	(42,334)	8.7%	61,725	67,107	רווח נקי
							מיוחס ל:
52,782		15,617	(42,505)	8.6%	61,503	66,805	בעלי מניות בחברה
531	61.3%	106	171	36.0%	222	302	זכויות מיעוט
53,313		15,723	(42,334)	8.7%	61,725	67,107	רווח נקי

(* כולל בעיקר הוצאות מימון, תוצאות פעילות שאיננה מוגדרת כתחום פעילות והכנסות מהשקעות שאינן משויכות לתחום פעילות מוגדר.

4.4 רווח כולל מתחומי פעילות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2011	% שינוי	4-6/2011	4-6/2012	% שינוי	1-6/2011	1-6/2012	באלפי ש"ח
							רווח (הפסד) כולל מתחומי הפעילות לפני מס:
(35,348)		11,977	(56,005)		31,676	(21,336)	רווח (הפסד) כולל מביטוח חיים וחסכון ארוך טווח
48,076		10,588	(8,450)		18,877	(3,874)	רווח כולל מבריאות
44,327	(21.8%)	(30,347)	(23,720)		(4,309)	97,835	רווח כולל מביטוח כללי
57,055	1033.1%	(7,782)	(88,175)	57.0%	46,244	72,625	סך רווח כולל לפני מס מתחומי פעילות ברי דיווח
(90,986)		(23,972)	-	(78.9%)	(45,751)	(9,639)	רווח מפעילות המיועדת לחלוקה לבעלים
(82,782)	0.3%	(33,760)	(33,862)	(73.3%)	(49,736)	(13,285)	רווח (הפסד) כולל לפני מס מאחרים (שלא נכללו בתחומים)*
(116,713)	86.3%	(65,514)	(122,037)		(49,243)	49,701	סה"כ רווח (הפסד) כולל לפני מס
(26,210)	93.1%	(21,386)	(41,304)	119.2%	(15,933)	(34,919)	מיסים על הכנסה (הטבת מס)
(90,503)	83.0%	(44,128)	(80,733)		(33,310)	84,620	רווח (הפסד) כולל מפעילות נמשכת
57,153		15,099	-	(79.4%)	28,667	5,915	רווח כולל מפעילות המיועדת לחלוקה לבעלים, נטו
(33,350)	178.1%	(29,029)	(80,733)		(4,643)	90,535	רווח (הפסד) כולל
							מיוחס ל:
(33,881)	177.7%	(29,135)	(80,904)		(4,865)	90,233	בעלי מניות בחברה
531	61.3%	106	171	36.0%	222	302	זכויות מיעוט
(33,350)	178.1%	(29,029)	(80,733)		(4,643)	90,535	רווח (הפסד) כולל

(* כולל בעיקר הוצאות מימון, תוצאות פעילות שאיננה מוגדרת כתחום פעילות והכנסות מהשקעות שאינן משויכות לתחום פעילות מוגדר.

הרווח הנקי בתקופת הדוח הסתכם בכ- 67 מיליוני ש"ח, לעומת רווח שהסתכם בכ- 62 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ההפסד ברבעון השני של השנה הסתכם בכ- 42 מיליוני ש"ח לעומת רווח בסך של כ- 16 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח הכולל, המורכב מהרווח הנקי בתוספת השינוי נטו בקרן הון בגין נכסים זמינים למכירה ושינויים אחרים המשפיעים על ההון העצמי, הסתכם בתקופת הדוח בכ- 91 מיליוני ש"ח לעומת הפסד כולל בסך של כ- 5 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בסך של כ- 95 מיליוני ש"ח. הגידול ברווח הכולל בתקופת הדוח נובע בעיקר מהגורמים הבאים: מעליית ערך הנכסים הפיננסיים כתוצאה מעליות שיערים בשוק ההון המקומי והעולמי אשר הגדילה את ההכנסות מהשקעות בפעילות הנוסטרו ואת המרווח הפיננסי בביטוח חיים וחסכון ארוך טווח. בנוסף, כתוצאה מהשלמת עסקת רכישת הבנק לפיתוח התעשייה ומיזוגו לחברה, נרשמו הכנסות מיסים בסך של כ- 54 מיליוני ש"ח (לפירוט נוסף ראה באור 4 לדוחות הכספיים). מנגד, בוצעה הפרשה בגין התחייבות לתשלום גמלה בעתיד על רקע נייר העמדה שפרסם המפקח ובו, בין היתר, התייחסות לתוחלת חיים של מקבלי קצבה וכן להסתברות שמבוטחים קיימים שיגיעו לגיל פרישה

יבקשו לקבל קצבה במובחן מתשלום הוני (להלן: "נייר העמדה"). ההפרשה חושבה תוך עדכון אומדן לשיעור לקיחת הקצבה וכן תוך עדכון אומדן תוחלת החיים למקבלי הקצבה בעתיד כאמור. סכום ההפרשה עומד על סך של כ- 52 מיליוני ש"ח, לפני מיסים על הכנסה ועל סך של כ- 34 מיליוני ש"ח, אחרי מיסים על ההכנסה (לפירוט נוסף ראה סעיף 4.5.2 להלן). עדכון ההערכות האקטואריות והאינפלציה הנמוכה בתקופת הדוח, גרמו לירידה בהפרשות להתחייבויות הביטוחיות ביחס לתקופה המקבילה אשתקד. גורמים נוספים שהשפיעו הינם האינפלציה הנמוכה כפי שהוזכרה לעיל אשר הקטינה את הוצאות המימון ביחס לתקופה המקבילה אשתקד וגידול בהוצאות הנהלה וכלליות בעיקר עקב גידול במצבת העובדים. ההפסד הכולל ברבעון השני של השנה הסתכם בכ- 81 מיליוני ש"ח לעומת הפסד כולל בסך של כ- 29 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ההפסד האמור ברבעון השני, נובע בעיקר מהפרשה בגין התחייבות לתשלום גמלה בעתיד.

ההפסד הכולל מעסקי ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח, לפני מיסים על ההכנסה, הסתכם בתקופת הדוח בכ- 21 מיליוני ש"ח לעומת רווח כולל בסך של כ- 32 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ההפסד הכולל ברבעון השני של השנה מעסקי ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח, לפני מיסים על ההכנסה, הסתכם בכ- 56 מיליוני ש"ח לעומת רווח כולל בסך של כ- 12 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. לפרטים נוספים ראה סעיף 4.5.1 להלן.

הרווח הכולל מעסקי ביטוח כללי, לפני מיסים על ההכנסה, הסתכם בתקופת הדוח בכ- 98 מיליוני ש"ח לעומת הפסד כולל בסך של כ- 4 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד. ההפסד הכולל ברבעון השני של השנה מעסקי ביטוח כללי, לפני מיסים על ההכנסה, הסתכם בכ- 24 מיליוני ש"ח לעומת הפסד כולל בסך של כ- 30 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. לפרטים נוספים ראה סעיף 4.5.4 להלן.

ההפסד הכולל מעסקי ביטוח בריאות, לפני מיסים על ההכנסה, הסתכם בתקופת הדוח בכ- 4 מיליוני ש"ח לעומת רווח לפני מיסים על הכנסה בסך של כ- 19 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד. ההפסד הכולל ברבעון השני של השנה מעסקי ביטוח בריאות, לפני מיסים על ההכנסה, הסתכם בכ- 8 מיליוני ש"ח לעומת רווח בסך של כ- 11 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד. לפרטים נוספים ראה סעיף 4.5.5 להלן.

ההפסד הכולל מפעילות אחרת שאינה מיוחסת למגזרי פעילות, לפני מיסים על ההכנסה, הסתכם בתקופת הדוח בכ- 13 מיליוני ש"ח לעומת הפסד בסך של כ- 50 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד. השינוי בתוצאות הפעילות האחרת לעומת התקופה המקבילה אשתקד נובע בעיקר מעליית ערך הנכסים הפיננסיים כתוצאה מעליית שיערי בשוק ההון המקומי והעולמי, אשר גרמה לעלייה בהכנסות מהשקעות ומירידה בהוצאות המימון הנובעת מהאינפלציה הנמוכה בתקופת הדוח לעומת התקופה המקבילה אשתקד. ההפסד הכולל ברבעון השני של השנה הסתכם בכ- 34 מיליוני ש"ח, ללא שינוי לעומת התקופה המקבילה אשתקד.

4.5 מידע כספי לפי תחומי הפעילות

4.5.1 תחום ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח

עיקרי תוצאות תחום ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח:

1-12/2011	% שינוי	4-6/2011	4-6/2012	% שינוי	1-6/2011	1-6/2012	באלפי ש"ח
1,681,061	8.3%	410,016	444,203	8.3%	814,200	881,499	פרמיות שהורווחו ברוטו
(302,597)	(11.9%)	(176,922)	(155,910)	2262.3%	20,834	492,161	רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון
417,545	(75.8%)	103,140	24,995	(55.6%)	201,047	89,240	הכנסות מדמי ניהול
31,408	34.8%	7,470	10,069	18.2%	15,023	17,755	הכנסות מעמלות תשלומים ושינוי בהתחייבות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
1,080,408	68.2%	144,304	242,676	89.1%	641,607	1,213,445	עמלות הוצאות שיווק והוצאות רכישה
324,913	(2.8%)	72,963	70,946	(4.3%)	156,945	150,191	אחרות
401,144	(45.3%)	96,297	52,713	(33.3%)	188,229	125,573	הוצאות הנהלה וכלליות ואחרות
(22,595)		19,116	(49,880)		42,476	(29,096)	רווח (הפסד) לפני מס
(35,348)		11,977	(56,005)		31,676	(21,336)	רווח (הפסד) כולל לפני מס

בתקופת הדוח, נרשם הפסד כולל לפני מס בתחום חסכון ארוך טווח בסך של כ- 21 מיליוני ש"ח לעומת רווח כולל לפני מס של כ- 32 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד. הירידה ברווח נובעת מירידה ברווח מפעילות ביטוח חיים בסך של כ- 17 מיליוני ש"ח, מקיטון ברווח מפעילות הפנסיה בסך של כ- 36 מיליוני ש"ח, מאחר ופעילות הפנסיה משקפת פעילות עד ליום 15 בפברואר, 2012. לפרטים נוספים ראה פירוט בסעיפים 4.5.2 ו- 4.5.3 להלן.

ברבעון השני של השנה נרשם הפסד כולל לפני מס בסך של כ- 56 מיליוני ש"ח לעומת רווח כולל לפני מס של כ- 12 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד. הירידה ברווח נובעת מירידה ברווח מפעילות ביטוח חיים בסך של כ- 44 מיליוני ש"ח ומקיטון ברווח מפעילות הפנסיה בסך של כ- 24 מיליוני ש"ח, מאחר ופעילות הפנסיה משקפת פעילות עד ליום 15 בפברואר, 2012.

4.5.2 תוצאות פעילות ביטוח חיים

1-12/2011	% שינוי	4-6/2011	4-6/2012	% שינוי	1-6/2011	1-6/2012	באלפי ש"ח
1,681,061	8.3%	410,016	444,203	8.3%	814,200	881,499	פרמיות שהורווחו ברוטו ריווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון
(304,087)	(12.1%)	(177,448)	(155,910)	2253.7%	20,882	491,495	הכנסות מדמי ניהול
94,232	4.6%	23,887	24,995	3.3%	47,669	49,257	הכנסות מעמלות תשלומים ושינוי בהתחייבות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
28,634	47.9%	6,808	10,069	27.0%	13,681	17,377	עמלות והוצאות שיווק ורכישה אחרות
1,080,408	68.2%	144,304	242,676	89.1%	641,607	1,213,445	הוצאות הנהלה וכלליות ואחרות
252,718	27.9%	55,462	70,946	14.7%	123,131	141,217	רווח (הפסד) לפני מס
236,748	(8.1%)	57,329	52,713	(8.8%)	113,122	103,159	רווח (הפסד) כולל לפני מס

הפרמיות בביטוח חיים הסתכמו בתקופת הדוח בכ- 881 מיליוני ש"ח, לעומת 814 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של כ- 8%. ברבעון השני של השנה הסתכמו הפרמיות בביטוח חיים בכ- 444 מיליוני ש"ח לעומת 410 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 8%. עיקר הגידול נובע מגידול בגביית דמי ביטוח בגין פוליסות ביטוח מנהלים שהופקו החל משנת 2004.

בנוסף, התקבלו בתקופת הדוח תקבולים שנזקפו ישירות להתחייבויות בגין חוזי השקעה (ללא מרכיב ביטוח) בסך של כ- 167 מיליוני ש"ח, לעומת כ- 251 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ברבעון השני של השנה התקבלו תקבולים שנזקפו ישירות להתחייבויות בגין חוזי השקעה (ללא מרכיב ביטוח) בסך של כ- 81 מיליוני ש"ח לעומת כ- 108 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד.

הפדיונות בתקופת הדוח הסתכמו בכ- 286 מיליוני ש"ח לעומת 256 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד. שיעור הפדיונות מהעתודה הממוצעת הינו 3.7% בתקופת הדוח לעומת 3.3%, בתקופה המקבילה אשתקד. הפדיונות ברבעון השני של השנה הסתכמו בכ- 129 מיליוני ש"ח לעומת כ- 120 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד. שיעור הפדיונות מהעתודה הממוצעת ברבעון הינו 3.3% בתקופת הדוח לעומת 3.1%, בתקופה המקבילה אשתקד. פדיונות בגין פוליסות שהפרמיות בגינן נזקפו ישירות להתחייבויות ביטוח (ללא מרכיב ביטוח) הסתכמו בכ- 138 מיליוני ש"ח, לעומת כ- 135 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד וברבעון השני של השנה בסך של כ- 69 מיליוני ש"ח, לעומת כ- 66 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד.

ההפסד הכולל לפני מס בתקופת הדוח הסתכם בכ- 31 מיליוני ש"ח לעומת הפסד כולל של כ- 14 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד. ההפסד הכולל לפני מס ברבעון השני

של השנה הסתכם בכ- 56 מיליוני ש"ח לעומת הפסד כולל לפני מס בסך של כ- 12 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד.

השינוי ברווח (הפסד) הכולל מפעילות ביטוח חיים נובע משלושה מקורות עיקריים: (א) מעליה במרווח הפיננסי הנובעת בעיקר מירידה בשיעור האינפלציה ביחס לתקופה המקבילה אשתקד אשר התבטאה בזקיפת תשואה למבוטחים בסכום נמוך יותר ביחס לתקופה המקבילה אשתקד. (ב) משיפור בתוצאות הפעילות החיתומית והתפעולית בתחום זה. ו- (ג) מנגד מהפרשה בגין התחייבות לתשלום גמלה בעתיד כנזכר בסעיף 4.4 לעיל.

פוליסות תלויות תשואה

כספי עתודות הביטוח הנצברים בפוליסות ביטוח חיים תלויות תשואה מושקעים לפי הוראות חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) ותקנותיו. רווחי השקעות אלו נזקפים לזכות המבוטחים בניכוי דמי ניהול.

התחייבויות הנובעות מפוליסות ביטוח חיים תלויות תשואה ליום 30 ביוני, 2012 הסתכמו בסך של כ- 12,346 מיליוני ש"ח, בהשוואה לסך של כ- 11,791 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר 2011, גידול של כ- 5%. הגידול כאמור, נובע בעיקרו מהתשואה על הנכסים שהושגה בתקופת הדוח וכן מהכנסות מפרמיות בניכוי פדיונות של פוליסות.

פרטים בדבר שיעורי התשואות בפוליסות משתתפות ברווחים:

פוליסות שהוצאו בשנים 2003-1992 (קרן י')

1-12/2011	4-6/2011	4-6/2012	1-6/2011	1-6/2012	
(8.02%)	(3.70%)	(3.85%)	(3.72%)	1.24%	תשואה ריאלית לפני תשלום דמי ניהול
(8.58%)	(3.84%)	(3.98%)	(4.00%)	0.94%	תשואה ריאלית אחרי תשלום דמי ניהול
(5.67%)	(2.47%)	(2.65%)	(1.64%)	2.50%	תשואה נומינלית לפני תשלום דמי ניהול
(6.24%)	(2.61%)	(2.79%)	(1.93%)	2.20%	תשואה נומינלית אחרי תשלום דמי ניהול

פוליסות שהוצאו החל משנת 2004 (קרן י' החדשה):

1-12/2011	4-6/2011	4-6/2012	1-6/2011	1-6/2012	
(7.92%)	(3.65%)	(3.80%)	(3.68%)	1.24%	תשואה ריאלית לפני תשלום דמי ניהול
(9.10%)	(3.96%)	(4.12%)	(4.30%)	0.60%	תשואה ריאלית אחרי תשלום דמי ניהול
(5.57%)	(2.42%)	(2.60%)	(1.60%)	2.50%	תשואה נומינלית לפני תשלום דמי ניהול
(6.78%)	(2.74%)	(2.93%)	(2.23%)	1.85%	תשואה נומינלית אחרי תשלום דמי ניהול

פרטים בדבר רווחי ההשקעה שנזקפו למבוטחים בפוליסות משתתפות ברווחים ודמי הניהול (במיליוני ש"ח):

1-12/2011	4-6/2011	4-6/2012	1-6/2011	1-6/2012	
(698.0)	(293.9)	(277.8)	220.7	266.2	רווחי ההשקעה הנומינליים שנזקפו למבוטחים לאחר דמי הניהול
94.2	23.9	25.0	47.7	49.3	דמי ניהול קבועים
-	-	-	-	-	דמי ניהול משתנים
94.2	23.9	25.0	47.7	49.3	סך-הכל דמי ניהול

בפוליסות ביטוח חיים תלויות תשואה שהונפקו בשנים 1991 עד 2003 רשאי מבטח לגבות דמי ניהול קבועים ודמי ניהול משתנים בשיעורים הקבועים בתקנות והנגזרים מהתשואה הריאלית של תיק ההשקעות. דמי הניהול המשתנים נגבים רק בגין תשואה ריאלית חיובית. במידה והושגה תשואה ריאלית שלילית, המבטח מנוע מגביית דמי הניהול המשתנים עד אשר התשואה שתושג תכסה את ההפסד הריאלי המצטבר. יצוין, כי בכל הנוגע לפוליסות תלויות תשואה שהונפקו החל משנת 2004, דמי הניהול הנגבים הינם דמי ניהול קבועים בלבד ואשר על כן, להפסדים או לרווחים הריאליים מהשקעות אין השלכה ישירה כאמור על גביית דמי ניהול אלה.

התשואה הריאלית נטו שנזקפה למבוטחים בתקופת הדוח הינה כ- 0.94%. בעקבות ירידות השערים בשוק ההון בשנת 2011, נרשמה בשנת 2011 תשואה ריאלית נטו שלילית בשיעור של כ- 8.58%. לפיכך, הקבוצה לא תגבה דמי ניהול משתנים עד להשלמת ההפסד הריאלי בגין שנת 2011. אומדן דמי הניהול אשר לא יגבו בשל התשואה הריאלית השלילית כאמור, לתאריך הדוח, עומד על סך של כ- 94 מיליוני ש"ח. למועד סמוך למועד פרסום הדוח, בעקבות עליות השערים בשוקי ההון בחודשים יולי ואוגוסט 2012, סך דמי הניהול שלא ייגבו הסתכם בכ- 58 מיליוני ש"ח.

ההכנסות מדמי ניהול בפוליסות ביטוח חיים תלויות תשואה בתקופת הדוח הסתכמו בכ- 49 מיליוני ש"ח (דמי ניהול קבועים בלבד) לעומת כ- 48 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הכנסות דמי הניהול הקבועים ברבעון השני של השנה הסתכמו בכ- 25 מיליוני ש"ח לעומת כ- 24 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

4.5.3 תוצאות פעילות ענף הפנסיה

עיקרי באור תוצאות הפעילות בענף הפנסיה (באלפי ש"ח):

1-12/2011	4-6/2011	% שינוי	1-6/2011	15.02.2012	לתקופה של חודש וחצי שהסתיימה ביום	באלפי ש"ח
323,313	79,253	(73.9%)	153,378	39,983		הכנסות מדמי ניהול
2,774	662	(71.8%)	1,342	378		הכנסות מעמלות רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון
1,490	526		(48)	666		עמלות הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
72,195	17,501	(73.5%)	33,814	8,974		הוצאות הנהלה וכלליות ואחרות
164,396	38,968	(70.2%)	75,107	22,414		
90,986	23,972	(78.9%)	45,751	9,639		רווח לפני מס

בעקבות חלוקת מניות מנורה מבטחים פנסיה ב- 15 לפברואר 2012, התוצאות הנ"ל משקפות את פעילות הפנסיה עד מועד החלוקה. תקופות השוואה משקפות תקופות מלאות.

בתקופת הדוח, נרשם רווח לפני מס בענף הפנסיה בסך של כ- 10 מיליוני ש"ח בתקופה שהחלה ביום 1 בינואר, 2012 והסתיימה ביום 15 בפברואר, 2012, לעומת רווח לפני מס של כ- 46 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד שהחלה ביום 1 בינואר, 2011

והסתיימה ביום 30 ביוני, 2011. באופן יחסי, חלה עלייה בדמי הניהול (נטו), הנובע מהעלייה בהיקף הנכסים המנוהלים ומגידול בגבייה, בניכוי הנחות לעמיתים ומנגד עלייה בהוצאות הנהלה וכלליות והוצאות שיווק הנובעות בעיקר מגידול במצבת העובדים והוצאות מיכון.

4.5.4 תוצאות פעילות מגזר ביטוח כללי

1-12/2011	% שינוי	4-6/2011	4-6/2012	% שינוי	1-6/2011	1-6/2012	באלפי ש"ח
2,310,637	11.8%	528,193	590,283	11.9%	1,219,492	1,364,092	פרמיות ברוטו רוחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
186,315	4.8%	57,805	60,597	(3.1%)	122,084	118,327	הכנסות מעמלות תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
153,583	(1.4%)	39,665	39,104	(8.8%)	81,289	74,157	הוצאות הנהלה וכלליות ואחרות
1,603,531	22.9%	386,283	474,917	10.7%	804,226	890,627	רווח לפני מס
482,944	6.7%	120,492	128,585	3.1%	243,345	250,875	רווח כולל לפני מס
130,752	(38.2%)	39,890	24,665	(19.6%)	64,522	51,885	
123,150	121.6%	6,644	14,726	85.6%	44,721	82,986	
44,327	(21.8%)	(30,347)	(23,720)		(4,309)	97,835	

עסקי הביטוח הכללי כוללים שלושה תחומי פעילות: רכב רכוש, רכב חובה ויתרת עסקי ביטוח כללי (חבויות אחרות וענפי רכוש אחרים).

הכנסות מפרמיה ברוטו בתקופת הדוח הסתכמו בכ- 1,364 מיליוני ש"ח בהשוואה להכנסות בסך של כ- 1,219 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 12%. הכנסות מפרמיה ברוטו ברבעון השני של השנה הסתכמו בכ- 590 מיליוני ש"ח בהשוואה להכנסות בסך של כ- 528 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 12%. לעניין פירוט השינוי בפרמיה ברוטו בענפי הביטוח הכללי ראה להלן.

הרווח הכולל לפני מס מעסקי ביטוח כללי בתקופת הדוח הסתכם בכ- 98 מיליוני ש"ח לעומת הפסד כולל בסך של כ- 4 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד. העלייה ברווח נובעת מעלייה ברווח הכולל לפני מס בתחום פעילות רכב חובה בסך של כ- 94 מיליוני ש"ח, מקיטון בהפסד הכולל לפני מס בתחום רכב רכוש בסך של כ- 9 מיליוני ש"ח ומירידה ברווח הכולל לפני מס בענפי ביטוח אחרים בסך של כמיליון ש"ח.

ההפסד הכולל לפני מס מעסקי ביטוח כללי ברבעון השני של השנה הסתכם בכ- 24 מיליוני ש"ח לעומת הפסד כולל בסך של כ- 30 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון בהפסד הכולל נובע מירידה בהפסד הכולל לפני מס בתחום פעילות רכב חובה בסך של כ- 17 מיליוני ש"ח, מנגד גידול בהפסד הכולל לפני מס בתחום רכב רכוש בסך של כמיליון ש"ח ומגידול בהפסד הכולל לפני מס בענפי ביטוח אחרים (בעיקר בענף חבויות אחר) בסך של כ- 10 מיליוני ש"ח.

לעניין פירוט השינוי ברווח הכולל לפני מס מענפי הביטוח הכללי ראה להלן.

עיקרי באור תוצאות הפעילות בענף רכב חובה (באלפי ש"ח):

1-12/2011	% שינוי	4-6/2011	4-6/2012	% שינוי	1-6/2011	1-6/2012	באלפי ש"ח
634,780	9.8%	147,848	162,287	11.5%	326,945	364,614	פרמיות ברוטו רווחים
121,182	4.9%	37,781	39,644	(3.8%)	79,314	76,292	מהשקעות, נטו והכנסות מימון
3,771		1,380	-		3,060	-	הכנסות מעמלות תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
491,199	3.2%	155,121	160,059	(8.8%)	297,588	271,286	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
63,539	2.3%	15,002	15,342	3.7%	30,326	31,450	הוצאות הנהלה וכלליות ואחרות
39,854	(34.3%)	11,694	7,678	(18.1%)	19,749	16,175	
126,375	933.5%	1,965	20,309	189.3%	27,729	80,216	רווח לפני מס
73,872	(77.4%)	(22,591)	(5,108)		(4,377)	89,732	רווח (הפסד) כולל לפני מס

ההכנסות מפרמיות ברוטו בתקופת הדוח הסתכמו בסך של כ- 365 מיליוני ש"ח לעומת סך של כ- 327 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 12%. ההכנסות מפרמיות ברוטו ברבעון השני של השנה הסתכמו בסך של כ- 162 מיליוני ש"ח לעומת סך של כ- 148 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 10%. העלייה נובעת מגידול בהיקף תיק הלקוחות בעיקר בכלי רכב מסחריים.

הרווח הכולל לפני מס בתקופת הדוח הינו כ- 90 מיליוני ש"ח לעומת הפסד כולל של כ- 4 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד. העלייה ברווח נובעת בעיקר מהגורמים הבאים: מעלייה בהכנסות מהשקעות, מעלייה בשחרור הצבירה, מהתפתחות חיובית בהתחייבויות הביטוחיות בעיקר כתוצאה משינוי באומדן ההערכה האקטוארית ועקב האינפלציה הנמוכה בתקופת הדוח למול התקופה המקבילה אשתקד.

ההפסד הכולל לפני מס ברבעון השני של השנה הינו כ- 5 מיליוני ש"ח לעומת הפסד כולל בסך של כ- 23 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד. הירידה בהפסד נובעת בעיקר מהגורמים הבאים: מעלייה בשחרור הצבירה ומהתפתחות חיובית בהתחייבויות הביטוחיות בעיקר כתוצאה משינוי באומדן ההערכה האקטוארית.

עיקרי באור תוצאות הפעילות בענף רכב רכוש (באלפי ש"ח):

1-12/2011	% שינוי	4-6/2011	4-6/2012	% שינוי	1-6/2011	1-6/2012	באלפי ש"ח
904,352	9.9%	211,988	232,871	11.6%	472,932	527,813	פרמיות ברוטו רווחים
18,407	15.8%	6,091	7,054	7.6%	12,898	13,878	מהשקעות, נטו והכנסות מימון
49,053	(6.2%)	13,569	12,731	(2.2%)	26,355	25,769	הכנסות מעמלות תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
705,041	10.0%	162,080	178,258	6.6%	342,043	364,785	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
221,045	3.1%	55,823	57,550	0.3%	113,071	113,446	הוצאות הנהלה וכלליות ואחרות
45,190	(39.0%)	14,030	8,562	(20.9%)	22,009	17,404	
(47,083)	7.7%	(5,608)	(6,040)	(10.6%)	(15,426)	(13,786)	רווח (הפסד) לפני מס
(55,297)	12.3%	(9,652)	(10,843)	(41.7%)	(20,680)	(12,058)	רווח (הפסד) כולל לפני מס

הפרמיות ברוטו הסתכמו בתקופת הדוח בכ- 528 מיליוני ש"ח לעומת כ- 473 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 12%. הפרמיות ברוטו הסתכמו ברבעון השני של השנה בכ- 233 מיליוני ש"ח לעומת כ- 212 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 10%. הגידול בפרמיה נובע בעיקר כתוצאה מגידול בכמות כלי הרכב המבוטחים.

ההפסד הכולל לפני מס בתקופת הדוח הינו כ- 12 מיליוני ש"ח לעומת הפסד כולל בסך של כ- 21 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הירידה בהפסד נובעת ברובה מהעלייה בהכנסות מהשקעות ומעדכון בהערכת ההתחייבויות הביטוחיות. ההפסד הכולל לפני מס ברבעון השני של השנה הינו כ- 11 מיליוני ש"ח לעומת הפסד כולל של כ- 10 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול בהפסד נובע ברובו מעדכון בהערכת ההתחייבויות הביטוחיות.

עיקרי באור תוצאות הפעילות בביטוח כללי אחר (באלפי ש"ח):

באלפי ש"ח	1-6/2012	1-6/2011	% שינוי	4-6/2012	4-6/2011	% שינוי	1-12/2011
פרמיות ברוטו	471,665	419,615	12.4%	195,125	168,357	15.9%	771,505
רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון הכנסות	28,157	29,872	(5.7%)	13,899	13,933	(0.2%)	46,726
מעמלות תשלומים ושינוי בהתחייבויות	48,388	51,874	(6.7%)	26,373	24,716	6.7%	100,759
בגין חוזי ביטוח ברוטו	254,556	164,595	54.7%	136,600	69,082	97.7%	407,291
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות	105,979	99,948	6.0%	55,693	49,667	12.1%	198,360
הוצאות הנהלה וכלליות ואחרות	18,306	22,764	(19.6%)	8,425	14,166	(40.5%)	45,708
רווח לפני מס	16,556	32,418	(48.9%)	457	10,287	(95.6%)	43,858
רווח כולל לפני מס	20,161	20,748	(2.8%)	(7,769)	1,896		25,752

הפרמיות ברוטו הסתכמו בתקופת הדוח בכ- 472 מיליוני ש"ח לעומת כ- 420 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 12%. הגידול בפרמיות נובע מענפי רכוש אחרים בסך של כ- 26 מיליוני ש"ח, גידול של כ- 9%, ומענפי חבויות אחרים בסך של כ- 26 מיליוני ש"ח, גידול של כ- 20%. הפרמיות ברוטו הסתכמו ברבעון השני של השנה בכ- 195 מיליוני ש"ח לעומת כ- 168 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 16%. הגידול בפרמיות ברבעון השני, נובע מענפי רכוש אחרים בסך של כ- 15 מיליוני ש"ח, גידול של כ- 12%, ומענפי חבויות אחרים בסך של כ- 12 מיליוני ש"ח, גידול של כ- 24%. הגידול בפרמיות הינו בעיקרו מלקוחות עסקיים.

הרווח הכולל לפני מס בתקופת הדוח הינו כ- 20 מיליוני ש"ח לעומת כ- 21 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הירידה ברווח נובעת מגידול ברווח בענפי החבויות בסך של כ- 2 מיליוני ש"ח ומנגד מירידה ברווח בענפי הרכוש האחרים בסך של כ- 3 מיליוני ש"ח. הירידה ברווח נובעת מעדכון הערכת ההתחייבויות הביטוחיות בניכוי עלייה בהכנסות מהשקעות שנרשמו בתקופת הדוח, לעומת התקופה המקבילה אשתקד. ההפסד הכולל לפני מס ברבעון השני של השנה הינו כ- 8 מיליוני ש"ח לעומת רווח כולל לפני מס של כ- 2 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול בהפסד נובע ברובו מעדכון בהערכת ההתחייבויות הביטוחיות.

4.5.5 תוצאות פעילות ביטוח בריאות

1-12/2011	% שינוי	4-6/2011	4-6/2012	% שינוי	1-6/2011	1-6/2012	באלפי ש"ח
370,920	14.4%	89,908	102,850	12.5%	181,964	204,655	פרמיות שהורווחו ברוטו
28,118	53.7%	6,039	9,282	4.5%	17,945	18,746	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון הכנסות מעמלות תשלומים ושינוי בהתחייבות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
9,617	(54.5%)	4,345	1,975	(38.8%)	7,188	4,401	עמלות הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
239,487	113.0%	48,890	104,132	42.0%	124,769	177,139	הוצאות הנהלה וכלליות ואחרות
82,112	19.9%	21,670	25,981	23.6%	43,236	53,447	רווח לפני מס
30,513	53.3%	7,958	12,198	48.1%	15,644	23,165	רווח כולל לפני מס
52,692		13,144	(6,486)		22,177	(5,785)	
48,076		10,588	(8,450)		18,877	(3,874)	

ההכנסות מפרמיה שהורווחה בביטוח בריאות בתקופת הדוח הסתכמו בכ- 205 מיליוני ש"ח לעומת כ- 182 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 12%. ההכנסות מפרמיה שהורווחה ברבעון השני של השנה הסתכמו בכ- 103 מיליוני ש"ח לעומת כ- 90 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 14%. העלייה בפרמיה שהורווחה נובעת מגידול בהיקף תיק הלקוחות.

ההפסד הכולל לפני מס בתקופת הדוח הסתכם בכ- 4 מיליוני ש"ח לעומת רווח כולל בסך של כ- 19 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ההפסד הכולל לפני מס ברבעון השני של השנה הינו כ- 8 מיליוני ש"ח לעומת רווח כולל לפני מס של כ- 11 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד. השינוי נובע בעיקר מעדכון בהערכת ההתחייבויות הביטוחיות ומגידול בהוצאות הנהלה וכלליות ועמלות המיוחסות למגזר ומנגד מגידול בפרמיה המורווחת.

5. גילוי בדבר שינוי בערך של נכסים פיננסיים

הקבוצה סיווגה את הנכסים הסחירים (נכסי חוב ומניות סחירות) והמניות שאינן סחירות השייכים לחברות הביטוח שבקבוצה (למעט נכסים כאמור הכלולים בתיק השקעות כנגד פוליסות משתתפות ברווחים), כנכסים פיננסיים זמינים למכירה.

להלן פירוט הסכומים שנזקפו להון עצמי (קרן הון) בשל שינוי בערך נכסים פיננסיים זמינים למכירה, לפי שיעור ירידת הערך ממועד רכישתם ועד לתאריך הדו"ח, לפי סכום עליית הערך, והכל בהתאם לתקופת החזקה בהם.

השיקולים שעמדו בבסיס הקביעה כי ירידות ערך בשווי הוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה נזקפו ישירות להון העצמי (ולא לרווח והפסד) הינם כדלקמן:

מכשירי חוב (באלפי ש"ח)

באלפי ש"ח	עד 6 חודשים	6-9 חודשים	9-12 חודשים	מעל 12 חודשים	סה"כ
עד 20%	(3,917)	(442)	(1,312)	(20,726)	(26,397)
20% - 40%	-	(287)	-	(4,493)	(4,780)
מעל 40%	-	-	-	-	-
עליה	5,482	3,539	945	42,831	52,797
סה"כ	1,565	2,810	(367)	17,612	21,620

בכדי לבחון ירידת ערך של מכשירי חוב, החברה בחנה, בין היתר, את הגורמים הבאים:

- קשיים פיננסיים משמעותיים של המנפיק או של החייב;
  - הפרת חוזה כגון אי עמידה בתנאים או פיגור בתשלומי ריבית או קרן;
  - הענקת הקלה ללווה הנובעת בעיקרה מקשיים פיננסיים אשר לא הייתה נשקלת על ידי המלווה בנסיבות אחרות;
  - צפי כי הלווה יכנס להליך פשיטת רגל או לארגון מחדש פיננסי אחר;
  - היעלמות שוק פעיל לאותו נכס פיננסי כתוצאה מקשיים פיננסיים;
  - קיומה של ירידה הניתנת למדידה באומדן תזרימי המזומנים העתידיים מקבוצה של נכסים פיננסיים מאז ההכרה לראשונה בנכסים אלה, למרות שלא ניתן עדיין לשייך את הירידה לנכסים פיננסיים בודדים בתוך הקבוצה האמורה;
  - הפנייה להערת עסק חי, אם קיימת, בחוות דעת המבקרים של הלווה;
  - בחינת יחסים פיננסיים שונים של הלווה ובכלל זה, הון חוזר; שיעור תשואה על אג"ח; שיעור הון עצמי למאזן; שווי מזומנים; פירעונות צפויים של הלווה בשנתיים קרובות;
  - שווי ביטחונות/ערבויות, אם קיימים;
  - דירוג חיצוני של הלווה, אם קיים ובחינת עדכונים לעניין זה;
  - זהות בעלי השליטה של הלווה (תאגידים בבעלות ממשלתית סווגו ברמת סיכון נמוכה).
- הפחתות ערך מכשירי חוב בוצעו לאחר הליך בדיקה והתייעצות עם אגף השקעות של הקבוצה אשר מכיר ועוקב אחר הלווים באופן שוטף תוך שקלול הגורמים לעיל על פי מיטב שיקול הדעת.

מכשירים הוניים (באלפי ש"ח)

באלפי ש"ח	עד 6 חודשים	6-9 חודשים	9-12 חודשים	מעל 12 חודשים	סה"כ
עד 20%	(287)	(6)	(69)	(296)	(658)
20% - 40%	-	-	-	-	-
מעל 40%	-	-	-	-	-
עליית ערך	443	63	5,628	37,439	43,573
סה"כ	156	57	5,559	37,143	42,915

ככלל, כל שינוי בשווי הוגן נזקף לקרן הון. העברת שינוי בשל ירידת ערך מקרן הון לרווח והפסד מתבצעת במקרים הבאים:

- ירידת ערך מעל 20%;
- ירידת ערך בין 10% ל- 20% של ני"ע המוחזק מעל שנה;

סה"כ מכשירי חוב ומכשירים הוניים (באלפי ש"ח)

סה"כ	מעל 12 חודשים	9-12 חודשים	6-9 חודשים	עד 6 חודשים	באלפי ש"ח
(27,055)	(21,022)	(1,381)	(448)	(4,204)	עד 20%
(4,780)	(4,493)	-	(287)	-	20% - 40%
-	-	-	-	-	מעל 40%
96,370	80,270	6,573	3,602	5,925	עליית ערך
64,535	54,755	5,192	2,867	1,721	סה"כ

6. תזרים מזומנים

תזרימי המזומנים נטו שנבעו מפעילות שוטפת בתקופת הדוח הסתכמו בכ- 436 מיליוני ש"ח.
תזרימי המזומנים נטו ששימשו לפעילות השקעה הסתכמו בתקופת הדוח בכ- 177 מיליוני ש"ח.
תזרימי המזומנים נטו ששימשו לפעילות מימון הסתכמו בתקופת הדוח בכ- 89 מיליוני ש"ח.
לאחר השפעת שער החליפין על יתרות המזומנים שגרמה לגידול בסך של כ- 3 מיליוני ש"ח, תזרימי המזומנים גדלו בסך של כ- 174 מיליוני ש"ח. נכון לתאריך הדוח, יתרת המזומנים ושווי המזומנים הינה בסך של כ- 919 מיליוני ש"ח.

7. מקורות מימון

יתרת ההתחייבויות הפיננסיות לתאריך הדוח הינה כ- 1,205 מיליוני ש"ח, לעומת סך של כ- 1,235 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר 2011. הירידה נובעת מפירעון התחייבויות פיננסיות בסך של כ- 67 מיליוני ש"ח בניכוי עליית המדד.
בחודש פברואר 2012, חילקה החברה את מלוא מניות מנורה מבטחים פנסיה, כדיבידנד בעין, למנורה מבטחים החזקות.

8. גילוי בדבר הליך אישור הדוחות הכספיים בחברה

האורגנים המופקדים על בקרת-העל בנוגע לדיווח הכספי בחברה הינם המנכ"ל ומנהל אגף חשבונות וכספים, ברמת ההנהלה, וכן ועדת המאזן, שמונתה על ידי דירקטוריון החברה, ואשר תפקידה לדון ולהמליץ בפני דירקטוריון החברה בנושאים הנוגעים לדוחות הכספיים של החברה ובכלל זה חוות דעתו של רואה החשבון המבקר, נאותות הדוחות הכספיים, המדיניות החשבונאית, שלמות הגילוי וסקירת הבקורות הפנימיות (להלן: "ועדת המאזן"). יצוין, כי ועדת המאזן אינה ועדת הביקורת של החברה.

בוועדת המאזן חברים בר-כוכבא בן גרא, יו"ר (דח"צ), אורלי ירקוני ואורי קויאטק (דח"צ). כל החברים בוועדה הינם בעלי מיומנות חשבונאית ופיננסית. בישיבות ועדת המאזן נוכחים גם רואי החשבון המבקרים של החברה.

במסגרת בחינת התוצאות הכספיות וכחלק מתהליך הכנת הדוחות הכספיים, מתקיימים דיונים בהשתתפות המנכ"ל, מנהל אגף חשבונות וכספים ומנהלי האגפים השונים בחברה ובהשתתפות גורמים מקצועיים רלוונטיים נוספים, בהם נבחנות סוגיות מרכזיות אשר להן השלכה על הדיווח הכספי תוך בדיקת סבירות הנתונים ובחינת סוגיות שעניינן מדיניות חשבונאית.

ועדת המאזן מתכנסת מספר ימים לפני מועד אישור הדוחות הכספיים על ידי דירקטוריון החברה, ובישיבתה מוצגים הדוחות הכספיים, נדונים עיקרי המדיניות החשבונאית שיושמה ושינויים שחלו בה, אשר עשויים להיות בעלי השפעה מהותית על הדוחות הכספיים. הדוחות הכספיים נמסרים לחברי הדירקטוריון לעיון מספר ימים לפני מועד אישורם.

לקראת אישור הדוחות הכספיים ליום 30 ביוני 2012, התכנסה ועדת המאזן של החברה ביום 22 באוגוסט 2012. כל חברי ועדת המאזן נכחו בישיבות הנ"ל. בנוסף, השתתפו בישיבות נושאי משרה ומנהלים בקבוצה כמפורט להלן, ה"ה ארי קלמן, יו"ר; מוטי רוזן, מנכ"ל; ערן גריפל, דירקטור; שי קומפל, מנהל אגף חשבונות וכספים; מנחם הרפז, מנהל אגף ביטוח כללי; משה מורגנשטרן, מנהל אגף

ביטוח חיים; אילן שגב, חשב ראשי; מאיר איליה, מבקר הפנים; אברהם לוונגליק, האקטואר הראשי; שמעון עיר-שי, היועץ המשפטי ורואי החשבון המבקרים.

9. בקורות ונהלים לגבי הגילוי (SOX302)

הוראות סעיף 302 לחוק "Sarbanes-Oxley", שנחקק בארצות-הברית, והמיושמות בהתאם להוראות הממונה, קובעות כי המנכ"ל וסמנכ"ל הכספים, יחתמו כל אחד בנפרד על הצהרה בנושא בקורות ונהלים לגבי הגילוי. לצורך קיום ההליך הנדרש על פי ההנחיות האמורות, ביצעו החברה ושומרה, בין היתר, בחינה של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי וקיום דיונים בהשתתפות הגורמים השותפים להכנת הדוחות הכספיים.

בקורות ונהלים לגבי הגילוי:

הנהלת הגוף המוסדי, בשיתוף עם המנכ"ל וסמנכ"ל הכספים של הגוף המוסדי, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל הגוף המוסדי וסמנכ"ל הכספים הסיקו כי לתום תקופה זו הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי הנן אפקטיביות על מנת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהגוף המוסדי נדרש לגלות בדוח הרבעוני בהתאם להוראות הדין והוראות הדיווח שקבע הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

בקרה פנימית על דיווח כספי:

במהלך הרבעון המסתיים ביום 30 ביוני 2012, לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי.

10. גילוי בדבר התקדמות ההיערכות ליישום דירקטיבת Solvency II

הקבוצה ממשיכה בהיערכות ליישום דירקטיבת Solvency II (להלן: "הדירקטיבה"). הדירקטיבה כוללת בחינה מקיפה של הסיכונים להם חשופות חברות ביטוח וקביעת סטנדרטים לניהולם ומדידתם, תוך מתן ביטוי בהקצאת ההון לסיכונים הגלומים בפעילותן (נדבך I). לבד מההיבטים הכמותיים, הדירקטיבה מתמקדת גם בפעילויות פיקוח ובקרה פנימיים (נדבך II) וכן במשמעת שוק, גילוי ודיווח (נדבך III).

בחודש אפריל 2012, פרסם המפקח על הביטוח טיוטת חוזר ובה הביע את כוונתו להמשיך בהתקדמות ביישום משטר כושר פירעון ישראלי על אף העיכוב ואי-הבהירות בקשר ללוחות הזמנים ליישום הדירקטיבה באירופה. הטיוטה מתייחסת בין היתר להיבטים הבאים: ביצוע סקר הערכה כמותית נוסף (IQIS – Israeli QIS), הנעת תהליך הערכה עצמית של סיכונים וכושר פירעון (ORSA) ומתווה למדרג התערבות פיקוחית ולהחלת דרישות ההון במתכונתן החדשה, כמפורט להלן:

- צפויה הגשה נוספת של QIS (להלן: "IQIS") על בסיס נתוני מאזן 2011 על פי הנחיות מעודכנות שיפורסמו. המועד המשוער להגשה הינו חודש דצמבר 2012.
- החל מאמצע שנת 2013, יחויבו חברות הביטוח להגיש לאגף שוק ההון דיווח סדיר לגבי כושר הפירעון שלהן לפי IQIS, בנוסף לדיווח הרגיל על כושר פירעון, על בסיס המאזן השנתי, כשהוא סקור על ידי רואה חשבון מבקר. בעתיד בכוונת אגף שוק ההון לדרוש דיווח חצי שנתי ואף להגביר את תדירות הדיווח.
- הנעת תהליך ההערכה עצמית של סיכונים וכושר פירעון (ORSA) על פי לוח זמנים משוער להלן:
  - פרסום טיוטת הנחיה בספטמבר 2012.
  - הגשת טיוטת דוח ORSA על ידי החברה בספטמבר 2013, לאחר דיון בממצאיו בדירקטוריון.
  - הגשת דוח OSRA סופי עד סוף 2014, ובתדירות שנתיית לאחר מכן.

o פרסום אופן קביעת תוספת ההון, בין השאר על בסיס דוח ה-ORSA ותוצאות הדיווח לפי IQIS, במהלך שנת 2014.

- לא נקבע עדיין מועד לפרסום תקנות הון על בסיס IQIS והחלת דרישות ההון.

במהלך המחצית הראשונה של שנת 2012, ריכזה הקבוצה את מאמצי ביצירת תשתית אירגונית, בחינת סוגיות מתודולוגיות, תיעוד ותרגול ביצוע החישוב על פי המודל הסטנדרטי. בנוסף, ממשיכה החברה בתהליך הטמעת מערכת מיחשובית המסייעת לחישוב דרישת ההון על פי המודל הסטנדרטי (נדבך I).

בנוסף, נערכת הקבוצה בימים אלו לביצוע חישוב דרישות ההון על בסיס נתוני 31.12.2011, כנדרש בטיטת החוזר הנזכרת לעיל. יצוין כי פרסומן של הנחיות סופיות לצורך חישוב דרישת ההון (הכוללות שינויים מתודולוגיים) צפויה רק בספטמבר 2012.

הקבוצה ממשיכה בבניית מערך בקרה פנימי מאוחד (הכוללות שינויים מתודולוגיים ביחס לסקר ה-QIS5 לשנת 2009) ובביצוע סקר סיכונים תפעוליים מקיף.

11. אירועים לאחר תאריך המאזן

11.1 חידוש פוליסות לביטוח אחריות דירקטורים ונושאי משרה

בחודש אוגוסט 2012, חודשו פוליסות ביטוח אחריות דירקטורים ונושאי משרה (D&O) של החברה וחברות נוספות בקבוצה, עד ליום 31 ביולי, 2013, בגבול אחריות כולל של 75 מיליוני דולר למקרה ולתקופה. גבול האחריות של הפוליסות מורכב מרובד כיסוי בסיסי לחברה, למנורה מבטחים החזקות, למנורה מבטחים פנסיה בע"מ ולמנורה מבטחים פיננסיים בע"מ ולחברות הבנות של כל אחת מהן (להלן: "החטיבות"), בגבול אחריות של 15 מיליוני דולר, ומרובדי כיסוי נוספים במסגרת שלוש פוליסות "מטריה", לכלל החטיבות בקבוצה, בגבול אחריות כולל של 60 מיליוני דולר. בחודש יולי 2012 אישרו ועדת הביקורת ודירקטוריון החברה, ולאחר מכן - בחודש אוגוסט 2012 - האסיפה הכללית של החברה, את חידוש הפוליסה.

11.2 דירוג כתבי התחייבות של החברה וחברות הבנות

כאמור בסעיף 2.1.2 לעיל, בחודש יולי 2012, פרסם הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון טיוטת נייר עמדה בנושא עדכון מערך ההנחות הדמוגרפי בקרנות פנסיה וביטוחי חיים וטיטת חוזר בנושא מקדמי קצבה המגלמים הבטחת תוחלת חיים, אשר צפויות להשפיע, לדעת חברת מידרוג בע"מ, על העתודות הביטוחיות הנדרשות מחברות הביטוח כנגד התחייבויות לקצבה בפוליסות ביטוח חיים, הכוללות הבטחת מקדם קצבה. לאור זאת, החליטה מידרוג בע"מ, להכניס את כתבי ההתחייבות של חברות הביטוח העוסקות בענף חיסכון ארוך טווח, לרשימת מעקב, לבחינת ההשלכות של טיוטת נייר העמדה וטיטת החוזר, אשר לדעת מידרוג בע"מ, ייתכן וצפויות להשפיע על ההון העצמי של חברות הביטוח ועל רווחיותן. לרשימת המעקב כאמור נכנסו כתבי ההתחייבות של החברה, וכן של החברה האם - מנורה מבטחים החזקות והחברה הבת - מנורה מבטחים גיוס הון.

11.3 הנפקת הון

בהמשך להסדר הפשרה שאושר בתובענה נגזרת שהוגשה כנגד החברה כמפורט בסעיף 2.2 לעיל, אישר דירקטוריון החברה, קבלת סך של 8.8 מיליוני ש"ח במזומן, כהשקעה מצד מנורה מבטחים החזקות, כנגד הקצאת 1,251 מניות רגילות 1 ש"ח ע.ג. של החברה. ההקצאה בוצעה בפועל במהלך חודש אוגוסט 2012 (ראה גם באור 5 בדוח הכספי).

הדירקטוריון מביע תודתו להנהלת החברה, למנהליה ועובדיה על עבודתם ותרומתם.

מוטי רוזן
מנהל כללי

ארי קלמן
י"ר הדירקטוריון

תל אביב, 27 באוגוסט, 2012

הצהרה (certification)

אני, מוטי רוזן, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של מנורה מבטחים ביטוח בע"מ (להלן: "חברת הביטוח") לרבעון שהסתיים ביום 30.06.2012 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של חברת הביטוח למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
4. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית על דיווח כספי¹ של חברת הביטוח; וכן-
(א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברת הביטוח, לרבות חברות מאוחדות שלה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברת הביטוח ובאותן חברות, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
(ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על שוק ההון;
(ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של חברת הביטוח והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
(ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי; וכן-
5. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת המאזן של הדירקטוריון של חברת הביטוח, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
(א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של חברת הביטוח לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן-
(ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי.
אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

מוטי רוזן
מנהל כללי

27 באוגוסט, 2012

---

¹ כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לעניין בקרה פנימית על דיווח כספי – הצהרות, דוחות וגילויים.

הצהרה (certification)

אני, **שי קומפל**, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של **מנורה מבטחים ביטוח בע"מ** (להלן: "חברת הביטוח") לרבעון שהסתיים ביום 30.06.2012 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של חברת הביטוח למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
4. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקרות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית על דיווח כספי¹ של חברת הביטוח; וכן-
(א) קבענו בקרות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקרות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברת הביטוח, לרבות חברות מאוחדות שלה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברת הביטוח ובאותן חברות, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
(ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על שוק ההון;
(ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של חברת הביטוח והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
(ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי; וכן-
5. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת המאזן של הדירקטוריון של חברת הביטוח, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
(א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של חברת הביטוח לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן-
(ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי.
אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

שי קומפל
משנה למנהל כללי
ומנהל אגף חשבות וכספים

27 באוגוסט, 2012

---

¹כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לעניין בקרה פנימית על דיווח כספי – הצהרות, דוחות וגילויים.

פרק ב': דוחות כספיים

מנורה מבטחים ביטוח בע"מ

דוחות כספיים ביניים מאוחדים

ליום 30 ביוני, 2012

בלתי מבוקרים

מנורה מבטחים ביטוח בע"מ

דוחות כספיים ביניים מאוחדים

ליום 30 ביוני, 2012

בלתי מבוקרים

תוכן העניינים

<u>עמוד</u>	
2	סקירת דוחות כספיים ביניים מאוחדים
3 - 4	דוחות מאוחדים על המצב הכספי
5	דוחות מאוחדים על רווח והפסד
6	דוחות מאוחדים על הרווח הכולל
7 - 11	דוחות מאוחדים על השינויים בהון
12 - 15	דוחות מאוחדים על תזרימי המזומנים
16 - 50	באורים לדוחות הכספיים ביניים מאוחדים
51 - 64	נספח א' - תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הנפרדים של החברה ("סולו")
65 - 70	נספח ב' - פירוט נכסים עבור חוזים תלויי תשואה והשקעות פיננסיות אחרות

דוח סקירה של רואה החשבון המבקר לבעלי המניות של מנורה מבטחים ביטוח בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של מנורה מבטחים ביטוח בע"מ וחברות הבנות שלה (להלן - הקבוצה), הכולל את הדוח התמציתי המאוחד על המצב הכספי ליום 30 ביוני, 2012 ואת הדוחות התמציתיים המאוחדים על הרווח והפסד, הרווח הכולל, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לתקופות של שישה ושלשה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. הדירקטוריון וההנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי IAS 34 - "דיווח כספי לתקופות ביניים" ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על-ידי המפקח על הביטוח בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981. אחריותנו היא להביע מסקנה על המידע הכספי לתקופות ביניים אלו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל - "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על-ידי רואה החשבון המבקר של הישות". סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבידורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי IAS 34 ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על-ידי המפקח על הביטוח בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981.

מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, הננו מפנים את תשומת הלב לאמור בבאור 6 לדוחות הכספיים ביניים המאוחדים בדבר חשיפה להתחייבויות תלויות.

נכסים

ליום	ליום 30 ביוני		
	31 בדצמבר		
2011	2011	2012	
מבוקר	בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח		
366,338	854,666	370,573	נכסים בלתי מוחשיים
7,602	141	11,304	נכסי מסים נדחים
845,820	908,278	884,936	הוצאות רכישה נדחות
357,463	199,647	364,955	רכוש קבוע
116,438	33,677	140,031	השקעות בחברות כלולות
68,768	70,908	68,553	נדל"ן להשקעה
1,371,510	1,351,018	1,479,893	נכסי ביטוח משנה
89,824	69,348	103,021	נכסי מסים שוטפים
145,828	120,276	174,101	חייבים ויתרות חובה
547,602	602,936	636,599	פרמיות לגבייה
11,466,241	11,764,521	12,000,407	השקעות פיננסיות עבור חוזים תלויי תשואה
			השקעות פיננסיות אחרות:
3,679,513	3,627,144	3,518,651	נכסי חוב סחירים
5,248,752	5,169,728	5,430,076	נכסי חוב שאינם סחירים
262,170	282,521	233,457	מניות
392,053	418,834	299,522	אחרות
9,582,488	9,498,227	9,481,706	סך כל השקעות פיננסיות אחרות
535,315	258,673	529,073	מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
210,270	444,250	390,104	מזומנים ושווי מזומנים אחרים
690,436	-	-	נכסים המיועדים לחלוקה לבעלים - ראה באור 2.א.1
26,401,943	26,176,566	26,635,256	סך כל הנכסים
12,124,752	12,140,925	12,627,354	סך כל הנכסים עבור חוזים תלויי תשואה

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

הון והתחייבויות

ליום 31 בדצמבר 2011	ליום 30 ביוני		
	2011	2012	
מבוקר	בלתי מבוקר אלפי ש"ח		
291,331	291,331	291,331	הון מניות
324,687	324,687	324,687	פרמיה על מניות
95,527	115,157	116,548	קרנות הון
1,204,748	1,213,469	650,199	עודפים - ראה באור 2.א.1
1,916,293	1,944,644	1,382,765	סך כל ההון המיוחס לבעלי המניות של החברה
1,073	764	1,375	זכויות שאינן מקנות שליטה
1,917,366	1,945,408	1,384,140	סך כל ההון
			<u>התחייבויות</u>
9,890,535	9,759,588	10,318,860	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
11,790,991	12,019,823	12,345,971	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
80,556	86,759	6,012	התחייבויות בגין מסים נדחים
125,922	119,492	117,133	התחייבויות בשל הטבות לעובדים
6,052	1,005	177	התחייבויות בגין מסים שוטפים
1,202,038	1,201,043	1,139,452	זכאים ויתרות זכות
1,342,721	1,043,448	1,323,511	התחייבויות פיננסיות
45,762	-	-	התחייבויות המתייחסות לנכסים המיועדים לחלוקה לבעלים - ראה באור 2.א.1
24,484,577	24,231,158	25,251,116	סך כל ההתחייבויות
26,401,943	26,176,566	26,635,256	סך כל ההון וההתחייבויות

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

27 באוגוסט, 2012

תאריך אישור הדוחות הכספיים

שי קומפל
משנה למנהל כללי
ומנהל אגף חשבות וכספים

מוטי רוזן
מנהל כללי

ארי קלמן
יו"ר הדירקטוריון

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2011	ל- 3 חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		ל- 6 חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		מבוקר
	2011	2012	2011	2012	
אלפי ש"ח [למעט נתוני רווח נקי (הפסד) למניה]					
4,318,853	1,060,062	1,159,614	2,120,434	2,291,311	פרמיות שהורווחו ברוטו
878,433	224,447	216,586	455,052	419,298	פרמיות שהורווחו על-ידי מבטחי משנה
3,440,420	835,615	943,028	1,665,382	1,872,013	פרמיות שהורווחו בשייר
(60,130)	(100,977)	(74,077)	195,599	650,202	רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון
94,232	23,887	24,995	47,669	49,257	הכנסות מדמי ניהול
200,896	54,496	53,671	107,994	100,903	הכנסות מעמלות
1,484	26	310	291	347	הכנסות אחרות
3,676,902	813,047	947,927	2,016,935	2,672,722	סך כל ההכנסות
2,923,426	579,477	821,725	1,570,602	2,281,211	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
(570,700)	(104,255)	(165,347)	(267,768)	(303,481)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
2,352,726	475,222	656,378	1,302,834	1,977,730	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
811,729	196,229	224,393	406,537	441,697	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
407,436	106,899	93,942	196,876	184,875	הוצאות הנהלה וכלליות
7,318	2,873	3,933	4,359	5,778	הוצאות אחרות
99,557	29,822	32,983	55,910	50,181	הוצאות מימון
3,678,766	811,045	1,011,629	1,966,516	2,660,261	סך כל ההוצאות
14,482	102	909	1,054	1,182	חלק ברווחי חברות כלולות
12,618	2,104	(62,793)	51,473	13,643	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
16,458	1,480	(20,459)	18,415	(47,549)	מסים על ההכנסה (הטבת מס) - ראה באור 4
(3,840)	624	(42,334)	33,058	61,192	רווח נקי (הפסד) מפעילויות נמשכות
57,153	15,099	-	28,667	5,915	רווח נקי מפעילות המיועדת לחלוקה לבעלים - ראה באור 2.1 א.2)
53,313	15,723	(42,334)	61,725	67,107	רווח נקי (הפסד)
מיוחס ל:					
52,782	15,617	(42,505)	61,503	66,805	בעלי המניות של החברה
531	106	171	222	302	זכויות שאינן מקנות שליטה
53,313	15,723	(42,334)	61,725	67,107	רווח נקי (הפסד)
<u>רווח נקי (הפסד) למניה המיוחס לבעלי המניות של החברה (בש"ח)</u>					
(0.02)	-	(0.18)	0.14	0.27	רווח נקי (הפסד) מפעילויות נמשכות
0.25	0.07	-	0.13	0.02	רווח נקי מפעילות המיועדת לחלוקה לבעלים
0.23	0.07	(0.18)	0.27	0.29	

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

לשנה		ל- 3 חודשים שהסתיימו		ל- 6 חודשים שהסתיימו		
שהסתיימה		ביום 30 ביוני		ביום 30 ביוני		
ביום 31 בדצמבר		2011		2012		
מבוקר		בלתי מבוקר		בלתי מבוקר		
		אלפי ש"ח				
53,313	15,723	(42,334)	61,725	67,107		רווח נקי (הפסד)
						רווח (הפסד) כולל אחר:
						התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ
9,379	(423)	6,870	11	3,947		שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שנזקף לקרנות הון רווחים והפסדים נטו ממימוש של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועברו לדוחות רווח והפסד
(194,383)	(80,680)	(84,105)	(102,910)	26,950		הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוחות רווח והפסד
13,885	1,343	2,678	(14,629)	(12,714)		רווח (הפסד) כולל אחר לפני מסים על ההכנסה (הטבת מס)
41,788	12,142	15,313	16,812	17,875		מסים על ההכנסה (הטבת מס) המתייחסים לרכיבים של רווח (הפסד) כולל אחר
(129,331)	(67,618)	(59,244)	(100,716)	36,058		רווח (הפסד) כולל אחר, נטו
(42,668)	(22,866)	(20,845)	(34,348)	12,630		סך-הכל רווח (הפסד) כולל
(86,663)	(44,752)	(38,399)	(66,368)	23,428		
(33,350)	(29,029)	(80,733)	(4,643)	90,535		
						מיוחס ל:
(33,881)	(29,135)	(80,904)	(4,865)	90,233		בעלי המניות של החברה
531	106	171	222	302		זכויות שאינן מקנות שליטה
(33,350)	(29,029)	(80,733)	(4,643)	90,535		

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

מיוחס לבעלי מניות החברה									
הון מניות	פרמיה על מניות	קרן הון בגין עסקת תשלום מבוסס מניות	קרן הון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה	התאמות הנובעות מתרגום דוחות של פעילויות חוץ	קרנות הון אחרות	יתרת עודפים	סה"כ	זכויות שאינן מקנות שליטה	סה"כ הון
בלתי מבוקר									
אלפי ש"ח									
291,331	324,687	40,085	43,670	4,738	7,034	1,204,748	1,916,293	1,073	1,917,366
-	-	-	-	-	-	66,805	66,805	302	67,107
-	-	-	-	3,947	-	-	3,947	-	3,947
-	-	-	26,950	-	-	-	26,950	-	26,950
-	-	-	(12,714)	-	-	-	(12,714)	-	(12,714)
-	-	-	17,875	-	-	-	17,875	-	17,875
-	-	-	(11,246)	(1,384)	-	-	(12,630)	-	(12,630)
-	-	-	20,865	2,563	-	-	23,428	-	23,428
-	-	-	20,865	2,563	-	66,805	90,233	302	90,535
-	-	-	-	-	-	(621,354)	(621,354)	-	(621,354)
-	-	(2,407)	-	-	-	-	(2,407)	-	(2,407)
291,331	324,687	37,678	64,535	7,301	7,034	650,199	1,382,765	1,375	1,384,140

יתרה ליום 1 בינואר, 2012 (מבוקר)

רווח נקי

התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ

שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שנזקק לקרנות הון

רווחים והפסדים נטו ממימוש של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועברו לדוחות רווח והפסד

הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוחות רווח והפסד

מסים על ההכנסה המתייחסים לרכיבים של רווח כולל אחר

סה"כ רווח כולל אחר

סה"כ הרווח הכולל

דיבידנד לבעלי מניות החברה - ראה באור 2.א.1

עלות תשלום מבוסס מניות

יתרה ליום 30 ביוני, 2012

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

מיוחס לבעלי מניות החברה									
הון מניות	פרמיה על מניות	קרן הון בגין עסקת תשלום מבוסס מניות	קרן הון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה	התאמות הנובעות מתרגום דוחות של פעילויות חוץ	קרנות הון אחרות	יתרת עודפים	סה"כ	זכויות שאינן מקנות שליטה	סה"כ הון
בלתי מבוקר									
אלפי ש"ח									
291,331	324,687	38,757	136,550	(1,479)	7,034	1,251,966	2,048,846	542	2,049,388
-	-	-	-	-	-	61,503	61,503	222	61,725
-	-	-	-	11	-	-	11	-	11
-	-	-	(102,910)	-	-	-	(102,910)	-	(102,910)
-	-	-	(14,629)	-	-	-	(14,629)	-	(14,629)
-	-	-	16,812	-	-	-	16,812	-	16,812
-	-	-	34,351	(3)	-	-	34,348	-	34,348
-	-	-	(66,376)	8	-	-	(66,368)	-	(66,368)
-	-	-	(66,376)	8	-	61,503	(4,865)	222	(4,643)
-	-	-	-	-	-	(100,000)	(100,000)	-	(100,000)
-	-	663	-	-	-	-	663	-	663
291,331	324,687	39,420	70,174	(1,471)	7,034	1,213,469	1,944,644	764	1,945,408

יתרה ליום 1 בינואר, 2011 (מבוקר)
רווח נקי
התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ
שינוי נטו בשווי ההון של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שנוקף לקרנות הון
רווחים והפסדים נטו ממימוש של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועברו לדוחות רווח והפסד
הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוחות רווח והפסד
הטבת מס (מסים על ההכנסה) המתייחסים לרכיבים של רווח (הפסד) כולל אחר
סה"כ רווח (הפסד) כולל אחר
סה"כ הרווח (ההפסד) הכולל
דיבידנד לבעלי מניות החברה
עלות תשלום מבוסס מניות
יתרה ליום 30 ביוני, 2011

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

מיוחס לבעלי מניות החברה									
הון מניות	פרמיה על מניות	קצוץ עסקת בגין הון	קצוץ נכסים בגין הון	התאמות הנובעות מתרגום דוחות של פעילויות חוץ	קרנות הון אחרות	יתרת עודפים	סה"כ	זכויות שאינן מקנות שליטה	סה"כ הון
בלתי מבוקר									
אלפי ש"ח									
291,331	324,687	40,085	107,396	2,839	7,034	692,704	1,466,076	1,204	1,467,280
-	-	-	-	-	-	(42,505)	(42,505)	171	(42,334)
-	-	-	-	6,870	-	-	6,870	-	6,870
-	-	-	(84,105)	-	-	-	(84,105)	-	(84,105)
-	-	-	2,678	-	-	-	2,678	-	2,678
-	-	-	15,313	-	-	-	15,313	-	15,313
-	-	-	23,253	(2,408)	-	-	20,845	-	20,845
-	-	-	(42,861)	4,462	-	-	(38,399)	-	(38,399)
-	-	-	(42,861)	4,462	-	(42,505)	(80,904)	171	(80,733)
-	-	(2,407)	-	-	-	-	(2,407)	-	(2,407)
291,331	324,687	37,678	64,535	7,301	7,034	650,199	1,382,765	1,375	1,384,140

יתרה ליום 1 באפריל, 2012

רווח נקי (הפסד)

התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ

שינוי נטו בשווי ההון של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שנזקף לקרנות הון

רווחים והפסדים נטו ממימוש של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועברו לדוחות רווח והפסד

הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוחות רווח והפסד

הטבת מס (מסים על ההכנסה) המתייחסים לרכיבים של רווח כולל אחר

סה"כ רווח (הפסד) כולל אחר

סה"כ הרווח (ההפסד) הכולל

עלות תשלום מבוסס מניות

יתרה ליום 30 ביוני, 2012

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

מיוחס לבעלי מניות החברה									
הון מניות	פרמיה על מניות	קרן הון בגין עסקת תשלום מבוסס מניות	קרן הון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה	התאמות הנובעות מתרגום דוחות של פעילויות חוץ	קרנות הון אחרות	יתרת עודפים	סה"כ	זכויות שאינן מקנות שליטה	סה"כ הון
בלתי מבוקר									
אלפי ש"ח									
291,331	324,687	39,089	114,626	(1,171)	7,034	1,297,852	2,073,448	658	2,074,106
-	-	-	-	-	-	15,617	15,617	106	15,723
-	-	-	-	(423)	-	-	(423)	-	(423)
-	-	-	(80,680)	-	-	-	(80,680)	-	(80,680)
-	-	-	1,343	-	-	-	1,343	-	1,343
-	-	-	12,142	-	-	-	12,142	-	12,142
-	-	-	22,743	123	-	-	22,866	-	22,866
-	-	-	(44,452)	(300)	-	-	(44,752)	-	(44,752)
-	-	-	(44,452)	(300)	-	15,617	(29,135)	106	(29,029)
-	-	-	-	-	-	(100,000)	(100,000)	-	(100,000)
-	-	331	-	-	-	-	331	-	331
291,331	324,687	39,420	70,174	(1,471)	7,034	1,213,469	1,944,644	764	1,945,408

יתרה ליום 1 באפריל, 2011

רווח נקי

התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ

שינוי נטו בשווי ההון של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שנוקף לקרנות הון

רווחים והפסדים נטו ממימוש של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועברו לדוחות רווח והפסד

הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוחות רווח והפסד

הטבת מס המתייחסת לרכיבים של הפסד כולל אחר

סה"כ הפסד כולל אחר

סה"כ הרווח (ההפסד) הכולל

דיבידנד לבעלי מניות החברה

עלות תשלום מבוסס מניות

יתרה ליום 30 ביוני, 2011

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

מיוחס לבעלי מניות החברה										
הון מניות	פרמיה על מניות	קרן הון בגין עסקת תשלום מבוסס מניות	קרן הון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה	התאמות הנובעות מתרגום דוחות של פעילויות חוץ מבוקר	קרנות הון אחרות	יתרת עודפים	סה"כ	זכויות שאינן מקנות שליטה	סה"כ הון	
אלפי ש"ח										
291,331	324,687	38,757	136,550	(1,479)	7,034	1,251,966	2,048,846	542	2,049,388	יתרה ליום 1 בינואר, 2011
-	-	-	-	-	-	52,782	52,782	531	53,313	רווח נקי
-	-	-	-	9,379	-	-	9,379	-	9,379	התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ
-	-	-	(194,383)	-	-	-	(194,383)	-	(194,383)	שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שנזקק לקרנות הון
-	-	-	13,885	-	-	-	13,885	-	13,885	רווחים והפסדים נטו ממימוש של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועברו לדוחות רווח והפסד
-	-	-	41,788	-	-	-	41,788	-	41,788	הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוחות רווח והפסד
-	-	-	45,830	(3,162)	-	-	42,668	-	42,668	הטבת מס (מסים על ההכנסה) המתייחסים לרכיבים של רווח (הפסד) כולל אחר
-	-	-	(92,880)	6,217	-	-	(86,663)	-	(86,663)	סה"כ רווח (הפסד) כולל אחר
-	-	-	(92,880)	6,217	-	52,782	(33,881)	531	(33,350)	סה"כ הרווח (ההפסד) הכולל
-	-	-	-	-	-	(100,000)	(100,000)	-	(100,000)	דיבידנד לבעלי מניות החברה
-	-	1,328	-	-	-	-	1,328	-	1,328	עלות תשלום מבוסס מניות
291,331	324,687	40,085	43,670	4,738	7,034	1,204,748	1,916,293	1,073	1,917,366	יתרה ליום 31 בדצמבר, 2011

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

לשנה שהסתיימה		ל- 3 חודשים שהסתיימו		ל- 6 חודשים שהסתיימו		נספח	
ביום 31 בדצמבר 2011	ביום 30 ביוני 2011	ביום 30 ביוני 2012	ביום 30 ביוני 2011	ביום 30 ביוני 2012			
מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר		
		אלפי ש"ח					
619,129	217,284	137,355	478,746	414,311	(א)	תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת	תזרימי מזומנים מפעילויות שוטפות נמשכות
36,142	28,680	-	84,406	22,118		תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת המיועדת לחלוקה לבעלים	תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת המיועדת לחלוקה לבעלים
655,271	245,964	137,355	563,152	436,429		מזומנים נטו שנבעו מפעילות שוטפת	מזומנים נטו שנבעו מפעילות שוטפת
(73,692)	(11,963)	-	(11,963)	(19,053)		תזרימי מזומנים מפעילות השקעה	תזרימי מזומנים מפעילות השקעה
3,049	1,286	314	1,286	588		השקעות בחברות כלולות דיבידנד שהתקבל מחברה כלולה	השקעות בחברות כלולות דיבידנד שהתקבל מחברה כלולה
(149,311)	(7,557)	(13,691)	(20,399)	(74,786)		השקעה ברכוש קבוע	השקעה ברכוש קבוע
(124,080)	(29,684)	(27,120)	(53,984)	(51,706)		השקעה בנכסים בלתי מוחשיים	השקעה בנכסים בלתי מוחשיים
3,435	637	503	1,910	2,738		תמורה ממימוש רכוש קבוע	תמורה ממימוש רכוש קבוע
-	-	(10,500)	-	(34,336)	(ד)	רכישת נכסים, נטו - ראה באור 4	רכישת נכסים, נטו - ראה באור 4
(18,975)	-	-	(18,975)	-		רכישת פעילות	רכישת פעילות
(359,574)	(47,281)	(50,494)	(102,125)	(176,555)		מזומנים נטו ששימשו לפעילויות השקעה נמשכות	מזומנים נטו ששימשו לפעילויות השקעה נמשכות
(3,262)	(204)	-	(1,017)	(312)		מזומנים נטו ששימשו לפעילות השקעה המיועדת לחלוקה לבעלים	מזומנים נטו ששימשו לפעילות השקעה המיועדת לחלוקה לבעלים
(362,836)	(47,485)	(50,494)	(103,142)	(176,867)		מזומנים נטו ששימשו לפעילות השקעה	מזומנים נטו ששימשו לפעילות השקעה
201,541	-	-	-	-		תזרימי מזומנים מפעילות מימון	תזרימי מזומנים מפעילות מימון
(73,796)	(57,397)	(58,462)	(66,189)	(67,445)		קבלת התחייבויות פיננסיות	קבלת התחייבויות פיננסיות
(100,000)	(100,000)	-	(100,000)	(20,490)		פרעון התחייבויות פיננסיות	פרעון התחייבויות פיננסיות
27,745	(157,397)	(58,462)	(166,189)	(87,935)		דיבידנד ששולם	דיבידנד ששולם
-	-	-	-	(1,249)		מזומנים נטו שנבעו מפעילויות (ששימשו לפעילויות) מימון נמשכות	מזומנים נטו שנבעו מפעילויות (ששימשו לפעילויות) מימון נמשכות
27,745	(157,397)	(58,462)	(166,189)	(89,184)		מזומנים נטו ששימשו לפעילות מימון המיועדת לחלוקה לבעלים	מזומנים נטו ששימשו לפעילות מימון המיועדת לחלוקה לבעלים
4,257	(6,403)	5,317	(12,046)	3,214		מזומנים נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) מימון	מזומנים נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) מימון
324,437	34,679	33,716	281,775	173,592		השפעת תנודות בשער החליפין על יתרות מזומנים ושווי מזומנים	השפעת תנודות בשער החליפין על יתרות מזומנים ושווי מזומנים
421,148	668,244	885,461	421,148	745,585	(ב)	עליה במזומנים ושווי מזומנים	עליה במזומנים ושווי מזומנים
745,585	702,923	919,177	702,923	919,177	(ג)	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה
						יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

לשנה					(א) <u>תזרימי מזומנים מפעילויות שוטפות נמשכות</u>
שהסתיימה					
ביום 31 בדצמבר 2011	ל- 3 חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		ל- 6 חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
	2011	2012	2011	2012	
מבוקר	בלתי מבוקר אלפי ש"ח		בלתי מבוקר		
(3,840)	624	(42,334)	33,058	61,192	רווח נקי (הפסד) לתקופה
					התאמות לסעיפי רווח והפסד:
(14,482)	(102)	(909)	(1,054)	(1,182)	חלק ברווחי חברות כלולות
658,562	287,579	252,473	189,214	(363,204)	הפסדים (רווחים) נטו מהשקעות פיננסיות עבור חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
(548,001)	(68,003)	(65,141)	(118,213)	(110,195)	הפסדים (רווחים) נטו מהשקעות פיננסיות אחרות:
(377,952)	(112,960)	(128,622)	(213,053)	(204,539)	נכסי חוב סחירים
(16,739)	(2,499)	2,765	(12,207)	7,863	נכסי חוב שאינם סחירים
86,429	13,893	30,000	(5,033)	5,949	מניות
(856,263)	(169,569)	(160,998)	(348,506)	(300,922)	השקעות אחרות
78,983	42,405	28,741	53,505	43,103	הוצאות מימון בגין התחייבויות פיננסיות
22	102	1,953	79	2,091	הפסד ממימוש רכוש קבוע
(820)	(334)	215	(334)	215	ירידה (עליה) בשווי ההוגן של נדל"ן להשקעה
28,260	7,492	7,224	14,425	14,340	פחת והפחתות:
77,728	18,648	24,074	36,094	47,471	רכוש קבוע
					נכסים בלתי מוחשיים

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2011	ל- 3 חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		ל- 6 חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	
	2011	2012	2011	2012
מבוקר	בלתי מבוקר		בלתי מבוקר	
	אלפי ש"ח			

(א) תזרימי מזומנים מפעילויות שוטפות
נמשכות (המשך)

(117,817)	(138,031)	(113,649)	111,015	554,980	שינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
425,983	85,499	207,528	295,036	428,325	שינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
3,179	700	(948)	2,717	(728)	עסקאות תשלום מבוסס מניות
(34,169)	30,434	(31,363)	(13,677)	(108,383)	שינוי בנכסי ביטוח משנה
(56,215)	266	(472)	(22,402)	(39,116)	שינוי בהוצאות רכישה נדחות
16,458	1,480	(20,459)	18,415	(47,549)	מסים על ההכנסה (הטבת מס)
					שינויים בסעיפים מאזניים אחרים:
					השקעות פיננסיות עבור חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה:
(796,857)	(315,550)	(347,384)	(440,557)	(436,020)	רכישות, נטו של השקעות פיננסיות
					השקעות פיננסיות ונדל"ן להשקעה:
(20)	(21)	-	(21)	-	רכישת נדל"ן להשקעה
2,625	-	-	-	-	תמורה מממוש נדל"ן להשקעה
263,798	105,718	154,503	115,362	258,372	תמורה מממוש, נטו של השקעות פיננסיות
(22,527)	26,335	44,765	(77,861)	(88,997)	פרמיות לגבייה
(42,748)	(11,836)	(17,409)	(17,074)	(28,108)	חייבים ויתרות חובה
88,296	(37,261)	(77,935)	37,762	20,572	זכאים ויתרות זכות
11,684	2,995	1,679	3,353	(8,789)	התחייבויות בשל הטבות לעובדים
(286,340)	(63,051)	(48,371)	(44,509)	(53,529)	סך ההתאמות הדרושות להצגת תזרימי מזומנים מפעילויות שוטפות נמשכות מזומנים ששולמו והתקבלו במהלך התקופה עבור:
(65,338)	(33,674)	(34,946)	(38,368)	(38,482)	ריבית ששולמה
847,418	281,075	263,682	460,203	431,963	ריבית שהתקבלה
(85,286)	(25,396)	(37,424)	(71,402)	(85,698)	מסים ששולמו
61,219	-	-	60,097	47,676	מסים שהתקבלו
151,296	57,706	36,748	79,667	51,189	דיבינדנד שהתקבל
909,309	279,711	228,060	490,197	406,648	
619,129	217,284	137,355	478,746	414,311	סך הכל תזרימי מזומנים מפעילויות שוטפות נמשכות

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

לשנה				
שהסתיימה				
ביום 31 בדצמבר 2011	ל- 3 חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		ל- 6 חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	
	2011	2012	2011	2012
מבוקר	בלתי מבוקר		בלתי מבוקר	
	אלפי ש"ח			
				(ב) <u>מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה</u>
67,575	212,915	566,260	67,575	מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
353,573	455,329	319,201	353,573	מזומנים ושווי מזומנים אחרים
421,148	668,244	885,461	421,148	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה
				(ג) <u>מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה</u>
535,315	258,673	529,073	258,673	מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
210,270	444,250	390,104	444,250	מזומנים ושווי מזומנים אחרים
745,585	702,923	919,177	702,923	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה
				(ד) <u>רכישת נכסים, נטו (ראה באור 4)</u>
-	-	-	-	נכסי מסים נדחים
-	-	-	-	חייבים ויתרות חובה
-	-	-	-	השקעות פיננסיות אחרות
-	-	-	-	זכאים ויתרות זכות
-	-	-	-	התחייבויות פיננסיות
-	-	-	-	סה"כ
				(ה) <u>חלוקת מניות חברה שאוחדה בעבר</u>
-	-	-	-	כדיבידנד בעין לבעלים (ראה באור 7)
-	-	-	-	נכסים בלתי מוחשיים
-	-	-	-	הוצאות רכישה נדחות
-	-	-	-	רכוש קבוע
-	-	-	-	נכסי מסים שוטפים
-	-	-	-	חייבים ויתרות חובה
-	-	-	-	השקעות פיננסיות אחרות
-	-	-	-	התחייבויות בגין מסים נדחים
-	-	-	-	התחייבויות בשל הטבות לעובדים
-	-	-	-	זכאים ויתרות זכות
-	-	-	-	התחייבויות פיננסיות
-	-	-	-	סה"כ
				(ו) <u>פעילות מהותית שלא במזומן</u>
48,722	-	-	-	רכישת רכוש קבוע באשראי

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

באור 1: - כללי

א. תאור החברה

1) מנורה מבטחים ביטוח בע"מ (להלן - החברה) נשלטת על-ידי מנורה מבטחים החזקות בע"מ (להלן - החברה האם), שהינה חברה ציבורית הנסחרת בבורסה לניירות ערך בתל-אביב יפו, המחזיקה ב- 100% מהון המניות של החברה. החברה פועלת בכל ענפי הביטוח העיקריים ובכללם ביטוח כללי, ביטוח חיים וביטוח בריאות. הפעילות בתחום הביטוח הכללי נעשית גם באמצעות שומרה חברה לביטוח בע"מ (להלן - שומרה ביטוח), חברת בת בבעלות ובשליטה מלאה של החברה. בנוסף עסקה החברה עד ליום 15 בפברואר, 2012 (ראה להלן) באמצעות מנורה מבטחים פנסיה בע"מ (להלן - מבטחים פנסיה), בניהול קרן הפנסיה מבטחים.

החברה הינה תושבת ישראל, אשר נתאגדה בישראל וכתובתה הרשמית הינה אלנבי 115, תל-אביב-יפו.

2) ביום 15 בפברואר, 2012 חילקה החברה את מלוא החזקותיה במבטחים פנסיה כדיבידנד בעין לחברה האם, ראה באור 7 להלן. הדוחות הכספיים המאוחדים כוללים את תוצאות פעולותיה של מבטחים פנסיה עד למועד החלוקה.

3) ביום 4 במרס, 2012, השלימה החברה עסקה לרכישת 100% ממניות החברה לפיתוח התעשייה בע"מ (לשעבר הבנק לפיתוח התעשייה בע"מ) (להלן - הבנק). עם השלמת הרכישה מוזג הבנק לתוך החברה, ראה באור 4 להלן.

ב. דוחות כספיים אלה נערכו במתכונת מתומצתת ליום 30 ביוני, 2012 ולתקופות של ששה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך (להלן - דוחות כספיים ביניים מאוחדים). יש לעיין בדוחות אלה בהקשר לדוחות הכספיים השנתיים של החברה ליום 31 בדצמבר, 2011 ולשנה שהסתיימה באותו תאריך ולבאורים אשר נלוו אליהם (להלן - הדוחות הכספיים השנתיים המאוחדים).

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית

א. מתכונת העריכה של הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים

תמצית הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים נערכה בהתאם ל- IAS 34, דיווח כספי לתקופות ביניים, ואינה כוללת את כל המידע הנדרש בדוחות כספיים שנתיים מלאים. יש לקרוא את תמצית הדוחות יחד עם הדוחות הכספיים השנתיים. כמו כן, דוחות אלו נערכו בהתאם לדרישות הגילוי כפי שנקבעו בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א - 1981.

עיקרי המדיניות החשבונאית ושיטות החישוב אשר יושמו בעריכת הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים עקביים לאלה אשר יושמו בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים המאוחדים.

ב. שימוש באומדנים ושיקול דעת

בעריכת תמצית הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים, נדרשת הנהלת הקבוצה להפעיל שיקול דעת ולהסתייע באומדנים, הערכות והנחות המשפיעים על יישום המדיניות החשבונאית ועל הסכומים המדווחים של נכסים, התחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר כי התוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה.

שיקול הדעת של ההנהלה בעת יישום המדיניות החשבונאית של הקבוצה וההנחות העיקריות ששימשו בהערכות הכרוכות באי וודאות, הינם עקביים עם אלו ששימשו בדוחות הכספיים השנתיים, למעט לעניין שינויים שחלו באומדן העתודה המשלימה לגמלאות, ראה באור 1.ג.8 להלן.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ג. תיקונים ל- IFRS 10, IFRS 11, IFRS 12 – דוחות כספיים מאוחדים, הסדרים משותפים, גילוי בדבר זכויות בישויות אחרות

בחודש יוני 2012 פרסם ה- IASB תיקונים ל- IFRS 10 - דוחות כספיים מאוחדים (להלן - IFRS 10), ל- IFRS 11 - הסדרים משותפים (להלן - IFRS 11) ול- IFRS 12 - גילוי בדבר זכויות בישויות אחרות (להלן - IFRS 12). התיקונים מבהירים את הוראות המעבר של IFRS 10, IFRS 11 ו- IFRS 12.

התיקונים כוללים הקלות בקשר להוראות המעבר של IFRS 10, IFRS 11 ו- IFRS 12, ומאפשרים לתקן את מספרי השוואה לשנה אחת בלבד. תיקון מספרי השוואה לתקופות קודמות יותר הינו אפשרי אך אינו חובה. התיקונים אף ביטלו את הדרישה להציג מידע השוואתי לתקופות הקודמות ביחס לישויות מובנות שאינן מאוחדות.

התיקונים יכנסו לתוקף החל מהדוחות הכספיים לתקופות שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר, 2013, שהוא מועד התחילה של IFRS 10, IFRS 11 ו- IFRS 12.

ד. פרטים על שיעורי השינוי שחלו במדד המחירים לצרכן ובשער החליפין היציג של הדולר של ארה"ב

שער חליפין יציג של הדולר ארה"ב	מדד המחירים לצרכן	
	מדד ידוע	מדד בגין
%	%	%

לששה חודשים שהסתיימו ביום:

2.7	1.3	1.0	30 ביוני, 2012
(3.8)	2.2	2.2	30 ביוני, 2011

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום:

5.6	1.3	0.6	30 ביוני, 2012
(1.9)	1.3	1.5	30 ביוני, 2011

7.7	2.6	2.2	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2011
-----	-----	-----	------------------------------------

באור 3: - מגזרי פעילות

הקבוצה פועלת במגזרי הפעילות הבאים:

1. מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח

מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח כולל את ענפי ביטוח חיים ופנסיה והוא מתמקד בעיקר בחסכון לטווח ארוך (במסגרת פוליסות ביטוח לסוגיהן וקרנות פנסיה) וכן בכיסויים ביטוחיים של סיכונים שונים כגון: מוות, נכות, אובדן כושר עבודה ועוד.

החל מיום 15 בפברואר, 2012, בו חולקה פעילות הפנסיה כדיבידנד לחברה האם כאמור בבאור 7 להלן, מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח כולל את ענפי ביטוח חיים בלבד. פעילות הפנסיה כלולה בפעילות מיועדת לחלוקה לבעלים.

בהתאם להוראות המפקח על הביטוח, מפורט מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח לביטוח חיים ופנסיה.

2. מגזר ביטוח בריאות

מגזר ביטוח בריאות כולל ביטוח סיעודי, ביטוח הוצאות רפואיות, מחלות קשות, ניתוחים והשתלות, ביטוח שיניים ועוד.

יצויין כי החל מיום 1 בינואר, 2012 מגזר ביטוח בריאות מאחד תחתיו גם את מרבית פוליסות ביטוח הבריאות השונות לטווח קצר, אשר הועברו אליו ממגזר הביטוח הכללי. על מנת לאפשר השוואה לתקופות קודמות, הוצגו מחדש בדוחות כספיים ביניים מאוחדים אלה מספרי השוואה.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

3. מגזר ביטוח כללי

מגזר ביטוח כללי כולל את ענפי החבויות והרכוש. בהתאם להוראות המפקח מפורט מגזר ביטוח כללי לפי ענפי רכב חובה, רכב רכוש, ענפי רכוש ואחרים וענפי חבויות אחרים.

● ענף רכב חובה

ענף רכב חובה מתמקד בכיסוי אשר רכישתו על-ידי בעל הרכב או הנוהג בו היא חובה על-פי דין ואשר מעניק כיסוי לנזק גוף (לנהג הרכב, לנוסעים ברכב או להולכי רגל) כתוצאה משימוש ברכב מנועי.

● ענף רכב רכוש

ענף רכב רכוש מתמקד בכיסוי נזקי רכוש לרכב המבוטח ונזקי רכוש שהרכב המבוטח יגרום לצד שלישי.

● ענפי רכוש ואחרים

יתר ענפי הרכוש שאינם רכב וחבויות וכן ענפי ביטוח אחרים.

● ענפי חבויות אחרים

ענפי החבויות מיועדים לכיסוי של חבויות המבוטח בגין נזק שייגרם לצד שלישי. ענפים אלו כוללים: אחריות כלפי צד ג', אחריות מעבידים, אחריות דירקטורים, אחריות מקצועית ואחריות המוצר וכן ענפים אחרים המחושבים בשיטת עודף הכנסות על הוצאות כגון כלי שייט, כלי טייס וערבות חוק המכר.

עונתיות

1. ביטוח חיים ובריאות

ההכנסות מפרמיות בביטוח חיים ובביטוח בריאות אינן מתאפיינות בעונתיות. יחד עם זאת, עקב העובדה שהפקדות לביטוחי חיים נהנות מהטבות מס, חלק ניכר מהמכירות החדשות מתבצע בסוף השנה.

2. ביטוח כללי

מחזור ההכנסות מפרמיות ברוטו בביטוח כללי מתאפיין בעונתיות, הנובעת בעיקר מביטוחי כלי רכב של קבוצות עובדים שונות וציי רכבים של עסקים, אשר תאריכי חידושם הם בדרך כלל בחודש ינואר וכן מפוליסות שונות של בתי עסק, אשר תאריכי חידושן הם בדרך כלל בחודש ינואר או בחודש אפריל. השפעתה של עונתיות זו על הרווח המדווח מנוטרלת באמצעות ההפרשה לפרמיה שטרם הורווחה.

במרכיבי ההוצאות האחרים, כגון תביעות, ובמרכיבי ההכנסות האחרים, כגון הכנסות מהשקעות, לא קיימת עונתיות מובהקת, ולכן גם לא קיימת עונתיות מובהקת ברווח. עם זאת, ראוי לציין, כי עונת חורף קשה עלולה לגרום לעלייה בתביעות, בעיקר בענף רכב רכוש, ברבעונים הראשון והרביעי של השנה, וכתוצאה מכך לקיטון ברווח המדווח.

ל- 6 החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני, 2012

ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח	ביטוח בריאות	ביטוח כללי	לא מיוחס למגזרי פעילות	התאמות וקיזוזים	פעילות מיועדת לחלוקה לבעלים	סה"כ	סה"כ
בלתי מבוקר							
אלפי ש"ח							
881,499	204,655	1,205,157	-	-	-	2,291,311	2,291,311
59,123	52,009	308,166	-	-	-	419,298	419,298
822,376	152,646	896,991	-	-	-	1,872,013	1,872,013
492,161	18,746	118,327	30,041	(8,407)	666	650,202	650,868
89,240	-	-	-	-	39,983	49,257	89,240
17,755	4,401	74,157	17,919	(12,951)	378	100,903	101,281
-	-	-	347	-	-	347	347
1,421,532	175,793	1,089,475	48,307	(21,358)	41,027	2,672,722	2,713,749
1,213,445	177,139	890,627	-	-	-	2,281,211	2,281,211
(40,422)	(72,277)	(190,782)	-	-	-	(303,481)	(303,481)
1,173,023	104,862	699,845	-	-	-	1,977,730	1,977,730
150,191	53,447	250,875	9,109	(12,951)	8,974	441,697	450,671
124,348	23,165	49,642	17,316	(8,407)	21,189	184,875	206,064
1,225	-	2,243	3,535	-	1,225	5,778	7,003
3,023	104	3,884	43,170	-	-	50,181	50,181
1,451,810	181,578	1,006,489	73,130	(21,358)	31,388	2,660,261	2,691,649
1,182	-	-	-	-	-	1,182	1,182
(29,096)	(5,785)	82,986	(24,823)	-	9,639	13,643	23,282
7,760	1,911	14,849	11,538	-	-	36,058	36,058
(21,336)	(3,874)	97,835	(13,285)	-	9,639	49,701	59,340
ליום 30 ביוני, 2012							
4,868,146	686,142	4,764,572	-	-	-	10,318,860	10,318,860
12,297,656	48,315	-	-	-	-	12,345,971	12,345,971

פרמיות שהורווחו ברוטו
פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
פרמיות שהורווחו בשייר
רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
הכנסות מדמי ניהול
הכנסות מעמלות
הכנסות אחרות
סך כל ההכנסות

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין
חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים
ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין
חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
הוצאות הנהלה וכלליות
הוצאות אחרות
הוצאות מימון
סך כל ההוצאות
חלק ברווחי חברות כלולות
רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
רווח כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על
ההכנסה

התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם
תלויי תשואה
התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי
תשואה

ל-6 החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני, 2011							
ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח	ביטוח בריאות	ביטוח כללי	לא מיוחס למגזרי פעילות	התאמות וקיזוזים	פעילות מיועדת לחלוקה לבעלים	סה"כ	סה"כ
בלתי מבוקר							
אלפי ש"ח							
814,200	181,964	1,124,270	-	-	-	2,120,434	2,120,434
60,282	51,247	343,523	-	-	-	455,052	455,052
753,918	130,717	780,747	-	-	-	1,665,382	1,665,382
20,834	17,945	122,084	41,765	(7,077)	(48)	195,599	195,551
201,047	-	-	-	-	153,378	47,669	201,047
15,023	7,188	81,289	17,230	(11,394)	1,342	107,994	109,336
-	-	-	291	-	-	291	291
990,822	155,850	984,120	59,286	(18,471)	154,672	2,016,935	2,171,607
641,607	124,769	804,226	-	-	-	1,570,602	1,570,602
(40,509)	(49,979)	(177,280)	-	-	-	(267,768)	(267,768)
601,098	74,790	626,946	-	-	-	1,302,834	1,302,834
156,945	43,236	243,345	8,219	(11,394)	33,814	406,537	440,351
183,329	15,644	62,279	12,908	(7,077)	70,207	196,876	267,083
4,900	-	2,243	2,116	-	4,900	4,359	9,259
3,128	3	4,586	48,193	-	-	55,910	55,910
949,400	133,673	939,399	71,436	(18,471)	108,921	1,966,516	2,075,437
1,054	-	-	-	-	-	1,054	1,054
42,476	22,177	44,721	(12,150)	-	45,751	51,473	97,224
(10,800)	(3,300)	(49,030)	(37,586)	-	-	(100,716)	(100,716)
31,676	18,877	(4,309)	(49,736)	-	45,751	(49,243)	(3,492)
ליום 30 ביוני, 2011							
4,697,530	585,260	4,476,798	-	-	-	9,759,588	9,759,588
11,973,256	46,567	-	-	-	-	12,019,823	12,019,823

פרמיות שהורווחו ברוטו
פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
פרמיות שהורווחו בשייר
רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון
הכנסות מדמי ניהול
הכנסות מעמלות
הכנסות אחרות
סך כל ההכנסות

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין
חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים
ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין
חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
הוצאות הנהלה וכלליות
הוצאות אחרות
הוצאות מימון
סך כל ההוצאות
חלק ברווחי חברות כלולות
רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
הפסד כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה

התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם
תלויי תשואה
התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי
תשואה

ל- 3 החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני, 2012

ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח	ביטוח בריאות	ביטוח כללי	לא מיוחס למגזרי פעילות	התאמות וקיזוזים	סה"כ	פעילות מיועדת לחלוקה לבעלים	סה"כ
בלתי מבוקר							
אלפי ש"ח							
444,203	102,850	612,561	-	-	1,159,614	-	1,159,614
27,746	26,289	162,551	-	-	216,586	-	216,586
416,457	76,561	450,010	-	-	943,028	-	943,028
(155,910)	9,282	60,597	16,190	(4,236)	(74,077)	-	(74,077)
24,995	-	-	-	-	24,995	-	24,995
10,069	1,975	39,104	7,901	(5,378)	53,671	-	53,671
-	-	-	310	-	310	-	310
295,611	87,818	549,711	24,401	(9,614)	947,927	-	947,927
242,676	104,132	474,917	-	-	821,725	-	821,725
(22,260)	(48,102)	(94,985)	-	-	(165,347)	-	(165,347)
220,416	56,030	379,932	-	-	656,378	-	656,378
70,946	25,981	128,585	4,259	(5,378)	224,393	-	224,393
52,713	12,198	23,543	9,724	(4,236)	93,942	-	93,942
-	-	1,122	2,811	-	3,933	-	3,933
2,325	95	1,803	28,760	-	32,983	-	32,983
346,400	94,304	534,985	45,554	(9,614)	1,011,629	-	1,011,629
909	-	-	-	-	909	-	909
(49,880)	(6,486)	14,726	(21,153)	-	(62,793)	-	(62,793)
(6,125)	(1,964)	(38,446)	(12,709)	-	(59,244)	-	(59,244)
(56,005)	(8,450)	(23,720)	(33,862)	-	(122,037)	-	(122,037)

פרמיות שהורווחו ברוטו
 פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
 פרמיות שהורווחו בשייר
 רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון
 הכנסות מדמי ניהול
 הכנסות מעמלות
 הכנסות אחרות
 סך כל ההכנסות
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין
 חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
 חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים
 ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין
 חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
 עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
 הוצאות הנהלה וכלליות
 הוצאות אחרות
 הוצאות מימון
 סך כל ההוצאות
 חלק ברווחי חברות כלולות
 רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
 הפסד כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
 סך כל ההפסד הכולל לפני מסים על ההכנסה

ל- 3 החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני, 2011

ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח	ביטוח בריאות	ביטוח כללי	לא מיוחס למגזרי פעילות	התאמות וקיזוזים	פעילות מיועדת לחלוקה לבעלים	סה"כ	סה"כ
בלתי מבוקר							
אלפי ש"ח							
410,016	89,908	560,138	-	-	-	1,060,062	1,060,062
29,895	25,626	168,926	-	-	-	224,447	224,447
380,121	64,282	391,212	-	-	-	835,615	835,615
(176,922)	6,039	57,805	16,424	(3,797)	526	(100,977)	(100,451)
103,140	-	-	-	-	79,253	23,887	103,140
7,470	4,345	39,665	8,957	(5,279)	662	54,496	55,158
-	-	-	26	-	-	26	26
313,809	74,666	488,682	25,407	(9,076)	80,441	813,047	893,488
144,304	48,890	386,283	-	-	-	579,477	579,477
(20,535)	(16,998)	(66,722)	-	-	-	(104,255)	(104,255)
123,769	31,892	319,561	-	-	-	475,222	475,222
72,963	21,670	120,492	3,884	(5,279)	17,501	196,229	213,730
93,847	7,958	38,768	6,641	(3,797)	36,518	106,899	143,417
2,450	-	1,122	1,751	-	2,450	2,873	5,323
1,766	2	2,095	25,959	-	-	29,822	29,822
294,795	61,522	482,038	38,235	(9,076)	56,469	811,045	867,514
102	-	-	-	-	-	102	102
19,116	13,144	6,644	(12,828)	-	23,972	2,104	26,076
(7,139)	(2,556)	(36,991)	(20,932)	-	-	(67,618)	(67,618)
11,977	10,588	(30,347)	(33,760)	-	23,972	(65,514)	(41,542)

פרמיות שהורווחו ברוטו
 פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
 פרמיות שהורווחו בשייר
 רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון
 הכנסות מדמי ניהול
 הכנסות מעמלות
 הכנסות אחרות
 סך כל ההכנסות
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין
 חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
 חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים
 ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין
 חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
 עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
 הוצאות הנהלה וכלליות
 הוצאות אחרות
 הוצאות מימון
 סך כל ההוצאות
 חלק ברווחי חברות כלולות
 רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
 הפסד כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
 סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2011

סה"כ	פעילות מיועדת לחלוקה לבעלים	סה"כ	התאמות וקיזוזים	לא מיוחס למגזרי פעילות	ביטוח כללי	ביטוח בריאות	ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח	
מבוקר אלפי ש"ח								
4,318,853	-	4,318,853	-	-	2,266,872	370,920	1,681,061	פרמיות שהורווחו ברוטו
878,433	-	878,433	-	-	657,992	101,862	118,579	פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
3,440,420	-	3,440,420	-	-	1,608,880	269,058	1,562,482	פרמיות שהורווחו בשייר
(60,130)	1,490	(58,640)	(15,526)	45,050	186,315	28,118	(302,597)	רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון
94,232	323,313	417,545	-	-	-	-	417,545	הכנסות מדמי ניהול
200,896	2,774	203,670	(22,494)	31,556	153,583	9,617	31,408	הכנסות מעמלות
1,484	-	1,484	-	1,484	-	-	-	הכנסות אחרות
3,676,902	327,577	4,004,479	(38,020)	78,090	1,948,778	306,793	1,708,838	סך כל ההכנסות
2,923,426	-	2,923,426	-	-	1,603,531	239,487	1,080,408	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
(570,700)	-	(570,700)	-	-	(400,736)	(99,093)	(70,871)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
2,352,726	-	2,352,726	-	-	1,202,795	140,394	1,009,537	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
811,729	72,195	883,924	(22,494)	16,449	482,944	82,112	324,913	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
407,436	154,596	562,032	(15,526)	29,435	126,266	30,513	391,344	הוצאות הנהלה וכלליות
7,318	9,800	17,118	-	2,832	4,486	-	9,800	הוצאות אחרות
99,557	-	99,557	-	79,017	9,137	1,082	10,321	הוצאות מימון
3,678,766	236,591	3,915,357	(38,020)	127,733	1,825,628	254,101	1,745,915	סך כל ההוצאות
14,482	-	14,482	-	-	-	-	14,482	חלק ברווחי חברות כלולות
12,618	90,986	103,604	-	(49,643)	123,150	52,692	(22,595)	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
(129,331)	-	(129,331)	-	(33,139)	(78,823)	(4,616)	(12,753)	הפסד כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
(116,713)	90,986	(25,727)	-	(82,782)	44,327	48,076	(35,348)	סך הכל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה
ליום 31 בדצמבר, 2011								
9,890,535	-	9,890,535	-	-	4,504,355	610,332	4,775,848	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
11,790,991	-	11,790,991	-	-	-	45,811	11,745,180	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

א. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי

ל-6 החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני, 2012				
רכב חובה	רכב רכוש	ענפי רכוש ואחרים (*)	ענפי חבויות ואחרים (**)	סה"כ
אלפי ש"ח				
364,614	527,813	317,197	154,468	1,364,092
8,301	102,580	196,305	62,451	369,637
356,313	425,233	120,892	92,017	994,455
(35,190)	(39,156)	(6,553)	(16,565)	(97,464)
321,123	386,077	114,339	75,452	896,991
76,292	13,878	3,680	24,477	118,327
-	25,769	42,305	6,083	74,157
397,415	425,724	160,324	106,012	1,089,475
271,286	364,785	167,492	87,064	890,627
(3,138)	(57,150)	(110,249)	(20,245)	(190,782)
268,148	307,635	57,243	66,819	699,845
31,450	113,446	77,484	28,495	250,875
15,054	16,282	13,103	5,203	49,642
1,121	1,122	-	-	2,243
1,426	1,025	960	473	3,884
317,199	439,510	148,790	100,990	1,006,489
80,216	(13,786)	11,534	5,022	82,986
9,516	1,728	468	3,137	14,849
89,732	(12,058)	12,002	8,159	97,835
2,568,108	696,133	455,774	1,044,557	4,764,572

(*) ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אבדן רכוש, בתי עסק ודירות אשר הפעילות בגינם מהווה 79% מסך הפרמיות בענפים אלו.

(**) ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מעבידים, צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 86% מסך הפרמיות בענפים אלו.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

א. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי (המשך)

ל-6 החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני, 2011					
רכב חובה	רכב רכוש	ענפי רכוש ואחרים (*)	ענפי חבויות ואחרים (**)	סה"כ	
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
326,945	472,932	291,106	128,509	1,219,492	פרמיות ברוטו
6,665	90,952	171,933	48,486	318,036	פרמיות ביטוח משנה
320,280	381,980	119,173	80,023	901,456	פרמיות בשייר
(55,148)	(38,472)	(13,050)	(14,039)	(120,709)	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
265,132	343,508	106,123	65,984	780,747	פרמיות שהורווחו בשייר
79,314	12,898	4,068	25,804	122,084	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
3,060	26,355	44,016	7,858	81,289	הכנסות מעמלות
347,506	382,761	154,207	99,646	984,120	סך כל ההכנסות
297,588	342,043	88,792	75,803	804,226	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
(29,436)	(80,411)	(42,053)	(25,380)	(177,280)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
268,152	261,632	46,739	50,423	626,946	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
30,326	113,071	72,875	27,073	243,345	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
18,628	20,887	16,626	6,138	62,279	הוצאות הנהלה וכלליות
1,121	1,122	-	-	2,243	הוצאות אחרות
1,550	1,475	1,190	371	4,586	הוצאות מימון
319,777	398,187	137,430	84,005	939,399	סך כל ההוצאות
27,729	(15,426)	16,777	15,641	44,721	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
(32,106)	(5,254)	(1,605)	(10,065)	(49,030)	הפסד כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
(4,377)	(20,680)	15,172	5,576	(4,309)	סך הכל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה
2,462,742	624,219	389,070	1,000,767	4,476,798	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 30 ביוני, 2011 (בלתי מבוקר)

(*) ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אבדן רכוש, בתי עסק ודירות אשר הפעילות בגינם מהווה 80% מסך הפרמיות בענפים אלו.

(**) ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מעבידים, צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 83% מסך הפרמיות בענפים אלו.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

א. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי (המשך)

ל-3 החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני, 2012				
רכב חובה	רכב רכוש	ענפי רכוש ואחרים (*)	ענפי חבויות אחרים (**)	סה"כ
אלפי ש"ח				
162,287	232,871	132,073	63,052	590,283
4,333	41,492	82,164	25,800	153,789
157,954	191,379	49,909	37,252	436,494
4,591	2,146	5,717	1,062	13,516
162,545	193,525	55,626	38,314	450,010
39,644	7,054	1,813	12,086	60,597
-	12,731	22,074	4,299	39,104
202,189	213,310	79,513	54,699	549,711
160,059	178,258	85,229	51,371	474,917
(1,899)	(25,411)	(57,104)	(10,571)	(94,985)
158,160	152,847	28,125	40,800	379,932
15,342	57,550	40,865	14,828	128,585
7,118	8,000	6,049	2,376	23,543
560	562	-	-	1,122
700	391	446	266	1,803
181,880	219,350	75,485	58,270	534,985
20,309	(6,040)	4,028	(3,571)	14,726
(25,417)	(4,803)	(1,136)	(7,090)	(38,446)
(5,108)	(10,843)	2,892	(10,661)	(23,720)

(* ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אבדן רכוש, בתי עסק ודירות אשר הפעילות בגינם מהווה 76% מסך הפרמיות בענפים אלו.

(**) ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מעבידים, צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 82% מסך הפרמיות בענפים אלו.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

א. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי (המשך)

ל-3 החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני, 2011					
רכב חובה	רכב רכוש	ענפי רכוש ואחרים (*)	ענפי חבויות ואחרים (**)	סה"כ	
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
147,848	211,988	117,506	50,851	528,193	פרמיות ברוטו
3,726	37,957	70,935	20,321	132,939	פרמיות ביטוח משנה
144,122	174,031	46,571	30,530	395,254	פרמיות בשייר
(11,262)	(1,250)	5,682	2,788	(4,042)	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
132,860	172,781	52,253	33,318	391,212	פרמיות שהורווחו בשייר
37,781	6,091	1,890	12,043	57,805	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
1,380	13,569	20,751	3,965	39,665	הכנסות מעמלות
172,021	192,441	74,894	49,326	488,682	סך כל ההכנסות
155,121	162,080	28,940	40,142	386,283	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
(12,437)	(34,560)	(7,650)	(12,075)	(66,722)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
142,684	127,520	21,290	28,067	319,561	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
15,002	55,823	36,794	12,873	120,492	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
11,134	13,468	10,206	3,960	38,768	הוצאות הנהלה וכלליות
560	562	-	-	1,122	הוצאות אחרות
676	676	534	209	2,095	הוצאות מימון
170,056	198,049	68,824	45,109	482,038	סך כל ההוצאות
1,965	(5,608)	6,070	4,217	6,644	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
(24,556)	(4,044)	(1,168)	(7,223)	(36,991)	הפסד כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
(22,591)	(9,652)	4,902	(3,006)	(30,347)	סך הכל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה

(*) ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אבדן רכוש, בתי עסק ודירות אשר הפעילות בגינם מהווה 80% מסך הפרמיות בענפים אלו.

(**) ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מעבידים, צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 78% מסך הפרמיות בענפים אלו.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ב. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2011				
רכב חובה	רכב רכוש	ענפי רכוש ואחרים (*)	ענפי חבויות ואחרים (**)	סה"כ
אלפי ש"ח				
634,780	904,352	539,307	232,198	2,310,637
14,407	163,683	315,208	97,660	590,958
620,373	740,669	224,099	134,538	1,719,679
(59,683)	(36,617)	(8,985)	(5,514)	(110,799)
560,690	704,052	215,114	129,024	1,608,880
121,182	18,407	6,253	40,473	186,315
3,771	49,053	85,272	15,487	153,583
685,643	771,512	306,639	184,984	1,948,778
491,199	705,041	255,822	151,469	1,603,531
(38,771)	(155,189)	(158,364)	(48,412)	(400,736)
452,428	549,852	97,458	103,057	1,202,795
63,539	221,045	145,758	52,602	482,944
37,611	42,947	33,549	12,159	126,266
2,243	2,243	-	-	4,486
3,447	2,508	2,274	908	9,137
559,268	818,595	279,039	168,726	1,825,628
126,375	(47,083)	27,600	16,258	123,150
(52,503)	(8,214)	(2,498)	(15,608)	(78,823)
73,872	(55,297)	25,102	650	44,327
2,460,992	634,749	407,549	1,001,065	4,504,355

(*) ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אבדן רכוש, בתי עסק ודירות אשר הפעילות בגינם מהווה 81% מסך הפרמיות בענפים אלו.

(**) ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מעבידים, צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 82% מסך הפרמיות בענפים אלו.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ג. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח

ל-6 החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני, 2012

סה"כ	ביטוח חיים בלתי מבוקר אלפי ש"ח	פנסיה (*)	
881,499	881,499	-	פרמיות שהורווחו ברוטו
59,123	59,123	-	פרמיות שהורווחו על-ידי מבטחי משנה
822,376	822,376	-	פרמיות שהורווחו בשייר
492,161	491,495	666	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
89,240	49,257	39,983	הכנסות מדמי ניהול
17,755	17,377	378	הכנסות מעמלות
1,421,532	1,380,505	41,027	סך כל ההכנסות
1,213,445	1,213,445	-	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי
(40,422)	(40,422)	-	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
1,173,023	1,173,023	-	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי
150,191	141,217	8,974	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
124,348	103,159	21,189	הוצאות הנהלה וכלליות
1,225	-	1,225	הוצאות אחרות
3,023	3,023	-	הוצאות מימון
1,451,810	1,420,422	31,388	סך כל ההוצאות
1,182	1,182	-	חלק ברווחי חברות כלולות
(29,096)	(38,735)	9,639	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
7,760	7,760	-	רווח כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
(21,336)	(30,975)	9,639	סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה

(* מוצג כפעילות מיועדת לחלוקה לבעלים (ראה באור 7 להלן).

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ב. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח (המשך)

ל-6 החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני, 2011			
סה"כ	ביטוח חיים בלתי מבוקר אלפי ש"ח	פנסיה (*)	
814,200	814,200	-	פרמיות שהורווחו ברוטו
60,282	60,282	-	פרמיות שהורווחו על-ידי מבטחי משנה
753,918	753,918	-	פרמיות שהורווחו בשייר
20,834	20,882	(48)	רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון
201,047	47,669	153,378	הכנסות מדמי ניהול
15,023	13,681	1,342	הכנסות מעמלות
990,822	836,150	154,672	סך כל ההכנסות
641,607	641,607	-	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי
(40,509)	(40,509)	-	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
601,098	601,098	-	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי
156,945	123,131	33,814	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
183,329	113,122	70,207	הוצאות הנהלה וכלליות
4,900	-	4,900	הוצאות אחרות
3,128	3,128	-	הוצאות מימון
949,400	840,479	108,921	סך כל ההוצאות
1,054	1,054	-	חלק ברווחי חברות כלולות
42,476	(3,275)	45,751	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
(10,800)	(10,800)	-	הפסד כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
31,676	(14,075)	45,751	סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה

(* מוצג כפעילות מיועדת לחלוקה לבעלים (ראה באור 7 להלן).

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ב. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח (המשך)

ל-3 החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני, 2011			
סה"כ	ביטוח חיים בלתי מבוקר אלפי ש"ח	פנסיה (*)	
410,016	410,016	-	פרמיות שהורווחו ברוטו
29,895	29,895	-	פרמיות שהורווחו על-ידי מבטחי משנה
380,121	380,121	-	פרמיות שהורווחו בשייר
(176,922)	(177,448)	526	רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון
103,140	23,887	79,253	הכנסות מדמי ניהול
7,470	6,808	662	הכנסות מעמלות
313,809	233,368	80,441	סך כל ההכנסות
144,304	144,304	-	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
(20,535)	(20,535)	-	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
123,769	123,769	-	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
72,963	55,462	17,501	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
93,847	57,329	36,518	הוצאות הנהלה וכלליות
2,450	-	2,450	הוצאות אחרות
1,766	1,766	-	הוצאות מימון
294,795	238,326	56,469	סך כל ההוצאות
102	102	-	חלק ברווחי חברות כלולות
19,116	(4,856)	23,972	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
(7,139)	(7,139)	-	הפסד כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
11,977	(11,995)	23,972	סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה

(* מוצג כפעילות מיועדת לחלוקה לבעלים (ראה באור 7 להלן).

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ב. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2011			
סה"כ	ביטוח חיים	פנסיה (*	
	מבוקר		
	אלפי ש"ח		
1,681,061	1,681,061	-	פרמיות שהורווחו ברוטו
118,579	118,579	-	פרמיות שהורווחו על-ידי מבטחי משנה
1,562,482	1,562,482	-	פרמיות שהורווחו בשייר
(302,597)	(304,087)	1,490	רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון
417,545	94,232	323,313	הכנסות מדמי ניהול
31,408	28,634	2,774	הכנסות מעמלות
1,708,838	1,381,261	327,577	סך כל ההכנסות
1,080,408	1,080,408	-	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי
(70,871)	(70,871)	-	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
1,009,537	1,009,537	-	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי
324,913	252,718	72,195	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
391,344	236,748	154,596	הוצאות הנהלה וכלליות
9,800	-	9,800	הוצאות אחרות
10,321	10,321	-	הוצאות מימון
1,745,915	1,509,324	236,591	סך כל ההוצאות
14,482	14,482	-	חלק ברווחי חברות כלולות
(22,595)	(113,581)	90,986	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
(12,753)	(12,753)	-	הפסד כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
(35,348)	(126,334)	90,986	סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה

(* מוצג כפעילות מיועדת לחלוקה לבעלים (ראה באור 7 להלן).

באור 4: - רכישת החברה לפיתוח התעשייה בישראל בע"מ (לשעבר הבנק לפיתוח תעשייה בע"מ)

ביום 29 במרס, 2011 חתמה החברה על הסכם לרכישת מלוא (100%) המניות הנכללות בהון המניות המונפק והנפרע של הבנק. ביום 4 במרס, 2012, עם התקיימות כל התנאים המתלים בהסכם, הושלמה העסקה. סכום התמורה שנקבע בהסכם עבור מניות הבנק הינו כ- 324 מיליוני ש"ח, כאשר מתוך סכום זה, סך של כ- 242 מיליוני ש"ח שולם כנגד סכום המזומן שהיה בקופת הבנק במועד השלמת העסקה, בניכוי סכום כל התחייבויותיו של הבנק לאותו מועד.

בהסכם נקבע כי פיקדון בגובה של כ- 48 מיליוני ש"ח יוותר בחברה להבטחת גביית האשראי מלקוחות הבנק. הפיקדון הינו צמוד מדד ונושא ריבית צמודה בשיעור של 4.5%. כמו כן נקבע, כי החברה תהיה זכאית לתגמול אשר יחושב כשיעור מסכומי הגביה מלקוחות הבנק. בנוסף, החברה תהיה זכאית להשבת סכומים ששולמו תמורת הרכישה בגין יתרת האשראי שלא תיגבה תוך חמש שנים ממועד השלמת העסקה.

עם השלמת רכישת מניות הבנק על ידי החברה, מוזג הבנק לתוך החברה במיזוג סטטוטורי בהתאם להוראות סעיף 103 לפקודת מס הכנסה (נוסח חדש), התשכ"א - 1961 ועל פי צו בית המשפט בהתאם לסעיפים 350 ו-351 לחוק החברות, התשנ"ט - 1999, אשר ניתן ביום 15 ביוני, 2011 לבקשת החברה והבנק, באופן שהחברה מהווה החברה הקולטת והבנק מהווה את חברת היעד. בנוסף התקבל אישור רשות המסים (רולינג) בדבר מיזוג הבנק לצורכי מס החל מיום 1 באפריל, 2011.

מאחר ורכישת הנכסים, נטו אינה מהווה רכישת עסק, הקצתה החברה את עלות הרכישה בהתאם לשוויים ההוגן של הנכסים וההתחייבויות אשר זוהו בעסקה.

עלות הרכישה הוקצתה, בהתבסס על הערכת שווי שבוצעה על ידי מעריך שווי חיצוני, לנכסים ולהתחייבויות המזוהים כמפורט להלן:

<u>בלתי מבוקר</u>		
<u>אלפי ש"ח</u>		
32,477		נכסי מסים נדחים
166		חייבים ויתרות חובה
26,241		השקעות פיננסיות אחרות
(2,721)		זכאים ויתרות זכות
(21,827)		התחייבויות פיננסיות
<u>34,336</u>		
		<u>מזומנים אשר שימשו לרכישה</u>
241,556		מזומנים ושווי מזומנים בחברה הנרכשת למועד הרכישה
275,892		תמורת הרכישה בניכוי הפיקדון להבטחת גביית האשראי
<u>34,336</u>		

בתקופת הדוח רשמה החברה הכנסות מסים בסך של כ- 53,561 אלפי ש"ח, בגין ההפרש בין נכס המס הנדחה שחושב בהתאם ליתרת ההפסדים הצבורים בבנק לצורכי מס הכנסה בסך של כ- 344 מיליוני ש"ח כפי שנקבעו ברולינג, לבין נכס המס הנדחה כפי שנוצר בעסקה כאמור לעיל.

ההפסדים הצבורים יותרו להפחתה בחברה בהתאם להוראות סעיף 103 לפקודת מס הכנסה.

באור 5: - הון ודרישות הון

ניהול ודרישות הון

1. מדיניות ההנהלה היא להחזיק בסיס הון איתן במטרה לשמר את יכולת החברה להמשיך את פעילותה על מנת שתוכל להניב תשואה לבעלי מניותיה, וכן על מנת לתמוך בפעילות עסקית עתידית. החברה ושומרה ביטוח כפופות לדרישות הון הנקבעות על-ידי המפקח על הביטוח (להלן - המפקח).

כחלק מתהליך יישומה של הדירקטיבה Solvency II, נדרשת החברה לבצע תהליך הערכה עצמית של הסיכונים להם היא חשופה ולקבוע הון אשר לדעתה יהווה כרית ביטחון לסיכונים אלו (ראה גם סעיף 3 להלן). החברה הגדירה כהון עצמי נדרש ("הון יעד") את דרישת ההון כפי שנדרשה על ידי הדירקטיבה (על פי הכללים שנקבעו בהגשה הראשונה שהוגשה למפקח בחודש פברואר 2011), ובלבד שלא יפחת מתקנות ההון העצמי. מובהר כי אין מדובר בהון מחייב, אלא בהון יעד שהחברה תשאף לשמור עליו, וכי אין ודאות כי החברה תעמוד בהון יעד זה בכל נקודת זמן.

באור 5: - הון ודרישות הון (המשך)

ניהול ודרישות הון (המשך)

2. להלן נתונים בדבר ההון הנדרש והקיים של החברה ושל שומרה ביטוח בהתאם לתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (הון עצמי מינימלי הנדרש ממבטח), התשנ"ח-1998 על תיקוניהן (להלן - תקנות ההון) והנחיות המפקח.

החברה		
ליום	ליום	
31 בדצמבר	30 ביוני	
2011	2012	
מבוקר	מבוקר	
אלפי ש"ח		
2,637,959	2,062,735	הסכום הנדרש על פי תקנות והנחיות המפקח (א)
		הסכום הקיים המחושב על פי תקנות ההון:
1,916,293	1,382,765	הון ראשוני בסיסי
263,379	266,519	הון ראשוני מורכב
2,179,672	1,649,284	סך הכל הון ראשוני
199,065	201,223	הון משני מורכב
509,358	457,161	הון משני נחות (ב)
2,888,095	2,307,668	סך ההון הקיים המחושב על פי תקנות ההון
250,136	244,933	עודף (*)
		סכום ההשקעות שיש חובה להעמידם כנגד עודפי הון בהתאם להוראות המפקח, ולפיכך מהווים עודפים שאינם ניתנים לחלוקה
19,388	18,976	
		(א) הסכום הנדרש כולל דרישות הון בגין:
280,670	285,215	פעילות בביטוח כללי
7,036	7,454	פעילות בביטוח סיעודי
141,358	141,358	סיכונים יוצאים מן הכלל בביטוח חיים
608,661	627,949	הוצאות רכישה נדחות בביטוח חיים ובביטוח מפני מחלות ואישפוז
3,537	3,512	דרישות בגין תוכניות מבטיחות תשואה
43,950	49,702	נכסים בלתי מוכרים כהגדרתם בתקנות ההון
855,873	257,973	השקעה בחברת ביטוח ובחברה מנהלת מאוחדות (ראה סעיף 7 להלן)
392,125	388,094	נכסי השקעה ונכסים אחרים
130,040	139,993	סיכונים קטסטרופה בביטוח כללי
138,082	136,021	סיכונים תפעוליים
36,627	25,464	ערבויות
2,637,959	2,062,735	הסכום הנדרש על פי תקנות והנחיות המפקח

(*) מלבד הדרישות הכלליות בחוק החברות, חלוקת דיבידנד מעודפי הון בחברות ביטוח כפופה גם לדרישות נזילות ועמידה בכללי תקנות ההשקעה.

פעולות לאחר תאריך הדיווח שהשפיעו על ההון המוכר

אלפי ש"ח	
8,800	הנפקת הון בסיסי – ראה סעיף 8 להלן
(50,252)	הון משני נחות שהפך לא מוכר – ראה סעיף 2 להלן
(41,452)	סה"כ קיטון בהון המוכר לאחר תאריך הדיווח

באור 5: - הון ודרישות הון (המשך)

ניהול ודרישות הון (המשך)

2. להלן נתונים בדבר ההון הנדרש והקיים של החברה ושל שומרה ביטוח בהתאם לתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (הון עצמי מינימלי הנדרש ממבטח), התשנ"ח-1998 על תיקוניהן (להלן - תקנות ההון) והנחיות המפקח. (המשך)

שומרה ביטוח		
ליום	ליום	
31 בדצמבר	30 ביוני	
2011	2012	
	בלתי	
מבוקר	מבוקר	
אלפי ש"ח		
204,933	222,555	הסכום הנדרש על פי תקנות והנחיות המפקח (א2)
		הסכום הקיים המחושב על פי תקנות ההון:
203,667	224,560	הון ראשוני בסיסי
36,726	36,556	הון משני נחות (ב)
240,393	261,116	סך הכל הסכום הקיים המחושב על פי תקנות ההון
35,460	38,561	עודף (*)
		סכום ההשקעות שיש חובה להעמידם כנגד עודפי הון בהתאם להוראות המפקח, ולפיכך מהווים עודפים שאינם ניתנים לחלוקה
12,576	15,049	
		(א2) הסכום הנדרש כולל דרישות הון בגין:
126,837	134,362	פעילות בביטוח כללי
1,463	1,521	נכסים בלתי מוכרים כהגדרתם בתקנות ההון
38,893	45,570	נכסי השקעה ונכסים אחרים
15,087	16,679	סיכונים קטסטרופה בביטוח כללי
22,653	24,423	סיכונים תפעוליים
204,933	222,555	הסכום הנדרש על פי תקנות והנחיות המפקח

(*) מלבד הדרישות הכלליות בחוק החברות, חלוקת דיבידנד מעודפי הון בחברות ביטוח כפופה גם לדרישות נזילות ועמידה בכללי תקנות ההשקעה.

באור 5: - הון ודרישות הון (המשך)

ניהול ודרישות הון (המשך)

2. (המשך)

(ב) כולל שטרי הון בשומרה ביטוח שהונפקו לחברה וכתבי התחייבות נדחים בחברה, אשר הונפקו עד ליום 31 בדצמבר, 2009 ומהווים הון משני נחות כהגדרתו בסעיף 3 להלן. לאחר תאריך הדיווח נפרעו כתבי התחייבות בסך של כ- 51 מיליון ש"ח מההון המשני הנחות של החברה.

3. ביום 10 ביולי, 2007 אימץ האיחוד האירופי נוסח מוצע לדירקטיבה Solvency II (להלן - הדירקטיבה). הדירקטיבה מהווה שינוי יסודי ומקיף של הרגולציה הנוגעת להבטחת כושר הפירעון והלימות ההון של חברות הביטוח במדינות האיחוד.

הדירקטיבה מבוססת על שלושה נדבכים: דרישות כמותיות, דרישות איכותיות ודרישות גילוי. הקבוצה החלה בתהליך יישום הדירקטיבה המוצעת בלוחות הזמנים שנקבעו.

בהתאם לטיוטת מכתב שפרסם המפקח בחודש אפריל 2012, נוצר חשש כי תהליך יישום הדירקטיבה באירופה עומד להתעכב באופן משמעותי ובהתאם לכך החליט אגף שוק ההון, הביטוח והחסכון במשרד האוצר (להלן - האגף), לפתח משטר כושר פירעון מבוסס סיכונים ברוח סולבנסי II, שלא ייצמד להתקדמות התהליך באירופה, אולם יתבסס על עקרונות הדירקטיבה בהתאמות הנדרשות לישראל. במסגרת זו מגבש האגף תזכיר חוק המכיל תיקונים נדרשים ליישום עקרונות אלו בישראל.

טיוטת המכתב נוקבת ברשימת דיווחים שחברות הביטוח תידרשנה להגיש לאגף בשנים 2012 עד 2014, אשר בעקבותיהם יבחן הממונה את נאותות ההון הנדרש מכל חברת ביטוח ובמקרה הצורך יחליט, במהלך שנת 2015, על דרישות הון נוספות (להלן - תוספת הון). החלטות הממונה על תוספת הון תתבססנה על דיווחי החברות ועל איכות הממשל התאגידי וניהול הסיכונים בחברה.

4. בחודש יולי 2012, פרסם המפקח הבהרות לעניין חישוב דרישות הון של חברות הביטוח (להלן - הבהרות) שעיקרן: הבהרות בנוגע להון נדרש בגין השקעות, דרישות הון בגין סיכון תפעולי, גירעון או עודף שנוצר בפוליסות משתתפות ברווחים, סיווג מכשירים פיננסיים נגזרים, דיווח אודות התחייבויות להשקעה בקרנות השקעה, דירוג חיצוני והשפעת פעולות הוניות (אקטיביות או פאסיביות) בין תאריך הדוח לתאריך הפרסום על ההון העצמי של חברות הביטוח. ליום 30 ביוני, 2012 החברה ושומרה ביטוח מיישמות בחישוב דרישות הון את הסעיפים בהבהרות.

5. בחודש יולי 2012 נכנסו לתוקפן תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים), התשע"ב-2012 (להלן - תקנות ההשקעה) וכן פורסם הנוסח הסופי של חוזר "כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים" (להלן - חוזר ההשקעה). (תקנות ההשקעה וחוזר ההשקעה ייקראו "כללי ההשקעה החדשים").

כללי ההשקעה החדשים כוללים, בין היתר, שינויים לעומת מגבלות ההשקעה הקיימות. לגבי שינויים אלו קיימות הוראות מעבר.

לחברה השקעות ונכסים אשר בהתאם לתקנות ההשקעה החדשות, ייתכן והיא תצטרך לפעול על פי הוראות המעבר ובהתאם לחוזר, ובין היתר עשויה להידרש להעמידם כנגד עודפי הון בלבד. במקרה האמור, סכומי השקעות אלה יהוו עודפים שאינם ניתנים לחלוקה. החברה בוחנת את השלכות תקנות ההשקעה החדשות והחוזר כאמור.

באור 5: - הון ודרישות הון (המשך)

ניהול ודרישות הון (המשך)

6. בחודש אוקטובר 2010, נתקבלה הנחיה מהמפקח בדבר התייחסות לחריגות בתחום ההשקעות. בהנחיה נקבע כי חריגות פאסיביות הנובעות משינוי דירוג או רכישה עצמית, יתוקנו לפי הכללים הבאים:

- א. חריגה בנייר ערך סחיר תתוקן בתוך 50 ימי עסקים.
- ב. חריגה באג"ח לא סחיר הנסחר במערכת רצף מוסדיים, שהמח"מ שלו אינו עולה על 3 שנים, לרבות אג"ח לא סחיר שאינו נסחר במערכת רצף מוסדיים וכן פיקדון, ניתן להחזיקם עד למועד הפידיון.
- ג. חריגה באג"ח לא סחיר הנסחר במערכת רצף מוסדיים, שהמח"מ שלו עולה על 3 שנים, תתוקן בתוך 6 חודשים.
- ד. חריגה בנייר ערך בהסדר חוב תתוקן בתוך 50 ימי עסקים מתום תקופה של שלושה חודשים ממועד גיבוש ו/או יישום הסדר חוב.

אי תיקון החריגות כאמור יגרור החזר דמי ניהול בקרן פנסיה או סיווג כנכס לא מוכר בחברות הביטוח.

למרות האמור לעיל, במכתב ששלח המפקח למנהלי הגופים המוסדיים, נקבע כי השקעות של גופים מוסדיים באירלנד, לא תיחשבנה כהחזקה העומדת בניגוד לתקנות ההשקעה ולתקנות מס הכנסה במשך תקופה של ששה חודשים שתחילתה ביום 21 בפברואר, 2011.

בהמשך למכתב הקודם, שלח המפקח מכתב נוסף, אשר על פיו הוארכה התקופה כאמור בששה חודשים נוספים החל מיום 14 באוגוסט, 2011. ביום 14 בפברואר, 2012 האריך המפקח את התקופה בשלושה חודשים נוספים.

נכון לתאריך הדיווח, לחברה חריגות פאסיביות בסך של כ- 14 מיליוני ש"ח בנכסים המוחזקים כנגד התחייבויות תלויות תשואה וסך של כ- 4 מיליוני ש"ח בנוסטרו.

החל מיום 7 ביולי, 2012 חלות על הקבוצה תקנות ההשקעה, ולפיכך חריגות ההשקעה מדווחות לפי התקנות החדשות.

7. ביום 15 בפברואר, 2012, חילקה החברה את מלוא מניות מבטחים פנסיה כדיבידנד בעין לחברה האם. הערך בספרי החברה של ההשקעה במבטחים פנסיה ליום חלוקת הדיבידנד הינו כ- 621 מיליוני ש"ח, המהווה כ- 2.69 ש"ח לכל מניה רגילה של החברה. לחלוקה הנ"ל אין השפעה מהותית על עודף ההון של החברה.

8. בחודש אוגוסט 2012 הנפיקה החברה לחברה האם 1,251 מניות רגילות בנות 1 ש"ח כל אחת תמורת 8.8 מיליוני ש"ח, לפרטים נוספים ראה באור 9.ג. להלן.

תובענות ייצוגיות ובקשות לאישור תובענות כייצוגיות

בשנים האחרונות ניכר גידול בהיקף הבקשות לאישור תובענות ייצוגיות המוגשות נגד הקבוצה ובכמות התובענות שהוכרו כייצוגיות. זאת, כחלק מגידול כללי של בקשות לאישור תובענות כייצוגיות בכלל, לרבות כנגד חברות העוסקות בתחומי העיסוק של הקבוצה, אשר נובע בעיקרו מחקיקת חוק תובענות ייצוגיות, תשס"ו-2006 (להלן - "חוק תובענות ייצוגיות"). מגמה זו מגדילה באופן מהותי את פוטנציאל החשיפה של הקבוצה להפסדים במקרה של אישור תביעה ייצוגית כנגדה.

בקשות לאישור תובענות כייצוגיות מוגשות באמצעות המנגנון הדיוני הקבוע בחוק תובענות ייצוגיות. ההליך הדיוני בבקשות לאישור תובענות כייצוגיות נחלק לשני שלבים עיקריים: ראשית, שלב הדיון בבקשה לאישור התובענה כייצוגית (להלן - "בקשת האישור" ו- "שלב האישור" בהתאמה). במידה ובקשת האישור נדחת באופן חלוט - תם שלב הדיון ברמה הייצוגית. על החלטה בשלב האישור ניתן להגיש בקשת רשות ערעור לערכאות הערעור. בשלב השני, במידה ובקשת האישור מתקבלת, תתברר התובענה הייצוגית לגופה (להלן - "שלב התובענה כייצוגית").

על פסק דין בשלב התובענה כייצוגית ניתן להגיש ערעור לערכאות הערעור. במסגרת המנגנון לפי חוק תובענות ייצוגיות קיימים, בין היתר, הסדרים ספציפיים לעניין הסכמי פשרה, הן בשלב האישור והן בשלב התובענה כייצוגית, וכן הסדרים לעניין הסתלקות התובע מבקשת האישור או מהתובענה הייצוגית.

בגין התובענות הייצוגיות והבקשות לאישור תובענות כייצוגיות המפורטות בסעיפים 1-18 להלן, אשר בהן, להערכת הנהלת מנורה החזקות, החברה ושומרה ביטוח (לעניין תובענות 5 ו-10 להלן) המתבססת בין היתר, על חוות דעת משפטיות שקיבלו, יותר סביר מאשר לא ("More likely than not") כי טענות ההגנה של מנורה החזקות, החברה ושומרה ביטוח תתקבלנה והבקשות לאישור התובענות כייצוגיות תידחנה, לא נכללה הפרשה בדוחות הכספיים. בבקשות לאישור תובענות כייצוגיות בהן, ביחס לתביעה, כולה או חלקה, יותר סביר כי טענות ההגנה של החברות תידחנה, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות לכיסוי החשיפה המוערכת על-ידי חברות אלו.

להערכת הנהלת החברות, המתבססת בין היתר על חוות דעת משפטיות שקיבלו, במקום בו נדרשו הפרשות, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות לכיסוי החשיפה המוערכת על-ידן.

בבקשות לאישור תובענות כייצוגיות, המפורטות בסעיפים 19-20 להלן, אשר הוגשו לאחרונה, לא ניתן בשלב ראשוני זה להעריך את סיכויי הבקשות, ולפיכך לא נכללה בדוחות הכספיים הפרשה בגין תובענות אלו.

להלן פירוט הבקשות בגין תובענות ייצוגיות ובקשות לאישור תובענות כייצוגיות:

1. ביום 21 בנובמבר, 2005 הוגשה כנגד החברה תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית (להלן - בקשת האישור). עניינה של התובענה הוא בפרשנות נספח לפוליסות ביטוח חיים המתייחס לכיסוי ביטוחי בגין נכות תאונתית (להלן - נספח נכות תאונתית). הטענה המרכזית בתובענה הינה כי החברה מסייגת את חבותה בכל הקשור לכיסוי ביטוחי בגין נכות תאונתית הכלול בנספח נכות תאונתית, וזאת דרך חישוב תגמולי הביטוח שלא בהתאם להוראות הנספח, ולפיכך מפרה החברה את חובת הגילוי הקבועה בחוק הפיקוח והתקנות שהותקנו מכוחו, פעולה שהינה, לפי הטענה, גם בבחינת הטעיה לאחר קרות האירוע הביטוחי בנוגע להיקף הכיסוי הביטוחי ובניגוד להוראות החוק האמור.

הסעד המבוקש על-ידי התובע הינו תשלום הפער בין סכום הפיצוי המגיע לו לטענתו לפי פרשנותו את הפוליסה ובין סכום הפיצוי ששולם לו בפועל לפי פרשנות החברה את הפוליסה, וזאת לגבי כלל המבוטחים שהיו זכאים לפיצוי על-פי נספח נכות תאונתית והתשלום בוצע בשבע השנים האחרונות. סכום התביעה האישית של התובע הועמד על סך של 17,599 ש"ח, בעוד שלגבי כלל חברי הקבוצה אין בידי התובע נתונים המאפשרים עריכת אומדן של הנזק הכולל. החברה הגישה את תגובתה לבקשה בחודש אפריל 2006. התלונה בעניין העולה בתובענה שהגיש המבקש למפקח נמצאה מוצדקת, ובהחלטת סגנית המפקח מיום 17 במאי, 2006 (להלן - ההכרעה) נקבע, כי על החברה לחשב ממועד ההכרעה ואילך, את תגמולי הביטוח על-פי הפוליסה בדרך שנקבעה בהכרעה ולא בדרך בה נהגה החברה לחשב את תגמולי הביטוח. על הכרעה זו הגישה החברה ערעור ביום 30 באוקטובר, 2006. החברה הגישה בקשה לעיכוב הליכים בערעור עד להכרעת ביהמ"ש העליון בבקשת רשות הערעור כמפורט להלן. ביום 29 ביולי, 2009 עיכב ביהמ"ש המחוזי את ההליכים. המדינה הגישה בקשה להאריך המועד להגשת בקשת רשות ערעור על החלטה זו.

באור 6: - התחייבויות תלויות (המשך)

תובענות ייצוגיות ובקשות לאישור תובענות כייצוגיות (המשך)

1. (המשך)

ביום 11 בינואר, 2009 ניתנה החלטה המאשרת את בקשת האישור בהתאם לעילות ולסעדים כמפורט בהחלטה. כן נקבע כי על החברה להגיש כתב הגנה ולפרסם מודעה בעיתון. החברה הגישה לבית המשפט המחוזי בקשה לדחיית מועד בירור התובענה ובית המשפט המחוזי דחה את בקשת החברה ("החלטת הדחייה"). החברה הגישה לבית המשפט העליון בקשת רשות ערעור על ההחלטה לאישור התובענה כייצוגית ועל החלטת הדחייה. בית המשפט העליון קבע בהחלטה מיום 13 במאי, 2009 כי בשלב זה לא יוגשו כתבי הגנה ולא תפורסם מודעה בעיתון. ביום 5 ביולי 2012, במסגרת בקשת רשות הערעור הנ"ל, קבע בית המשפט העליון כי התובענה תאושר כייצוגית בכל עלות התביעה שנקבע בהחלטת בית המשפט המחוזי, למעט עילת "ההטעיה" כאשר הסעד היחיד שידון בשלב בירור התובענה הייצוגית הינו השלמת תגמולי הביטוח ששולמו לסכום שטוען לו התובע.

2. ביום 25 באפריל, 2006 הוגשה כנגד החברה תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית (להלן - הבקשה). הבקשה הוגשה מכח חוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006. ענינה של התובענה בפוליסת אובדן כושר עבודה (להלן-הפוליסה) של החברה. לטענת התובעים, בפוליסה קבוע תנאי שעניינו "תקופת המתנה" (בת שלושה חודשים), שמשמעותו היא כי תגמולי ביטוח בגין אירוע ביטוחי בתקופת הפוליסה ישולמו רק החל מתום תקופת המתנה ובתנאי שהמבוטח עדיין חסר כושר עבודה במועד זה וכל עוד נמשך אי הכושר. לטענת התובעים, החברה (כמו גם חברות ביטוח נוספות הנתבעות בתובענה, להלן ביחד - הנתבעות) גובה דמי ביטוח גם בשלושת החודשים האחרונים שלפני תום תקופת הביטוח וזאת למרות שלפי תנאי הפוליסה, מבוטחים לא יהיו זכאים לקבלת תגמולי ביטוח לפי הפוליסה במידה ומקרה הביטוח יארע בשלושת החודשים האחרונים שלפני תום תקופת הביטוח בשל תקופת המתנה הנזכרת.

על בסיס האמור טוענים התובעים כי הנתבעות הטעו אותם, פעלו בחוסר תום לב, הפרו חובות שבדין, פעלו ברשלנות, הפרו חובות חקוקות ועשו עושר ולא במשפט וכי התנאי בדבר "תקופת המתנה" הינו תנאי מקפח בחוזה אחיד.

הסעד המבוקש על-ידי התובעים הינו, אישור התובענה הייצוגית, מתן צו המחייב את הנתבעות להפסיק ולגבות דמי ביטוח בגין תקופת שלושת החודשים האחרונים שלפני תום תקופת הפוליסה וכן חיוב הנתבעות להשיב את דמי הביטוח שגבו מחברי הקבוצה בגין התקופה האמורה. לטענת התובעים ובהתבסס על חוות דעת שצורפה לתובענה מטעמם, הנזק הכולל של הקבוצה לשנים 2004 - 1998 מוערך באופן ראשוני בסך של 47.6 מיליון ש"ח לכלל הנתבעות ומתוכו (על-פי חוות הדעת) סך של 5.4 מיליון ש"ח כנגד החברה. החברה הגישה תשובתה ביום 6 בנובמבר, 2006. התיק נקבע לסיכומים בכתב אשר הוגשו על-ידי הצדדים. ביום 3 בפברואר, 2009, ניתן פסק דין המאשר את בקשת האישור בעילות של הטעיה, הפרת חובה חקוקה, הפרת תום לב, תנאי מקפח בחוזה אחיד ועשיית עושר ולא במשפט. כן נקבע כי על החברה להגיש כתב הגנה. החברה הגישה בקשה לדחיית מועד בירורה של התביעה הייצוגית, לדחיית מועד הגשת כתב הגנה ולדחיית מועד פרסום המודעה, וזאת עד להכרעת בית המשפט העליון בבקשת רשות ערעור שהגישה החברה על ההחלטה לאשר את התובענה כייצוגית. במקביל, הורה בית המשפט המחוזי על דחיית מועד בירור התובענה הייצוגית עד להכרעה בבקשת רשות הערעור הנ"ל. התובע הגיש בקשת רשות ערעור על החלטת הדחייה. ביום 24 בנובמבר, 2009, דחה בית המשפט העליון את בקשת רשות הערעור של התובע.

3. ביום 3 בינואר, 2008 הוגשה כנגד החברה, כמו-גם כנגד חברות ביטוח נוספות (להלן - הנתבעות), תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית (להלן - הבקשה). הבקשה הוגשה מכח חוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006. ענינה של התובענה הוא בדרישה להחזר סכומים שנטען כי נגבו ביתר ושלא כדין בגין מרכיב תשלום בפוליסות המכונה "תת שנתיות". על-פי הטענה, הגביה ביתר נובעת הן מגביה בשיעור העולה על השיעור המותר, הן בשל גביית מרכיב התת-שנתיות בגין חלקים או תשלומים בפוליסה שהתשלום אינו אמור לחול עליהם (כגון בגין חלק החיסכון בפוליסה או בגין תשלום המכונה "גורם פוליסה") וכן בשל גביית המרכיב האמור בפוליסות שאינן פוליסות ביטוח חיים, והכל בניגוד להנחיות המפקח. עילות התביעה העיקריות הנטענות הן: הפרת הוראות חוק הפיקוח, תקנות הפיקוח וחוזרי המפקח, חוסר תום לב ועשיית עושר ולא במשפט. הסעד המבוקש על-ידי התובעים הינו החזר סכום התת שנתיות שנגבה שלא כדין כמתואר בתובענה, וכן צו עשה המורה לנתבעות לשנות את דרך פעולתן כמתואר לעיל.

באור 6: - התחייבויות תלויות (המשך)

תובענות ייצוגיות ובקשות לאישור תובענות כייצוגיות (המשך)

3. (המשך)

הנזק האישי של כל התובעים ביחד הוערך על-פי העולה מכתב התביעה בסך כולל של כ- 1,683 ש"ח (בגין שנת ביטוח אחת) בעוד שסכום התביעה הכולל כנגד כל הנתבעות (בגין תקופה של 7 השנים האחרונות) חושב והוערך על-ידי התובעים בסך של כ- 2.3 מיליארד ש"ח, מתוכם יוחס לחברה סך נזק כולל של כ- 229 מיליון ש"ח, והכל בהתבסס על הערכות והנחות שהניחו התובעים לענין זה. החברה הגישה תגובתה לבקשה.

4. ביום 14 באפריל, 2008 הוגשה כנגד החברה בבית הדין לעבודה (להלן - "הנתבעת") תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית בהתאם לחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006 (להלן - "התובענה" ו/או "הבקשה"). עניינה של התובענה הוא, לפי הטענה, בהפליה לרעה של נשים במסגרת פוליסות המכונות "ביטוחי מנהלים", שהופקו לפני שנת 2001. על-פי הטענה, הנתבעת נוהגת לזכות נשים מבוטחות, בהגיען לגיל הפרישה, בגמלא חודשית נמוכה מזו שמקבל מבוטח גבר בעל נתונים זהים, בנימוק כי תוחלת החיים של נשים גבוהה יותר. לעומת זאת, לפי הטענה, הנתבעת גובה מנשים פרמיית "ריסק" בשיעור זהה לזה שהיא גובה מגברים, על אף ששיעורי התמותה של נשים הינם נמוכים בהרבה. בכך, לטענת התובעת, יש משום הפליה אסורה מאחר והנתבעת מבחינה בין המגדרים כאשר ההבחנה פועלת לטובתה.

הקבוצה אותה מבקשת התובעת לייצג הינה כלל הנשים אשר רכשו מהנתבעת פוליסות המכונות "ביטוח מנהלים" בהן נערכה הבחנה בין גברים לנשים לעניין תשלום הגמלא אך לא נעשתה הבחנה בין המינים לעניין פרמיית ריסק. התובעת איננה מציינת את הנזק האישי שנגרם לה, לטענתה. התובעת טוענת כי לאור היקף הקבוצה (המוערך על ידה בעשרות אלפי נשים) הנזק שנגרם לכלל חברות הקבוצה מוערך במאות מיליוני ש"ח. עילות התביעה הן: הפליה בניגוד לחוק איסור הפליה במוצרים, בשירותים, בכניסה למקומות בידור ולמקומות ציבוריים (להלן: "חוק איסור הפליה"); הפרת הוראות חוק הפיקוח; עשיית עושר ולא במשפט; הפרת חוק הגנת הצרכן וקביעת "תנאי מקפח" בחוזה אחיד כמשמעותו בחוק החוזים האחידים. הסעדים העיקריים המבוקשים על-ידי התובעת הינם כי בית הדין יקבע ו/או יורה כי: א) ההפליה בה נוהגת הנתבעת, לפי הטענה, מנוגדת לדין, וכל הוראה בפוליסה ו/או כל פעולה מכוחה של הפליה זו - בטלות ומבוטלות; ב) בידי התובעת ויתר חברות הקבוצה הזכות לבחור בין החלופות הבאות: 1) להשוות את מקדמי הגמלא למבוטחת אישה לאלה הנוהגים למבוטח גבר באותו גיל, ולהורות כי במקרה של תשלום חד פעמי במקום גמלא יוגדל הסכום החד פעמי למבוטחת אישה בהתאם ליחס שבין מקדמי הגמלא למבוטח גבר למקדמי הגמלא למבוטחת אישה בגיל הרלבנטי. 2) הפחתה רטרואקטיבית ופרוספקטיבית של סכומי הריסק שנגבו מהתובעת בפוליסה נשוא התובענה ויתר המבוטחות בפוליסה מסוג זה, והעמדתם על סכומי הריסק הראויים למבוטחת אישה, כאשר הסכומים שיופחתו יצורפו לסכומי הצבירה לחיסכון של התובעת. כמו כן, התובעת מבקשת מבית הדין להתיר פיצול סעדים כך שניתן יהיה לתבוע בנפרד את הפיצוי ללא הוכחת נזק כקבוע בחוק איסור הפליה. החברה הגישה בקשה לסילוק התובענה על הסף בשל העדר סמכות עניינית של בית הדין לעבודה לדון בתובענה. בית הדין התיר לחברה לא להגיש את תגובתה לגוף התובענה והבקשה עד להכרעה בבקשה לסילוק. ביום 2 באוקטובר, 2008, נעתר בית הדין לבקשת הסילוק הנ"ל. על החלטה זו הוגש ערעור לביה"ד הארצי ובחודש ינואר 2009 הוגשו סיכומים מטעם החברה במסגרת ערעור זה.

ביום 17 בספטמבר, 2009 קיבל ביה"ד הארצי את הערעור וקבע כי לביה"ד האזורי סמכות לדון בתובענה, למעט בעילות הנזיקיות. ביום 15 בדצמבר, 2009 הגישה הנתבעת (ביחד עם חברות ביטוח נתבעות נוספות) עתירה לבג"צ בנוגע לסוגיית הסמכות העניינית. ביום 3 בינואר, 2010 הורה ביה"ד האזורי על דחיית מועד הדיון ומועד הגשת תגובות מטעם הנתבעות עד ובהתאם להכרעת בג"צ בעתירה. ביום 11 באוקטובר, 2010 הגיש היועץ המשפטי לממשלה עמדתו בעתירה.

ביום 23 בפברואר, 2011 ובעקבות דיון שהתקיים בעתירה הגישו חברות הביטוח הודעה על משיכת העתירה כך שהתובענה תתברר בביה"ד האזורי לעבודה בת"א. החברה הגישה תגובתה לבקשה. ביום 3 בינואר, 2012 הגישו הנתבעות בקשה לסילוק התובענה על הסף מחמת התיישנות. ביום 12 ביולי, 2012 ניתנה החלטה הדוחה את הבקשה לסילוק על הסף (ללא צו להוצאות).

באור 6: - התחייבויות תלויות (המשך)

תובענות ייצוגיות ובקשות לאישור תובענות כייצוגיות (המשך)

5. ביום 30 ביולי, 2008 הוגשה כנגד שומרה ביטוח תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית בהתאם לחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006 (להלן - התובענה). עניינה של התובענה הינה, לפי הטענה, בהפרה לכאורה של סעיפים 65, 67, 56(א) ו-56(ג) לחוק חוזה ביטוח, התשמ"א-1981, סעיף 12(א) לתוספת לתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (תנאי חוזה לביטוח רכב פרטי), התשמ"ו-1986 והוראה של המפקח על הביטוח, המורים כי מקום בו מוגשת תביעת צד ג' לתגמולי ביטוח, על המבטח לשלם לידי צד ג' את מלוא הסכומים שהמבוטח צריך היה לשלם בשל מקרה הביטוח, לרבות את שכר טרחת השמאי. לטענת התובע, שומרה ביטוח נמנעת מלשלם ו/או להשיב לצד ג' את מלוא שכר טרחת השמאי. הקבוצה אותה מבקש התובע לייצג הינה כל אדם אשר היה זכאי לקבל משומרה ביטוח, כצד ג', כספים ו/או תגמולי ביטוח בשל נזק לרכב במהלך שבע השנים האחרונות, ושומרה ביטוח לא השיבה ו/או שילמה לידי, את מלוא הסכום ששילם בגין שכר טרחת השמאי ו/או חלק ממנו. התובע העמיד את נזקו האישי על סך של 150 ש"ח, ומעריך את הנזק הכולל לקבוצה בכ- 6.8 מיליוני ש"ח. עילות התביעה הנוטענות הן הפרת חובה חקוקה ועשיית עושר ולא במשפט. שומרה ביטוח הגישה תגובתה לבקשה. ביום 8 בדצמבר, 2011 הוגשה בתיק עמדת המפקח, המאמצת את עיקרי טענות הנתבעות.
6. ביום 3 באוגוסט, 2008 הוגשה כנגד החברה (להלן - הנתבעת), תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית בהתאם לחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006 (להלן - התובענה). עניינה של התובענה, לפי הטענה, באי תשלום שיפוי למבוטחי הנתבעת בביטוחי רכב, בגין הנזק שנגרם לאמצעי המיגון שהותקן ברכב על-פי דרישתה תוך הפרת הוראות סעיף 1 לתוספת לתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (תנאי חוזה לביטוח רכב פרטי), התשמ"ו-1986 (להלן - הפוליסה התקנית). הקבוצה אותה מבקשים התובעים לייצג הינה כל מבוטח אשר זכה, החל מיום 1 באפריל, 2004 לקבל מהחברה תגמולי ביטוח בשל נזק לרכב פרטי או מסחרי עד 4 טון, לרבות בשל אובדן גמור, אובדן להלכה או גניבה עת היה מבוטח אצל החברה בביטוח לפי פרק א' לפוליסה התקנית ולא קיבל את כל ו/או חלק מתגמולי הביטוח בגין אובדן או נזק שנגרם לאמצעי המיגון כאמור.
- התובע העמיד את נזקו האישי על סך של 550 ש"ח ובהסתמך על נתונים מדוחותיה הכספיים של החברה ועל חישובים שביצע לעניין זה, העריך את הנזק הכולל לקבוצה כהגדרתה לעיל בכ- 23 מיליון ש"ח. עילות התביעה הנוטענות הינן הפרת חובה חקוקה ועשיית עושר ולא במשפט. החברה הגישה תגובתה לבקשה. ביום 2 ביולי 2012 נחתם והוגש לאישור בית המשפט, הסדר פשרה בין התובע הייצוגי לבין הנתבעת וחברות ביטוח נוספות שנתבעו בתביעות דומות.
7. תובענה דומה לזו המפורטת בסעיף 5 לעיל, הוגשה ביום 2 בנובמבר, 2008 כנגד החברה. התובע מעמיד את נזקו האישי על סך של 1,350 ש"ח, ומעריך את סך הנזק לקבוצה כולה בכ- 20 מיליוני ש"ח. החברה הגישה תגובתה לבקשה. ביום 8 בדצמבר, 2011 הוגשה בתיק עמדת המפקח, המאמצת את עיקרי טענות הנתבעות.
8. ביום 1 באפריל, 2009 הוגשה כנגד החברה, תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית בהתאם לחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006 (להלן - "התובענה" ו"הבקשה לאישור"). עניינה של התובענה הינו פוליסות ביטוח בריאות הכוללות זכות לקבלת מחצית ערכו של "טופס 17" מטעם קופת החולים במקרים בהם המבטח לא השתתף במימון ניתוח המכוסה על-פי הפוליסה. הטענה המרכזית בתובענה הינה כי בכל הקשור לכיסוי הנ"ל הנתבעת מחשבת את תגמולי הביטוח באופן המפחית את סכום התגמולים המגיע לתובעת ולחברי הקבוצה לפי הבנתה וזאת תוך הטעיה של המבוטחים והפרת חובה הביטוח בניגוד לדין. הקבוצה אותה מבקשת התובעת לייצג הינה כל מבוטח בפוליסת בריאות הכוללת כיסוי כאמור שנותחו בנייתו שלא מומן על-ידי הנתבעת בשבע השנים שקדמו להגשת התביעה ולחילופין בשלוש השנים שקדמו להגשת התביעה (להלן - חברי הקבוצה). עילות התביעה הן הטעייה והפרת חובה הביטוח. הסעדים העיקריים המבוקשים הינם חיוב הנתבעת להשיב לכל חברי הקבוצה סכום השווה למחצית ערכו של טופס התחייבות של קופת חולים לכיסוי עלות הניתוח ו/או הטיפול שניתן, צו המורה לנתבעת לחשב מעתה ואילך את הסכום המגיע למבוטחים לעניין זה לפי עמדת התובעת וכן מתן סעד הצהרתי הקובע כי הנתבעת הפרה את ההוראות הרלבנטיות בפוליסה או לחילופין מטעה את חברי הקבוצה כמבואר בתביעה. התובעת מעמידה את נזקה האישי על סך של 2,420 ש"ח ומעריכה את סך הנזק לקבוצה כולה בסך העולה על 10 מיליון ש"ח. החברה הגישה תגובתה לבקשה לאישור. ביום 16 באוגוסט, 2012 אישר בית המשפט את הבקשה לאישור בעילה של הפרת חובה חקוקה וכי הסעדים שיתבררו הם סעד של השבת תגמולי ביטוח למבוטחים שעברו ניתוח פרטי שלא מומן על ידי הנתבעת, וצו המחייב את החברה לפעול מעתה ואילך בהתאם לפרשנות התובעת את הפוליסה.

באור 6: - התחייבויות תלויות (המשך)

תובענות ייצוגיות ובקשות לאישור תובענות כייצוגיות (המשך)

9. ביום 13 בפברואר, 2011 התקבלה במשרדי מנורה החזקות והחברה, בקשה לאישור הגשת תובענה נגזרת בהתאם לסעיף 194 לחוק החברות, התשנ"ט-1999 (להלן - "הבקשה לאישור") וכן עותק מהתובענה הנגזרת אשר הוגשה על ידי בעל מניות במנורה החזקות. עניינה של הבקשה, כנטען בה, במעשיהם ו/או במחדליהם של נושאי משרה בכירים בחברה ביחס להלוואות שהעניקה החברה ללא בטחונות כביכול. כתוצאה ממעשים ו/או מחדלים אילו, לפי טענת המבקש, נגרם לחברה נזק בסך כולל של כ- 69 מיליון ש"ח (גובה ההפרשה לחובות מסופקים בגין ההלוואות הנ"ל וסכום הקנס שהטיל המפקח על החברה בגין הפעילות הנ"ל). מנורה החזקות והחברה הגישו תגובתן לבקשה לאישור. יצויין כי ביום 6 בפברואר, 2011, ובהמשך להערות בית המשפט, ניתן פסק דין המוחק "בקשה לאישור" דומה קודמת שהוגשה על ידי אותו מבקש. ביום 19 בפברואר, 2012, הגישו הצדדים לבית המשפט הודעה מוסכמת ובקשה למתן תוקף של פסק דין להסכמות אליהם הגיעו הצדדים, בין היתר, על בסיס המלצות בית המשפט (להלן - הסדר פשרה) לפיה, לצרכי פשרה בלבד ומבלי שמי מן הצדדים מודה באילו מטענות הצד השני, מסכימים הצדדים כי לצרכי סילוק סופי, מלא ומוחלט של הבקשה והתובענה הנגזרת, יועבר סך של 13.8 מיליון ש"ח לחברה, לצורך הטבת נזקיה הנטענים (והמוכחים) וכי סכום הפשרה ימומן ממקורותיה של מנורה החזקות וממקורות מבטחי נושאי המשרה כנגדם מכוונת התובענה הנגזרת בשיעור שיוסכם ביניהם. ביום 20 בפברואר, 2012 הורה בית המשפט לפרסם בשני עיתונים את דבר הבקשה לאישור הסדר הפשרה כך שהפרסום יכלול את פרטי ההסדר במלואם ובכדי לאפשר הגשת התנגדויות בתוך 21 יום. כמו כן הורה בית המשפט להעביר העתק מהסדר הפשרה לרשות ניירות ערך ולמפקח לקבלת עמדתם. לאחר דיון בעמדות הצדדים ובכלל זה עמדת הרשות, הצדדים ממתנים להכרעת בית המשפט בבקשה לאישור הסדר הפשרה. ביום 29 במאי, 2012 ניתן פסק דין המאשר את הסדר הפשרה ומעניק לו תוקף של פסק דין.

10. תובענה דומה לזו המפורטת בסעיף 6 לעיל, הוגשה ביום 24 בינואר, 2010 כנגד שומרה ביטוח. התובע מעמיד את נזקו האישי על סך של 6,500 ש"ח, ומעריך את סך הנזק לקבוצה כולה בכ- 29 מיליוני ש"ח. שומרה ביטוח הגישה תגובתה לבקשה. ביום 2 ביולי, 2012 נחתם והוגש לאישור בית המשפט, הסדר פשרה בין התובע הייצוגי לבין הנתבעת וחברות ביטוח נוספות שנתבעו בתביעות דומות.

11. ביום 11 באפריל, 2010 הוגשה כנגד החברה כמו-גם כנגד שלוש חברות ביטוח נוספות (להלן - "הנתבעות"), תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית (להלן - "הבקשה"). עניינה של התובענה הוא בטענה לפיה הנתבעות המחזיקות כספים שלא נדרשו על ידי בעלי זכויות בהם (מבוטחים, מוטבים ו/או יורשים), מפרות לכאורה חובות המוטלות עליהן לאיתור אותם בעלי זכויות ואף לא מעבירות את הכספים בהגיע המועד לכך לידי האפוטרופוס הכללי, זאת תוך התעשרות שלא כדין בשל גביית דמי ניהול בשיעור העולה על המותר או מתשואה שמניבים הכספים שלא נדרשו. הקבוצה אותה מבקשים התובעים לייצג הינה - כל בעלי הזכויות בנכסים המצויים בידי הנתבעות, באחריותן או בשליטתן, ואשר הנתבעות לא הביאו לידיעתם את דבר היותם בעלי נכסים כאמור. עילות התביעה הנטענות הן, בין היתר, הפרת חובה חקוקה, הפרת הוראות המפקח על הביטוח, הטעיה, חוסר תום לב, הפרת חוזה, רשלנות, הפרת חובת נאמנות ועשיית עושר ולא במשפט. הסעד המבוקש על ידי התובעים הינו מתן צווים מתאימים שיחייבו את הנתבעות לקיים את הוראות המפקח על הביטוח בעניין איתור בעלי הזכויות הנ"ל, השבה של כספים שנגבו שלא כדין ומינוי בעל תפקיד לצורך אכיפת הצווים שנתבקשו כאמור או מתן סעד אחר לטובת הקבוצה. סכום התביעה על פי התובענה לא ניתן להערכה. החברה הגישה תגובתה לבקשה.

12. ביום 19 באפריל, 2010 הוגשה כנגד החברה, כמו-גם כנגד ארבע חברות ביטוח נוספות (להלן - "הנתבעות"), תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית (להלן - "הבקשה"). עניינה של התובענה הוא בטענה לפיה כאשר מפסיק ביטוח, מסיבה כלשהי (כגון הודעת המבוטח על ביטול הפוליסה, קרות אירוע הביטוח או מקרה אחר המפקיע את פוליסת הביטוח), הדבר קורה לרוב לאחר שנגבתה כבר פרמיה בגין החודש השוטף ולמרות שהמבוטח זכאי, לפי הטענה, לקבל החזר בגין החלק היחסי של החודש אין הנתבעות משיבות למבוטחים את החלק היחסי של הפרמיה החודשית או שהן משיבות אותו בערכים נומינליים. הקבוצה אותה מבקשים התובעים לייצג הינה - כל מי שהוא ו/או שהיה מבוטח אצל מי מבין הנתבעות בפוליסת ביטוח כלשהיא (למעט פוליסת ביטוח רכוש) או יורשו של מבוטח כאמור ופוליסת הביטוח הופסקה מסיבה כלשהיא בין אם עקב ביטולה ע"י המבוטח ובין אם עקב קרות אירוע ביטוח. להערכת התובעים הקבוצה מונה כ- 2 מיליון מבוטחים. עילות התביעה הנטענות הן, בין היתר, הפרת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981 וחוק חוזה הביטוח, התשמ"א-1981, חוסר תום לב, הטעיה ומצג שווא, ועשיית עושר ולא במשפט.

באור 6: - התחייבויות תלויות (המשך)

תובענות ייצוגיות ובקשות לאישור תובענות כייצוגיות (המשך)

12. (המשך)

הסעד המבוקש על ידי התובעים הינו החזר סכום הפרמיות העודפות שנגבו שלא כדין ו/או שלא הוחזרו שלא כדין ו/או של הפרשי שערך שלא שולמו לכאורה לחברי הקבוצה, וכן צו עשה המורה לנתבעות לשנות את דרך פעולתן כמתואר בתובענה. הנזק האישי של התובעים ביחס לכל הנתבעות הועמד על סך של כ- 3,047 ש"ח בעוד שסכום התביעה הכולל כנגד כל הנתבעות חושב והוערך לסך של כ- 225 מיליון ש"ח. החברה הגישה תגובתה לבקשה.

13. ביום 18 באוגוסט, 2010 התקבלה במשרדי מנורה החזקות, תביעה כנגד מנורה החזקות וכנגד החברה, וכן בקשה לאישורה כתובענה ייצוגית, בהתאם לחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006 (להלן: "התביעה"). על פי הנטען בתביעה, החברה הפחיתה, שלא כדין, כספים מפוליסת ביטוח מנהלים של התובעת, בדרך של השמטת הפקדות שהועברו לחברה. התובעת טוענת כי יש להטיל חבות גם על מנורה החזקות, הואיל ויש לה שליטה אפקטיבית על פעילות החברה, כעולה מדוחותיה השנתיים. הקבוצה אותה מבקשת התובעת לייצג, כמפורט בתביעה, הינה כלל המבוטחים ו/או בעלי פוליסות ביטוח חיים אותן מנהלת ו/או מפעילה החברה, אשר, לפי הטענה, הופחתו, שלא כדין, מיתרתם בפוליסה כספים שהופקדו בחברה (להלן: "חברי הקבוצה"). להערכת התובעת, הקבוצה מונה כ- 75,000 מבוטחים. עילות התביעה העיקריות הנטענות הן הפרת הסכם התקשרות, הפרת חובת נאמנות, עוולת הגזל, עוולת הרשלנות וחוסר תום לב. הסכום הנתבע על ידי התובעת באופן אישי עומד על סך של 5,784 ש"ח והנזק הנטען לקבוצה, על פי הערכת התובעת, עומד על סך של כ- 110 מיליון ש"ח. החברה הגישה תגובתה לבקשה. ביום 20 ביוני, 2012 החליט בית המשפט המחוזי להעביר את הדיון בתביעה ובבקשה לאישורה כייצוגית לבית הדין לענייני עבודה.

14. ביום 6 במרס, 2011, התקבלה במשרדי החברה, תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית, בהתאם לחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006 (להלן: "הבקשה"). על פי הנטען בבקשה, נמצאה טעות בחישוב סך הצבירה בפוליסת ביטוח מנהלים ("קרן") של התובע הייצוגי (להלן - "התובע") שנדמה כי אירעה (לפי הטענה) גם לגבי מבוטחים נוספים בפוליסות כאמור. הקבוצה אותה מבקש התובע הייצוגי לייצג, כמפורט בבקשה, הינה - "כלל העמיתים ו/או בעלי פוליסות ביטוח חיים ו/או פוליסות ביטוח מנהלים ו/או כל פוליסה אחרת בקרן" שהופעלה בעבר בידי חברת מנוליף (אשר נרכשה בידי החברה) מקום בו הצבירה בפועל אינה תואמת את הצבירה אשר אמורה היתה להיות" (להלן - "הקבוצה המיוצגת"). עילות התביעה העיקריות על פי הבקשה הן: הפרת הסכם ההתקשרות; הפרת חובת נאמנות; עוולת הגזל והרשלנות וחוסר תום לב. הנזק האישי של התובע הוערך על ידו בסך כולל של כ- 70 אלף ש"ח, בעוד שהנזק המצרפי הנטען לכלל הקבוצה המיוצגת הוערך על ידי התובע בסך של כ- 50 מיליון ש"ח. הסעדים המבוקשים על ידי התובע הינם: אישור הבקשה; להורות על דרכים להוכחת נזקם של יחידים הקבוצה; לפסוק פיצוי כולל לפי הנזק המוערך כנ"ל; פסיקת פיצוי לתובע ייצוגי ושכ"ט לעורכי הדין המייצגים. החברה הגישה תגובתה לבקשה.

15. ביום 21 באפריל, 2011, הוגשה כנגד החברה כמו גם כנגד שלוש חברות ביטוח נוספות (להלן - "הנתבעות") תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית (להלן - הבקשה). עניינה של התובענה בטענה לגבייה, ללא כל עיגון בהסכם בין הצדדים, של סכומי כסף העולים, לטענת התובעים, כדי שיעור נכבד מן הפרמיה המשולמת על ידי המבוטח והמכונים "גורם פוליסה" ו/או "דמי ניהול אחרים". כרקע לדברים, מבהירים התובעים כי לחברות הביטוח הותר, כעקרון, לגבות בתנאים מסוימים תשלום הקרוי "גורם פוליסה" וזאת על פי חוזרים של המפקח על הביטוח, ואולם, לטענת התובעים, גביית עמלה זו מעולם לא סוכמה עמם ואף לא נאמר להם כי הם יחויבו בסכום כלשהו בגין דמי ניהול אחרים ו/או גורם פוליסה. עוד מציינים התובעים כי בשנת 2010 הגישו כנגד הנתבעות תביעה ובקשה לאשרה כייצוגית שעניינה אופן חישוב גורם הפוליסה שנגבה מהם ("התביעה הקודמת") וכי תביעה קודמת זו נמחקה לאור הסתלקות התובעים ממנה. עוד צוין, כי במסגרת תשובתן של הנתבעות לתובענה הקודמת, הודו, לטענת התובעים, הנתבעות בכך שגבו את גורם הפוליסה. עוד ציינו התובעים כי ביום 12 באפריל, 2011 קיבל בית המשפט המחוזי (מרכז) בקשה לאישור תביעה ייצוגית שהגישו כנגד חברת ביטוח נוספת ואשר הינה זהה לתביעה נשוא דיווח זה. על החלטה זו הוגשה בקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון. הקבוצה אותה מבקשים התובעים לייצג, כמפורט בבקשה, הינה כל מי שהוא ו/או היה מבוטח של הנתבעות או של מי מהן ושנגבה ממנו סכום כלשהו כ"גורם פוליסה" ו/או כ"דמי ניהול אחרים" (להלן - "הקבוצה המיוצגת").

באור 6: - התחייבויות תלויות (המשך)

תובענות ייצוגיות ובקשות לאישור תובענות כייצוגיות (המשך)

15. (המשך)

עילות התביעה העיקריות על פי הבקשה הן: הטעיית לקוחות הן בשלב הטרם חוזי והן בשלב החוזי; הפרה של הוראות הדין ובפרט של חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981 והתקנות מכוחו; חוסר תום לב; התעשרות שלא כדין; הפרת הסכם; הפרת חובת חקוקה; וכי הסתמכות על הוראות ההסכמים, ככל שתהיה, הינה הסתמכות על תנאי מקפח בחוזה אחיד.

הנזק האישי של כלל התובעים אשר חושב לצרכי נוחות ביחס לשנה ספציפית אחת הוערך בסך של 1,522 ש"ח בערך נומינלי כאשר הנזק הכולל של כלל חברי הקבוצה המיוצגת, לתקופה של 7 שנים, הוערך בהתבסס על הנחות שונות ביחס לגביית גורם פוליסה והתשואות השנתיות הרלבנטיות, בסך כולל של כ- 2.3 מיליארד ש"ח, מתוכם מייחס התובע לחברה על פי פרסומים לגבי נתח השוק שלה סך של כ- 253 מיליוני ש"ח.

הסעדים המבוקשים על ידי התובע הינם: תשלום סכום פיצוי/השבה השווה לסכום גורם הפוליסה שנגבה מחברי הקבוצה המיוצגת בפועל, בצירוף 85% מהתשואה שנמנעה מהם ביחס לסכום זה בשל כך שנוכה מן הפרמיה ולא הושקע בעבורם ולאור זכאותה של חברת הביטוח ל- 15% מהתשואה. בנוסף, נתבקש סעד של מתן צו עשה המורה לנתבעות לשנות את הדרך בה הן נוהגות בכל הקשור בגביית "דמי ניהול אחרים" ו/או "גורם פוליסה". החברה הגישה תגובתה לבקשה.

16. ביום 1 ביוני, 2011, הוגשה כנגד החברה כמו גם נגד תשע חברות ביטוח נוספות (להלן - "הנתבעות") תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית בהתאם לחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006 (להלן - "הבקשה"). עניינה של התובענה בטענה כי הנתבעות, משלמות תגמולי הביטוח, אשר תשלומם עוכב בשל עיקול או צווי כינוס או זכויות אחרות כלשהן של צדדים שלישיים, בערכים נומינליים ללא שיערוך וללא שהן משיבות למבוטחים הזכאים לתגמולי ביטוח את הפירות שנצמחו על אותם כספים. הקבוצה אותה מבקשים התובעים לייצג הינה כל מבוטחי הנתבעות וכן ניזוקים שתבעו את הנתבעות מכוח סעיף 68 לחוק חוזה הביטוח, התשמ"א-1981, אשר תגמולי ביטוח או כספים שהם היו זכאים להם מהנתבעות עוכבו כאמור לרבות מחמת סברה מוטעית של הנתבעות כאילו קיימים צווי עיקול או צווי כינוס או זכויות צד ג', ואשר קיבלו לבסוף מהנתבעות את תגמולי הביטוח או כספים אחרים בערכם הנומינלי בלבד או בצירוף הפרשי הצמדה בלבד ללא ריבית (להלן - "חברי הקבוצה"). עילות התביעה העיקריות על פי הבקשה הן: הפרת הוראות חוק השומרים, חוק חוזה הביטוח, פקודת הנזיקין, הפרת חובה חקוקה, עשיית עושר ולא במשפט והפרת חובת נאמנות. הנזק האישי שנגרם לפי הטענה לתובע אחד כנגד החברה עומד על סך של כ- 4,598 ש"ח ואילו הנזק שנגרם, לפי הערכה, לכלל התובעים עומד על סך של כ- 350 מיליון ש"ח, כאשר הנזק הקבוצתי הנוטען כנגד החברה הוערך על סך של כ- 43 מיליון ש"ח. הסעדים המבוקשים על ידי התובעים הינם, בין היתר, לחייב את הנתבעות להשיב לחברי הקבוצה את כל הפירות שהפיקו הנתבעות מכוח החזקתן בתגמולי הביטוח (או בכספים אחרים) המעוכבים או את הפרשי הצמדה והריבית בגין החזקת הכספים לאורך כל תקופת העיכוב, לפי הגבוה מבין השניים, וזאת בצירוף הפרשי הצמדה וריבית; לחייב את הנתבעות בתשלום פיצוי מיוחד אחר לפי שיקול דעת בית המשפט; להצהיר שהנתבעות חייבות תגמולי ביטוח או פיצויים לניזוקים משוערכים כדין ליום התשלום בפועל, כאשר תגמולים אלו שולמו לאחר המועד שנקבע לכך בין אם העיכוב בתשלוםם כדין ובין שהיה שלא כדין; להורות למשיבות לקבוע נהלים פנימיים בכל הקשור לאישור עיקולים או אישור "הודעות למחזיק" על מנת להבטיח שכספים של מבוטחים או זכאים אחרים לא יעוכבו בידי הנתבעות שלא כדין. החברה השיבה לבקשה.

17. ביום 7 ביולי, 2011 הוגשה כנגד החברה (להלן: "הנתבעת") תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית (להלן: "הבקשה"). עניינה של התובענה בטענה לגביית דמי אשראי ממבוטחי החברה, בביטוח כללי, בשיעור גבוה מתקרת הריבית השנתית המקסימלית שהחברה רשאית לגבות או בשיעור ריבית גבוה מזה שהיא מציגה למבוטח. הקבוצה אותה מבקש התובע לייצג, כמפורט בבקשה, הינם כל בעלי הפוליסות ו/או המוטבים ו/או המבוטחים שבוטחו על ידי הנתבעת בפוליסות ביטוח בענפי הביטוח הכללי, ואשר שילמו לנתבעת דמי אשראי ו/או דמי גבייה ו/או דמי הסדר תשלומים תוך חריגה מהוראות הדין ו/או תוך חריגה משיעורי הריבית אשר הוצגו למבוטחים בפוליסות, החל מיום 1 במאי, 1984 (להלן: "חברי הקבוצה").

באור 6: - התחייבויות תלויות (המשך)

תובענות ייצוגיות ובקשות לאישור תובענות כייצוגיות (המשך)

17. (המשך)

עילות התביעה העיקריות על פי הבקשה הן: הטעיית המבוטחים בשלב הטרם חוזי ובשלב החוזי, הפרה של הוראות הדין ובכלל זה, הוראות חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981 ותקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (קביעת אחידות מטבע בחוזי ביטוח ודמי ביטוח באשראי), התשמ"ד-1984; הפרת חובה חקוקה, הפרת חוזה, הפרה של חובת הגילוי המוגברת וחוסר תום לב במו"מ ובקיום החוזה, רשלנות, התעשרות שלא כדין והפרת הוראות המפקח על הביטוח. נזק האישי של המבקש, כשהוא משוערך ליום הגשת הבקשה, הועמד על סך של 18.16 ש"ח, בעוד שאומדן הנזק לכלל חברי הקבוצה החל מחודש מאי 1984, כשהוא משוערך ליום הגשת הבקשה, נע בין סך של כ- 162 מיליון ש"ח לבין סך של כ- 266 מיליון ש"ח. הסעדים העיקריים להם עותר המבקש הינם: השבה של הכספים שנגבו (לפי הטענה) ביתר שלא כדין בתוספת הפרשי הצמדה וריבית, ולרבות תוספת ריבית מיוחדת כמשמעותה בחוק חוזה הביטוח החל ממועד כל תשלום ועד השבת הסכומים בפועל; פיצוי בגין הפירות שנוצרו מהכספים שנגבו שלא כדין וסעד של מתן צו עשה בכל הקשור בגביית דמי אשראי ו/או דמי גבייה ו/או דמי הסדר תשלומים בכל פוליסה קיימת. החברה טרם השיבה לבקשה.

18. ביום 22 בפברואר, 2012, הוגשה כנגד החברה (להלן: "הנתבעת"), תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית (להלן: "התובענה" או "הבקשה"). עניינה של התובענה בטענה כי הנתבעת מכרה פוליסת ביטוח מבנה חסרה שאינה מכסה את מלוא ערך הדירה (לרבות שווי הקרקע) כך שבמקרה של הרס-נזק נרחב לבניין לא ניתן יהיה לכוון מחדש את הבניין ללא הסכמה של כל בעלי הדירות בבית המשותף. הקבוצה אותה מבקש התובע לייצג, כמפורט בבקשה, הינם כל מבוטחי הנתבעת אשר בוטחו אצלה ב"ביטוח מבנה", שהינם בעלי זכויות ו/או בעלי דירה/ות בבית משותף או בבית הראוי להירשם כבית משותף (להלן: "חברי הקבוצה"). עילות התביעה העיקריות על פי הבקשה הן: הטעייה, הפרת חובת גילוי וניצול חוסר ידיעה בניגוד לחוק הגנת הצרכן, התשמ"א-1981 וסעיפים 55 ו-58 לחוק הפיקוח; הפרת חובת תום הלב בניגוד לסעיף 39 לחוק החוזים, עוולת הרשלנות והתרמית בהתאם לסעיפים 35,36 ו-56 לפקודת הנזיקין, הפרת חובת הבלטת סייגים לפי חוק חוזה הביטוח וכן פגיעה בקניין בניגוד לסעיף 3 לחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו. נזק האישי של המבקש אשר הוגדר כמלוא תשלומי פרמיית ביטוח המבנה ששולמו על ידו - לא כומת, בעוד שאומדן הנזק לכלל חברי הקבוצה הוערך על יד המבקש (כאומדן בלבד) לסך של כ- 20 מיליון ש"ח. הסעדים העיקריים להם עותר המבקש הינם: השבה של דמי הביטוח שנגבו ממנו ומחברי הקבוצה בגין ביטוח מבנה במשך התקופה שמהנפקת הפוליסה ועד הגשת התובענה בתוספת הפרשי הצמדה וריבית; תשלום לתובע ולכל אחד מחברי הקבוצה בסך של 10,000 ש"ח כנזק לא ממוני; מתן סעד הצהרתי ו/או אחר כפי שנראה לבית המשפט לנכון וצודק בנסיבות העניין; תשלום גמול ושכ"ט הולם לתובע ולבא כוחו. החברה הגישה תגובתה לבקשה.

19. ביום 25 ביולי, 2012, נתקבלה כנגד שומרה ביטוח (להלן: "הנתבעת") בקשה לאישור תובענה כייצוגית (להלן: "הבקשה" ו/או "התובענה"), אשר עניינה קיזוז אגרת רישוי בעת תשלום תגמולי ביטוח למבוטחיה בגין גניבת רכב או אובדן גמור. על פי טענת התובעים, שומרה ביטוח מקזזת את דמי אגרת הרישוי בעת תשלום תגמולי ביטוח בגין גניבה או אובדן כאמור, תוך גרימת חסרון כיס למבוטחים שלא כדין. הבקשה נסמכת על תקנות התעבורה (סעיף 290א) ופרשנות התובעים את מחירון לוי יצחק, על פיו "מחיר מכונית משומשת כולל את אגרת הרישוי היחסית לתקופת השימוש". נזקו האישי של המבקש עומד על סך כולל של 1,772 ש"ח, בגין קיזוז אגרת הרישוי היחסית, ואילו הנזק לקבוצה הנפגעת מוערך, על סמך הנחות התובעים בלבד, בסך של 4.5 מיליון ש"ח. שומרה ביטוח טרם הגישה תגובתה לבקשה.

20. ביום 6 באוגוסט 2012, הוגשה כנגד החברה (להלן: "הנתבעת"), וכן כנגד ארבע חברות ביטוח נוספות (להלן יחד: "הנתבעות") תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית (להלן: "הבקשה" ו/או "התובענה"). עניינה של הבקשה בדמי ניהול עודפים שגובות הנתבעות (לפי הטענה) ממבוטחיהן בפוליסות ביטוח חיים משולבות בחסכון, שהנפקו החל מתחילת שנת 2004 (להלן: "פוליסות ביטוח חיים") הן לעצמאיים ולשכירים ("קופות ביטוח") והן לפרטיים ("פרט") (להלן: "פוליסות מסוג ביטוח חיים"). לטענת המבקשים התובעים, המפקח על הביטוח חרג מסמכותו על פי תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח)(תנאים בחוזי ביטוח), תשמ"ב-1981 (להלן: "תקנות הפיקוח") בעת אישור מודלים לגביית דמי ניהול בפוליסות מסוג ביטוח חיים (להלן: "המודלים") החלים על חברות ביטוח, אשר החברה נמנית עליהן.

באור 6: - התחייבויות תלויות (המשך)

תובענות ייצוגיות ובקשות לאישור תובענות כייצוגיות (המשך)

20. (המשך)

מעבר לאמור, טוענים המבקשים, כי הנתבעות חרגו אף מתנאי המודלים הנ"ל, כלהלן - (1) בגביית דמי הניהול מפרמיה ביחס לסך הכולל המשולם על ידי המבוטח, לרבות דמי הניהול עצמם (כלומר, לפי הטענה, גובות דמי ניהול גם ממרכיב דמי הניהול) (להלן, בהתאם ללשון הבקשה: "חישוב פרמיה מלמעלה"). (2) בגביית דמי הניהול מרכיב הפרמיה שנועד לרכישת כיסוי מפני סיכוני ביטוח (ריסק) שונים ושאינו מיועד לחיסכון. (3) המשך גביית דמי ניהול מפרמיה גם כאשר מפסיק המבוטח את ההפרשה לחיסכון והפוליסה הפכה למעשה לפוליסת ריסק בלבד. בהתאם, טענות המבקשים, בתמצית, הן: כי כל גביה של דמי ניהול מפרמיה, הינה חסרת כל תוקף ויש להשיבם דמי ניהול אלה למבוטחים, לחילופין - דמי הניהול המקסימאליים המותרים הינם 2% משווי תיק ההשקעות וכל דמי ניהול החורגים משיעור זה יש להשיב למבוטחים. לחילופין - אף אם שתי הטענות הנ"ל ייסתרו, לטענת המבקשים התובעים, הרי שעדיין יש להשיב למבוטחים את הפרמיה העודפת שנגבתה על פי "חישוב פרמיה מלמעלה", כהגדרתה לעיל.

הקבוצה, אותה מבקשים התובעים לייצג, כמפורט בבקשה, הינה כל מי שהיה או הינו מבוטח של אחת או יותר מן הנתבעות, בפוליסת ביטוח חיים משולבת בחסכון שהופקה החל מתחילת שנת 2004, והכל הן ביחס לפוליסות פעילות והן ביחס לפוליסות מסולקות או פדויות (להלן: "חברי הקבוצה"). עילות התביעה העיקריות, על פי הבקשה, הן: הפרה של הוראות הדין, בעיקר חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981 (ובייחוד סעיפים 55 ו-104) ותקנותיו והוראות חוק חוזים אחידים, תשמ"ג-1982; הטעיה הן בשלב הטרם חוזי והן בשלב החוזי באמצעות מצגי שווא; הפרת חובה חקוקה; חוסר תום לב; התעשרות שלא כדין ועשיית עושר ולא במשפט; וכן הפרת הסכם. נזקה האישי הנטען של מבקשת מס' 6 כלפי החברה (לפי הטענות החילופיות הנ"ל), מסתכם בסך של 196.7 ש"ח, ולחילופין - 10 ש"ח ולחילופין - 42.1 ש"ח. נזקו האישי הנטען של מבקש מס' 7 כלפי החברה (לפי הטענות החילופיות הנ"ל) מסתכם בסך של 680.4 ש"ח, ולחילופין - 42.2 ש"ח ולחילופין חילופין - 41.1 ש"ח. הנזק לכלל חברי הקבוצה, על בסיס התחשיב האמור, הועמד על סך נומינלי של 569.8 מיליוני ש"ח או לחילופין 65.4 מיליוני ש"ח ולחילופין חילופין 132 מיליוני ש"ח. חלקה של החברה, על פי התובעים, יחושב על פי חלקה בענף הביטוח, לשנים 2004 עד 2006 - 8.7%, 8.6% ו- 8.8%, מהסכומים הנדרשים (לחילופין), בהתאמה. הסעדים העיקריים להם עותרים התובעים הינם השבה של הכספים שנגבו (לפי הטענה) ביתר וכן מתן צו עשה המורה לנתבעות לשנות את הדרך בה הן נוהגות בכל הקשור בגביית דמי ניהול בקשר עם הפוליסות. כמו כן, מבקשים התובעים מביהמ"ש לפסוק שכר טרחת עורכי דין לטובת התובעים.

טבלה מסכמת:

כמות תביעות		הסכום הנתבע
בלתי מבוקר		אלפי ש"ח
תובענות שאושרו כתביעה ייצוגית:		
2	צוין סכום המתייחס לקבוצה	15,400
-	התביעה מתייחסת למספר חברות ולא יוחס סכום ספציפי לקבוצה	-
1	לא צוין סכום התביעה	-
בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות:		
13	צוין סכום המתייחס לקבוצה	962,038
2	התביעה מתייחסת למספר חברות ולא יוחס סכום ספציפי לקבוצה (*)	225,000
1	לא צוין סכום התביעה	-
1	תביעות מהותיות אחרות (**)	-

לתאריך הדיווח, סכום ההפרשה המצטבר של התביעות שהוגשו כנגד החברה ושומרה ביטוח כמפורט לעיל, מסתכם בכ- 15 מיליוני ש"ח.

(*) אחת התובענות הוערכה בסך של מאות מיליוני ש"ח ללא נקיבה בסכום כלשהוא.

(**) תובענה נגזרת (ראה סעיף 9 לעיל).

באור 6: - התחייבויות תלויות (המשך)

תובענות ייצוגיות ובקשות לאישור תובענות כייצוגיות (המשך)

בנוסף על הבקשות לאישור תובענות כייצוגיות שהוגשו כנגד הקבוצה וההליכים המשפטיים ואחרים, קיימת חשיפה כללית, אשר לא ניתן להעריכה ו/או לכמתה, הנובעת, בין היתר, ממורכבותם של השירותים הניתנים על ידי הקבוצה למבוטחיה. מורכבות שירותים אלו צופנת בחובה, בין היתר, פוטנציאל לטענות פרשנות ואחרות בין הקבוצה לבין הצדדים השלישיים לחוזה הביטוח הנוגעות לשורה ארוכה של תנאים מסחריים ורגולטורים. חשיפה זו מוגברת בתחומי החיסכון הפנסיוני והביטוח ארוך טווח, לרבות ביטוח בריאות, בהם פועלת הקבוצה. בתחומים אלו המדובר בפוליסות אשר נבחנות על פני שנים בהן מתרחשים שינויים במדיניות, ברגולציה ובמגמות הדין, לרבות בפסיקת בתי המשפט. על כן בתחומים אלו קבלת פרשנות חדשה לאמור בפוליסות ביטוח ובמוצרים פנסיונים ארוכי טווח, יש לעיתים בכדי להשפיע על הרווחיות העתידית של הקבוצה בגין התיק הקיים, זאת בנוסף לחשיפה הגלומה בדרישות לפיצוי לקוחות בגין פעילות העבר. לא ניתן לצפות מראש את סוגי הטענות שיועלו בתחום זה ואת החשיפה הנובעת מטענות אלו ואחרות בקשר עם חוזה הביטוח, המועלות, בין היתר, באמצעות המנגנון הדיוני הקבוע בחוק תובענות ייצוגיות.

כמו כן, קיימת חשיפה, אשר בשלב זה לא ניתן להעריכה או לכמתה, לתקלות באופן תפעול המוצרים בתחום החיסכון ארוך הטווח ובתחום הבריאות המאופיינים כאמור באורך חיים ממושך וכפופים לשינויים רגולטוריים ואחרים, תכופים ומורכבים, לשינויים ותוספות לנוסח המוצרים ולשינויים רבים אחרים המבוצעים לאורך חיי המוצר, לרבות על ידי המבוטחים ו/או המעסיקים ו/או מי מטעמם, ביחס לכיסויים הביטוחיים ו/או ביחס להפקדות למרכיב החיסכון. מורכבות ושינויים אילו נוגעים, בין היתר, להיקפי ההפקדות ושיעורן, לרכיבי המוצר השונים, לאופן שיוך הכספים למבוטחים ו/או למרכיבים השונים של המוצרים, למועד זקיפתם, לזיהוי פיגורים בהפקדות ולטיפול בהם. מורכבות זו מועצמת לאור ריבוי הגורמים המעורבים בניהול המוצרים ותפעולם ולעיתים תוך מתן הנחיות סותרות מצדם או מטעמם.

הגופים המוסדיים בקבוצה, עוסקים באופן שוטף בלימוד, איתור, ניטור וטיפול בסוגיות העולות עקב המורכבויות האמורות, לרבות אגב פניות ציבור, מעסיקים ויועצים פנסיוניים, ישירות או באמצעות המפקח, הן ביחס למקרים פרטניים והן ביחס לסוגי מוצרים ו/או לקוחות. כמו-כן, ובהמשך להוראת החוזר בעניין טיוב נתוני זכויות עמיתים בגופים מוסדיים שפרסם המפקח בחודש דצמבר 2011 (מס' 2011-9-10) ואשר עניינו חובת גוף מוסדי לבצע פעולות טיוב שונות ביחס לנתונים וזכויות הלקוחות, החברה נערכת לביצוע הליך יסודי של בדיקה וטיוב של הנתונים במערכות בתחום החסכון ארוך הטווח להשגת יעדי החוזר. בשלב זה, החברה אינה יכולה להעריך את היקף ועלות הליכי הטיפול והטיוב האמורים ואת ההשלכות האפשריות שלהן, לרבות בגין מוצרים שנמכרו בעבר. כמו-כן, לא ניתן לצפות מראש את סוגי הטענות שיועלו בהקשר זה ו/או את החשיפה הנובעת מהן אשר יכול ויועלו, בין היתר, באמצעות המנגנון הדיוני של תובענות ייצוגיות.

באור 7: - קבוצת מימוש המיועדת לחלוקה לבעלי המניות

ביום 14 בפברואר, 2012 החליט דירקטוריון החברה על חלוקה של מלוא מניות מבטחים פנסיה כדיבידנד בעין לחברה האם. ביום 15 בפברואר, 2012 בוצעה החלוקה. בהתאם לכך מוצגים נכסי והתחייבויות מבטחים פנסיה כמיועדים לחלוקה לבעלי המניות ותוצאות הפעילות מוצגות כפעילות המיועדת לחלוקה לבעלי המניות.

להלן נתונים על תוצאות הפעולות המתייחסים לפעילות המיועדת לחלוקה לבעלים:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2011	ל-3 חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2011	ל-6 חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון הכנסות מדמי ניהול הכנסות מעמלות סך כל ההכנסות עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות הוצאות הנהלה וכלליות הוצאות אחרות סך כל ההוצאות רווח לפני מסים על ההכנסה מסים על ההכנסה רווח מפעילות המיועדת לחלוקה לבעלים
		2011	2012	
מבוקר	בלתי מבוקר	בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח				
1,490	526	(48)	666	
323,313	79,253	153,378	39,983	
2,774	662	1,342	378	
327,577	80,441	154,672	41,027	
72,195	17,501	33,814	8,974	
154,596	36,518	70,207	21,189	
9,800	2,450	4,900	1,225	
236,591	56,469	108,921	31,388	
90,986	23,972	45,751	9,639	
33,833	8,873	17,084	3,724	
57,153	15,099	28,667	5,915	

באור 8: - אירועים מהותיים בתקופת הדוח

א. הפחתת דמי ניהול

בחודש יוני 2012 פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (דמי ניהול), התשע"ב-2012, תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (תנאים בחוזי ביטוח) (תיקון), התשע"ב-2012 ותקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל) (תיקון מס' 4), התשע"ב-2012 שעניינן תיקון לדמי הניהול במוצרי החיסכון הפנסיוני (להלן - "התקנות").

בהתאם לתקנות, דמי הניהול המרבים שייגבו במוצרי ביטוח חיים שיימכרו החל מיום 1 בינואר, 2014 יהיו עד 1.05% מהצבירה ועד 4% מההפקדות. כמו כן, דמי הניהול המרביים שייגבו בקופות גמל ובקרנות פנסיה חדשות כלליות החל מאותו מועד יהיו עד 1.05% מהצבירה ו- 4% מההפקדות. ירידת דמי הניהול המרביים המותרים תבוצע באופן מדורג ותתחיל מיום 1 בינואר, 2013.

התקנות לא שינו את דמי הניהול המרביים בקרנות פנסיה אחרות ובקרנות השתלמות. כמו כן אושר כי דמי הניהול המרביים בקופה משלמת לקצבה שניתן לגבות מקצבאות לא יעלה על שיעור של 0.6% מהצבירה וכן כי דמי הניהול המרביים שתהיה רשאית קופה לגבות בגין מנותקי קשר כהגדרתם על פי חוזר המפקח על הביטוח לא יעלה על 0.3% מהצבירה, תוך קביעה כי במידה והקופה הצליחה ליצור קשר עם עמית שהקשר עימו נותק, היא תהיה רשאית לחזור ולגבות מחשבון העמית, החל ממועד זה ואילך, את שיעור דמי הניהול שגבתה במועד ניתוק הקשר, ולגבי תקופת ניתוק הקשר, תהיה רשאית לגבות שיעור של 0.5% דמי ניהול לשנה בלבד.

כניסת התקנות לתוקף ושינוי תקרת דמי הניהול, צפויים להביא להפחתה בדמי הניהול שייגבו על ידי החברה וזאת כתוצאה מהפחתת דמי הניהול שייגבו בגין מוצרי ביטוח שיימכרו החל מיום 1 בינואר, 2013 ומהפחתת דמי הניהול בגין עמיתים מנותקי קשר. כמו כן, כניסת התקנות לתוקף עלולה להעלות את שיעור ביטולי פוליסות עם דמי ניהול גבוהים שמכרה החברה בעבר והחלפתן או נידון לפוליסות חדשות עם דמי ניהול נמוכים.

באור 8: - אירועים מהותיים בתקופת הדוח (המשך)

א. הפחתת דמי ניהול (המשך)

להערכת החברה, הפסקת שיווק תכניות ביטוח חיים משולבות בחסכון הכוללות מקדמי קצבה מובטחים, כאמור בבאור 8.8 להלן, עשויה למתן באופן ניכר תופעה זו. החברה בוחנת את ההשפעה הכוללת של התקנות על הכנסותיה ועל רווחיותה, אשר בשלב זה איננה ניתנת להערכה במיוחד לאור רפורמות נוספות בתחום החיסכון הפנסיוני שנכנסו לתוקף בשנים האחרונות ו/או שנמצאות בהליכי חקיקה ואשר נועדו להגביר את התחרות, השקיפות והניידות בתחום החיסכון הפנסיוני.

ב. דמי ניהול שטרם נגבו

בשל התשואה השלילית המצטברת שהושגה בשנת 2011, לא תוכל החברה לגבות דמי ניהול משתנים בפוליסות תלויות תשואה אשר הונפקו בין השנים 1991 - 2003, כל עוד לא תושג תשואה ריאלית חיובית שתכסה את הפסדי ההשקעות שנצברו לחובת המבוטחים עד כה. אומדן דמי הניהול שלא יגבו בשל התשואה הריאלית השלילית עד להשגת תשואה חיובית מצטברת כאמור, הסתכם ליום 30 ביוני, 2012 לסך של כ- 94 מיליון ש"ח לפני מס וליום 31 ביולי, 2012 הסתכם לסך של כ- 63 מיליון ש"ח לפני מס. בעקבות עליות השערים בשוקי ההון בחודש אוגוסט 2012, אומדן דמי הניהול אשר לא יגבו נכון למועד הסמוך לפרסום הדוחות הכספיים הסתכם לסך של כ- 58 מיליון ש"ח לפני מס.

ג. שינוי בהוראות המתייחסות לתוכניות ביטוח חיים משולבות בחיסכון הכוללות מקדמי קצבה המגלמים הבטחת תוחלת חיים

בחודש יולי 2012 פרסם המפקח טיטוט נייר עמדה ומכתב הבהרה בקשר לעדכון מערך ההנחות הדמוגרפי בקרנות הפנסיה וביטוח חיים (להלן – טיטוט נייר העמדה), וטיטוט חוזרים הכוללים שינוי בהוראות המתייחסות לתוכניות ביטוח חיים משולבות בחיסכון הכוללות מקדמי קצבה המגלמים הבטחת תוחלת חיים (להלן – מקדמי קצבה מובטחים), ולהלן עיקריהם:

1. טיטוט נייר העמדה דנה בעדכון מערכת ההנחות הדמוגרפיות לקרנות הפנסיה ובחישוב העתודות לקצבה בחברות הביטוח. הטיטה מתייחסת, בין היתר, לשיפור בתוחלת החיים, ובכלל זה לשיפורים עתידיים, ולשיעור מימוש הגמלה ולהשלכות הנובעות מכך על גובה העתודות ואופן בנייתן. צויין כי כל עוד מתקבלות הערות מקצועיות לטיטה, עדיין קיים חוסר וודאות באם ניתן לראות באומדנים הנכללים בטיטה כאומדנים טובים ביותר לצורך חישוב ההתחייבויות הביטוחיות בדוחות הכספיים ליום 30 ביוני, 2012. עם פרסום נייר העמדה הסופי, בכוונת המפקח הנחיות עדכניות לחישוב הפרשות לעתודות לגמלאות בפוליסות ביטוח חיים הכוללות מקדמי קצבה מובטחים.

לעניין זה ראה גם באור 2 ו. 1. ד) לדוחות הכספיים של החברה ליום 31 בדצמבר, 2011.

בדוחות הכספיים ליום 30 ביוני, 2012 עדכנה החברה את הערכותיה בדבר ההתחייבויות לגמלה על בסיס האומדנים המעודכנים של תוחלת החיים והשיפורים העתידיים הכלולים בטיטוט נייר העמדה וזאת, בין היתר, לאור המגמות העולות מטיטוט נייר העמדה.

כפועל יוצא מכך, הגדילה החברה את הפרשה לעתודה משלימה לגמלאות והקטינה את הרווח הכולל לתקופות של ששה ושלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני, 2012, בסך של כ- 52 מיליון ש"ח לפני מס ובסך של כ- 34 מיליון ש"ח לאחר מס.

2. פורסמה טיטוט חוזר "מקדמי קצבה המגלמים הבטחת תוחלת חיים", על פיה נקבע, בין היתר, כי החל ביום 1 בינואר, 2013, חברת ביטוח לא תשווק תכנית ביטוח חיים משולבת בחיסכון הכוללת מקדמי קצבה מובטחים, למעט למי שמלאו לו לפחות 55 שנה במועד המכירה וכן בכפוף לכללים נוספים שנקבעו לעניין זה בטיטה שפורסמה. לעניין המשך שיווקם של תכניות ביטוח חיים הכוללות מקדמי קצבה מובטחים לשנת 2012 המתבססות על הכללים הקיימים, פורסמה הוראת מעבר שמטרתה הסדרת שיווקן של תכניות אלה בתקופת הביניים עד לכניסתם לתוקף של השינויים המוצעים. הפסקת שיווק הפוליסות, הכוללות מקדמי קצבה מובטחים כאמור, עשויה לשפר את שיעור שימור הפוליסות ששווקו עד וכולל שנת 2012. בקשר לכך, ראה גם באור 8. א. לעיל.

טרם פורסמו כל ההסדרים וההסדרים המוצעים הינם בגדר טיטוט. אין ביכולתה של החברה להעריך את ההשפעה הכוללת של השינויים המוצעים על דוחותיה הכספיים, על פעילותה, על שימור תיק הפוליסות ועל הרווחיות הגלומה בהן.

באור 9: - אירועים מהותיים לאחר תקופת הדיווח

א. בעקבות הפרסומים של המפקח כמפורט בבאור 8.ב. לעיל, החליטה חברת מידרוג בע"מ בחודש יולי 2012, להכניס את תעודות ההתחייבות של חברות הביטוח בכלל ואלו הפועלות בענף חיסכון ארוך הטווח בפרט, לרבות את תעודות ההתחייבות של החברה ושל חברה מאוחדת מנורה גיוס הון, לרשימת מעקב.

ב. שינויים מוצעים בחישוב עתודות ביטוח בביטוח כללי

ביום 2 ביולי, 2012 פרסם המפקח על הביטוח והממונה על החיסכון ושוק ההון במשרד האוצר ("הממונה") טיוטה של תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (חישוב עתודות ביטוח בביטוח כללי), התשע"ב-2012 ("התקנות החדשות") ושל חוזר חישוב עתודות ביטוח בביטוח כללי (להלן ביחד - "התיקון המוצע") שעניינם עדכון הוראות הדין הקיימות בנושא חישוב עתודות ביטוח בביטוח כללי.

בהתאם לתיקון המוצע תבוטלנה תקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (דרכי חישוב הפרשות לתביעות עתידיות בביטוח כללי), התשמ"ה-1984, ובמקומן תבואנה התקנות החדשות. השינוי המרכזי שיחול עם כניסת הטיטות האמורות לתוקף הינו ביטול הדרגתי של עתודת עודף הכנסות על הוצאות (העתודה) המחושבת כיום לתקופה של שלוש שנים בענפי ביטוח כללי עם זנב תביעות ארוך ואשר מחושבת לגביהם הערכה אקטוארית כדלהלן:

- 1) החל מהדוחות הכספיים ליום 31 במרס, 2013 - העתודה תחושב למשך שנתיים;
- 2) החל מהדוחות הכספיים ליום 31 במרס, 2014 - העתודה תחושב למשך שנה;
- 3) החל מהדוחות הכספיים ליום 31 במרס, 2015 - לא יידרש עוד חישוב של עתודה.

בנוסף, כצעד משלים לשינוי, פורסמה טיוטת עמדת הממונה ("עמדת הממונה") לעניין נוהג מיטבי לאקטוארים בבואם לחשב עתודות ביטוח בביטוח כללי לצורך הדוחות הכספיים כך שישקפו באופן נאות והולם את ההתחייבויות הביטוחיות. עמדת הממונה כוללת, בין היתר, את הקביעות הבאות:

- א. "רזרבה הולמת לכיסוי התחייבויות המבטח" פרושה כי קיים סיכוי סביר למדי ("fairly likely") - בהסתברות של 75% לפחות - כי ההתחייבות הביטוחית שנקבעה תספיק לכיסוי התחייבויות המבטח.
- ב. ככל שקיימת וודאות רבה יותר בהתאמת הנחות ומודלים, על האקטואר לבחור את ההנחות והמודלים המתארים באופן הטוב ביותר ("Best Estimate") את צפי ההתחייבויות הביטוחיות. לכך יש להוסיף, באופן נפרד, מרווח בגין חוסר וודאות.
- ג. שיעור היוון תזרים התחייבויות (מוצרים עם זנב התחייבויות ארוך).
- ד. קיבוץ - לצורך חישוב מרווחים בגין חוסר הוודאות בענפים סטטיסטיים (כהגדרתם בחוזר), יש להתייחס לכל ענף בנפרד, אך ניתן לקבץ את הסיכונים מכל שנות החיתום (או נזק) בענף. בענפים שאינם סטטיסטיים, ניתן להתייחס לכולם כמקשה אחת.
- ה. קביעת גובה התחייבויות ביטוחיות בגין פוליסות שנמכרו בפרקי זמן הסמוכים לתאריך הדיווח ולסיכונים לאחר תאריך הדיווח.

הקבוצה בוחנת את ההשפעה הכוללת של התיקון המוצע אשר בשלב זה איננה ניתנת להערכה שכן מדובר בטיטה לגביה מתנהלים מגעים בין חברות הביטוח לבין אגף הממונה.

ג. הנפקת מניות לחברה האם

לאחר תאריך הדיווח הנפיקה החברה מניות לחברה האם, ראה באור 5, סעיף 8 לעיל.

תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח

להלן נתונים כספיים תמציתיים על בסיס הדוחות הכספיים הנפרדים של החברה (להלן - דוחות סולו), הערוכים לפי תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) למעט העניינים הבאים:

- א. מדידת ההשקעות בחברות מוחזקות המחושבת על בסיס אקוויטי.
- ב. זכויות במקרקעין כוללות גם זכויות במקרקעין המוחזקות באמצעות חברה מוחזקת שהחזקת זכויות אלה היא עיסוקה היחיד.

דוחות על המצב הכספי

ליום	ליום 30 ביוני		
	31 בדצמבר 2011	2011	
מבוקר	בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח		
302,880	656,176	309,856	נכסים בלתי מוחשיים
-	-	4,484	נכסי מסים נדחים
793,221	856,419	826,438	הוצאות רכישה נדחות
333,044	170,528	338,286	רכוש קבוע
452,258	877,144	469,092	השקעות בחברות מוחזקות
56,237	58,597	56,022	נדל"ן להשקעה
1,269,668	1,251,743	1,375,035	נכסי ביטוח משנה
89,742	62,322	98,922	נכסי מסים שוטפים
159,063	95,796	158,926	חייבים ויתרות חובה
448,333	511,579	532,092	פרמיות לגבייה
11,466,241	11,764,521	12,000,407	השקעות פיננסיות עבור חוזים תלויי תשואה
			השקעות פיננסיות אחרות:
2,950,376	2,608,530	2,790,035	נכסי חוב סחירים
4,956,755	4,877,156	5,083,454	נכסי חוב שאינם סחירים
230,680	221,261	204,245	מניות
332,541	292,627	262,619	אחרות
8,470,352	7,999,574	8,340,353	סה"כ השקעות פיננסיות אחרות
535,315	258,673	529,073	מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
131,068	314,533	215,350	מזומנים ושווי מזומנים אחרים
620,003	-	-	נכסים המיועדים לחלוקה לבעלים
<u>25,127,425</u>	<u>24,877,605</u>	<u>25,254,336</u>	סך כל הנכסים
<u>12,124,752</u>	<u>12,140,925</u>	<u>12,627,354</u>	סך כל הנכסים עבור חוזים תלויי תשואה

תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

דוחות על המצב הכספי (המשך)

ליום	ליום 30 ביוני		
	31 בדצמבר	2011	
מבוקר	בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח		
			הון:
291,331	291,331	291,331	הון מניות
324,687	324,687	324,687	פרמיה על מניות
95,527	115,157	116,548	קרנות הון
1,204,748	1,213,469	650,199	עודפים
1,916,293	1,944,644	1,382,765	סה"כ הון
			התחייבויות:
8,766,076	8,687,253	9,105,236	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
11,791,979	12,020,764	12,346,973	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
73,011	77,049	-	התחייבויות בגין מסים נדחים
123,696	115,517	114,901	התחייבויות בשל הטבות לעובדים
1,115,910	989,057	1,046,033	זכאים ויתרות זכות
1,340,460	1,043,321	1,258,428	התחייבויות פיננסיות
23,211,132	22,932,961	23,871,571	סך כל ההתחייבויות
25,127,425	24,877,605	25,254,336	סך כל ההון וההתחייבויות

תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

דוחות רווח והפסד

לשנה שהסתיימה	ל- 3 חודשים שהסתיימו		ל- 6 חודשים שהסתיימו		
	ביום 31 בדצמבר	ביום 30 ביוני	ביום 30 ביוני	ביום 30 ביוני	
	2011	2012	2011	2012	
מבוקר	בלתי מבוקר		בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח				
3,771,801	928,788	1,003,095	1,857,237	1,984,763	פרמיות שהורווחו ברוטו
846,493	215,735	206,476	439,310	400,597	פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
2,925,308	713,053	796,619	1,417,927	1,584,166	פרמיות שהורווחו בשייר
(104,001)	(116,887)	(90,118)	163,955	621,975	רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון
94,232	23,887	24,995	47,669	49,257	הכנסות מדמי ניהול
183,860	48,667	47,652	98,369	89,988	הכנסות מעמלות
829	(3)	115	75	21	הכנסות (הוצאות) אחרות
3,100,228	668,717	779,263	1,727,995	2,345,407	סך כל ההכנסות
2,531,255	470,236	696,400	1,357,563	2,043,674	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
(552,297)	(99,182)	(160,313)	(257,488)	(291,616)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
1,978,958	371,054	536,087	1,100,075	1,752,058	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
713,210	174,390	194,792	363,847	385,868	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
369,045	95,966	88,060	175,616	170,701	הוצאות הנהלה וכלליות
98,686	29,559	32,835	55,332	49,876	הוצאות מימון
3,159,899	670,969	851,774	1,694,870	2,358,503	סך כל ההוצאות
53,627	3,284	6,560	13,094	17,872	חלק בתוצאות חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
(6,044)	1,032	(65,951)	46,219	4,776	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
(4,088)	28	(23,446)	12,397	(56,454)	מסים על ההכנסה (הטבת מס)
(1,956)	1,004	(42,505)	33,822	61,230	רווח נקי (הפסד) מפעילויות נמשכות
54,738	14,613	-	27,681	5,575	רווח נקי מפעילות המיועדת לחלוקה לבעלים
52,782	15,617	(42,505)	61,503	66,805	רווח נקי (הפסד)

תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

דוחות על הרווח הכולל

לשנה שהסתיימה	ל- 3 חודשים שהסתיימו		ל- 6 חודשים שהסתיימו			
	ביום 31 בדצמבר	ביום 30 ביוני	ביום 30 ביוני	ביום 30 ביוני		
	2011	2012	2011	2012		
מבוקר	בלתי מבוקר		בלתי מבוקר			
	אלפי ש"ח					
	52,782	15,617	(42,505)	61,503	66,805	רווח נקי (הפסד)
						רווח (הפסד) כולל אחר:
	9,379	(423)	6,870	11	3,947	התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שנזקף לקרנות הון
	(158,161)	(66,021)	(69,603)	(87,114)	23,196	רווחים והפסדים נטו ממימוש של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועברו לדוחות רווח והפסד
	10,475	1,338	3,021	(13,728)	(10,738)	הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוחות רווח והפסד
	33,441	9,845	14,283	14,458	16,550	רווחים והפסדים נטו ממימוש של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוחות רווח והפסד
	(16,245)	(8,190)	(8,959)	(9,507)	2,012	חלק החברה ברווח (הפסד) כולל אחר של חברה מוחזקת המטופלת לפי שיטת השווי המאזני
	(121,111)	(63,451)	(54,388)	(95,880)	34,967	רווח (הפסד) כולל לפני מסים על ההכנסה (הטבת מס)
	(34,448)	(18,699)	(15,989)	(29,512)	11,539	מסים על ההכנסה (הטבת מס) המתייחסים לרכיבים של רווח (הפסד) כולל אחר
	(86,663)	(44,752)	(38,399)	(66,368)	23,428	רווח (הפסד) כולל אחר, נטו
	(33,881)	(29,135)	(80,904)	(4,865)	90,233	סך-הכל רווח (הפסד) כולל

תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

מגזרי פעילות סולו

ל- 6 החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני, 2012

ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח	ביטוח בריאות	ביטוח כללי	לא מיוחס למגזרי פעילות	התאמות וקיזוזים	פעילות מיועדת לחלוקה לבעלים	סה"כ	סה"כ
בלתי מבוקר							
אלפי ש"ח							
881,574	204,655	898,534	-	-	-	1,984,763	1,984,763
59,123	52,009	289,465	-	-	-	400,597	400,597
822,451	152,646	609,069	-	-	-	1,584,166	1,584,166
491,414	18,746	95,209	24,336	(7,730)	-	621,975	621,975
49,257	-	-	-	-	-	49,257	49,257
14,201	4,401	71,386	-	-	-	89,988	89,988
-	-	-	21	-	-	21	21
1,377,323	175,793	775,664	24,357	(7,730)	-	2,345,407	2,345,407
1,213,445	177,139	653,090	-	-	-	2,043,674	2,043,674
(40,422)	(72,277)	(178,917)	-	-	-	(291,616)	(291,616)
1,173,023	104,862	474,173	-	-	-	1,752,058	1,752,058
143,372	53,447	189,049	-	-	-	385,868	385,868
99,428	23,165	42,733	13,105	(7,730)	-	170,701	170,701
3,020	104	3,649	43,103	-	-	49,876	49,876
1,418,843	181,578	709,604	56,208	(7,730)	-	2,358,503	2,358,503
7,967	-	10,924	4,556	-	5,575	17,872	23,447
(33,553)	(5,785)	76,984	(27,295)	-	5,575	4,776	10,351
7,760	1,911	13,936	11,360	-	-	34,967	34,967
(25,793)	(3,874)	90,920	(15,935)	-	5,575	39,743	45,318
ליום 30 ביוני, 2012							
4,868,199	686,142	3,550,895	-	-	-	9,105,236	9,105,236
12,298,658	48,315	-	-	-	-	12,346,973	12,346,973

פרמיות שהורווחו ברוטו
פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
פרמיות שהורווחו בשייר
רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
הכנסות מדמי ניהול
הכנסות מעמלות
הכנסות אחרות
סך כל ההכנסות
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
וחוזי השקעה
חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי
בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
וחוזי השקעה
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
הוצאות הנהלה וכלליות
הוצאות מימון
סך כל ההוצאות
חלק בתוצאות חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת
השווי המאזני
רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
רווח כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה

התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי
תשואה
התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה

תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולר") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

מגזרי פעילות סולר (המשך)

ל-6 החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני, 2011

ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח	ביטוח בריאות	ביטוח כללי	לא מיוחס למגזרי פעילות	התאמות וקיזוזים	סה"כ	פעילות מיועדת לחלוקה לבעלים	סה"כ
בלתי מבוקר							
אלפי ש"ח							
814,249	181,964	861,024	-	-	1,857,237	-	1,857,237
60,282	51,247	327,781	-	-	439,310	-	439,310
753,967	130,717	533,243	-	-	1,417,927	-	1,417,927
20,835	17,945	96,030	35,543	(6,398)	163,955	-	163,955
47,669	-	-	-	-	47,669	-	47,669
11,913	7,188	79,268	-	-	98,369	-	98,369
-	-	-	75	-	75	-	75
834,384	155,850	708,541	35,618	(6,398)	1,727,995	-	1,727,995
641,607	124,769	591,187	-	-	1,357,563	-	1,357,563
(40,509)	(49,979)	(167,000)	-	-	(257,488)	-	(257,488)
601,098	74,790	424,187	-	-	1,100,075	-	1,100,075
130,134	43,236	190,477	-	-	363,847	-	363,847
104,798	15,644	53,958	7,614	(6,398)	175,616	-	175,616
3,127	3	4,151	48,051	-	55,332	-	55,332
839,157	133,673	672,773	55,665	(6,398)	1,694,870	-	1,694,870
29,624	-	5,921	5,230	-	40,775	27,681	13,094
24,851	22,177	41,689	(14,817)	-	73,900	27,681	46,219
(10,800)	(3,300)	(45,056)	(36,724)	-	(95,880)	-	(95,880)
14,051	18,877	(3,367)	(51,541)	-	(21,980)	27,681	(49,661)
ליום 30 ביוני, 2011							
4,697,576	585,260	3,404,417	-	-	8,687,253	-	8,687,253
11,974,197	46,567	-	-	-	12,020,764	-	12,020,764

פרמיות שהורווחו ברוטו
פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
פרמיות שהורווחו בשייר
רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
הכנסות מדמי ניהול
הכנסות מעמלות
הכנסות אחרות
סך כל ההכנסות
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
וחוזי השקעה
חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי
בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
וחוזי השקעה
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
הוצאות הנהלה וכלליות
הוצאות מימון
סך כל ההוצאות
חלק בתוצאות חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת
השווי המאזני
רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
הפסד כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה

התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי
תשואה
התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה

תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

מגזרי פעילות סולו (המשך)

ל- 3 החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני, 2012

סה"כ	פעילות מיועדת לחלוקה לבעלים	סה"כ	התאמות וקיצוזים	לא מיוחס למגזרי פעילות	ביטוח כללי	ביטוח בריאות	ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח	
בלתי מבוקר								
אלפי ש"ח								
1,003,095	-	1,003,095	-	-	455,999	102,850	444,246	פרמיות שהורווחו ברוטו
206,476	-	206,476	-	-	152,441	26,289	27,746	פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
796,619	-	796,619	-	-	303,558	76,561	416,500	פרמיות שהורווחו בשייר
(90,118)	-	(90,118)	(3,865)	13,330	47,087	9,282	(155,952)	רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון
24,995	-	24,995	-	-	-	-	24,995	הכנסות מדמי ניהול
47,652	-	47,652	-	-	37,427	1,975	8,250	הכנסות מעמלות
115	-	115	-	115	-	-	-	הכנסות אחרות
779,263	-	779,263	(3,865)	13,445	388,072	87,818	293,793	סך כל ההכנסות
696,400	-	696,400	-	-	349,592	104,132	242,676	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו וחוזי השקעה
(160,313)	-	(160,313)	-	-	(89,951)	(48,102)	(22,260)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
536,087	-	536,087	-	-	259,641	56,030	220,416	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר וחוזי השקעה
194,792	-	194,792	-	-	96,753	25,981	72,058	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
88,060	-	88,060	(3,865)	8,760	20,079	12,198	50,888	הוצאות הנהלה וכלליות
32,835	-	32,835	-	28,743	1,674	95	2,323	הוצאות מימון
851,774	-	851,774	(3,865)	37,503	378,147	94,304	345,685	סך כל ההוצאות
6,560	-	6,560	-	1,882	3,080	-	1,598	חלק בתוצאות חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
(65,951)	-	(65,951)	-	(22,176)	13,005	(6,486)	(50,294)	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
(54,388)	-	(54,388)	-	(12,028)	(34,271)	(1,964)	(6,125)	הפסד כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
(120,339)	-	(120,339)	-	(34,204)	(21,266)	(8,450)	(56,419)	סך כל ההפסד הכולל לפני מסים על ההכנסה

תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

מגזרי פעילות סולו (המשך)

ל- 3 החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני, 2011

ס"ה כ	פעילות מיועדת לחלוקה לבעלים	ס"ה כ	התאמות וקיצוזים	לא מיוחס למגזרי פעילות	ביטוח כללי	ביטוח בריאות	ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח
בלתי מבוקר							
אלפי ש"ח							
928,788	-	928,788	-	-	428,846	89,908	410,034
215,735	-	215,735	-	-	160,214	25,626	29,895
713,053	-	713,053	-	-	268,632	64,282	380,139
(116,887)	-	(116,887)	(3,577)	12,975	45,150	6,039	(177,474)
23,887	-	23,887	-	-	-	-	23,887
48,667	-	48,667	-	-	38,441	4,345	5,881
(3)	-	(3)	-	(3)	-	-	-
668,717	-	668,717	(3,577)	12,972	352,223	74,666	232,433
470,236	-	470,236	-	-	277,042	48,890	144,304
(99,182)	-	(99,182)	-	-	(61,649)	(16,998)	(20,535)
371,054	-	371,054	-	-	215,393	31,892	123,769
174,390	-	174,390	-	-	93,586	21,670	59,134
95,966	-	95,966	(3,577)	4,319	34,333	7,958	52,933
29,559	-	29,559	-	25,795	1,997	2	1,765
670,969	-	670,969	(3,577)	30,114	345,309	61,522	237,601
3,284	14,613	17,897	-	2,877	(119)	-	15,139
1,032	14,613	15,645	-	(14,265)	6,795	13,144	9,971
(63,451)	-	(63,451)	-	(20,286)	(33,470)	(2,556)	(7,139)
(62,419)	14,613	(47,806)	-	(34,551)	(26,675)	10,588	2,832

פרמיות שהורווחו ברוטו
 פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
 פרמיות שהורווחו בשייר
 רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון
 הכנסות מדמי ניהול
 הכנסות מעמלות
 הכנסות אחרות
 סך כל ההכנסות
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו וחוזי השקעה
 חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר וחוזי השקעה
 עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
 הוצאות הנהלה וכלליות
 הוצאות מימון
 סך כל ההוצאות
 חלק בתוצאות חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
 רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
 הפסד כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
 סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה

תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולר") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

מגזרי פעילות סולר (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2011

ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח	ביטוח בריאות	ביטוח כללי	לא מיוחס למגזרי פעילות	התאמות וקיזוזים	סה"כ	פעילות מיועדת לחלוקה לבעלים	סה"כ
מבוקר							
אלפי ש"ח							
1,681,171	370,920	1,719,710	-	-	3,771,801	-	3,771,801
118,579	101,862	626,052	-	-	846,493	-	846,493
1,562,592	269,058	1,093,658	-	-	2,925,308	-	2,925,308
(304,206)	28,118	152,542	33,880	(14,335)	(104,001)	-	(104,001)
94,232	-	-	-	-	94,232	-	94,232
24,828	9,617	149,415	-	-	183,860	-	183,860
-	-	-	829	-	829	-	829
1,377,446	306,793	1,395,615	34,709	(14,335)	3,100,228	-	3,100,228
1,080,408	239,487	1,211,360	-	-	2,531,255	-	2,531,255
(70,871)	(99,093)	(382,333)	-	-	(552,297)	-	(552,297)
1,009,537	140,394	829,027	-	-	1,978,958	-	1,978,958
261,875	82,112	369,223	-	-	713,210	-	713,210
224,694	30,513	110,308	17,865	(14,335)	369,045	-	369,045
10,317	1,082	8,376	78,911	-	98,686	-	98,686
1,506,423	254,101	1,316,934	96,776	(14,335)	3,159,899	-	3,159,899
71,343	-	28,911	8,111	-	108,365	54,738	53,627
(57,634)	52,692	107,592	(53,956)	-	48,694	54,738	(6,044)
(12,753)	(4,616)	(71,769)	(31,973)	-	(121,111)	-	(121,111)
(70,387)	48,076	35,823	(85,929)	-	(72,417)	54,738	(127,155)
ליום 31 בדצמבר, 2011							
4,775,897	610,332	3,379,847	-	-	8,766,076	-	8,766,076
11,746,168	45,811	-	-	-	11,791,979	-	11,791,979

פרמיות שהורווחו ברוטו
פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
פרמיות שהורווחו בשייר
רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון
הכנסות מדמי ניהול
הכנסות מעמלות
הכנסות אחרות
סך כל ההכנסות
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
וחוזי השקעה
חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי
בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
וחוזי השקעה
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
הוצאות הנהלה וכלליות
הוצאות מימון
סך כל ההוצאות
חלק בתוצאות חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת
השווי המאזני
רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
הפסד כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה

התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי
תשואה
התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה

תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי - סולו

ל- 6 החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני, 2012					
רכב חובה	רכב רכוש	ענפי רכוש ואחרים (*)	ענפי חבויות אחרים (**)	סה"כ	
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
231,253	369,122	283,988	146,646	1,031,009	פרמיות ברוטו
3,832	102,316	181,674	61,666	349,488	פרמיות ביטוח משנה
227,421	266,806	102,314	84,980	681,521	פרמיות בשייר
(25,547)	(26,467)	(5,436)	(15,002)	(72,452)	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
201,874	240,339	96,878	69,978	609,069	פרמיות שהורווחו בשייר
57,851	10,318	3,353	23,687	95,209	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
-	25,738	39,612	6,036	71,386	הכנסות מעמלות
259,725	276,395	139,843	99,701	775,664	סך כל ההכנסות
170,032	254,594	149,675	78,789	653,090	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
(3,411)	(56,983)	(99,170)	(19,353)	(178,917)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
166,621	197,611	50,505	59,436	474,173	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
17,274	77,927	67,191	26,657	189,049	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
12,144	13,268	12,264	5,057	42,733	הוצאות הנהלה וכלליות
1,238	989	957	465	3,649	הוצאות מימון
197,277	289,795	130,917	91,615	709,604	סך כל ההוצאות
11,473	(252)	1,691	(1,988)	10,924	חלק בתוצאות חברה מוחזקת המטופלת לפי שיטת השווי המאזני
73,921	(13,652)	10,617	6,098	76,984	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
8,788	1,587	455	3,106	13,936	רווח כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
82,709	(12,065)	11,072	9,204	90,920	סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה
1,647,850	495,405	410,117	997,523	3,550,895	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 30 ביוני, 2012 (בלתי מבוקר)

(*) ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אובדן רכוש, בתי עסק ודירות אשר הפעילות בגינם מהווה 78% מסך הפרמיות בענפים אלו.

(**) ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מעבידים, צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 85% מסך הפרמיות בענפים אלו.

תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי - סולו (המשך)

ל-6 החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני, 2011					
רכב חובה	רכב רכוש	ענפי רכוש ואחרים (*)	ענפי חבויות אחרים (**)	סה"כ	
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
210,805	338,533	263,655	122,579	935,572	פרמיות ברוטו
3,060	90,477	160,320	47,624	301,481	פרמיות ביטוח משנה
207,745	248,056	103,335	74,955	634,091	פרמיות בשייר
(48,040)	(27,730)	(12,139)	(12,939)	(100,848)	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
159,705	220,326	91,196	62,016	533,243	פרמיות שהורווחו בשייר
58,438	8,976	3,692	24,924	96,030	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
3,060	26,337	42,069	7,802	79,268	הכנסות מעמלות
221,203	255,639	136,957	94,742	708,541	סך כל ההכנסות
191,224	251,679	79,135	69,149	591,187	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
(26,474)	(80,142)	(37,026)	(23,358)	(167,000)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
164,750	171,537	42,109	45,791	424,187	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
18,215	82,831	64,216	25,215	190,477	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
14,936	17,508	15,584	5,930	53,958	הוצאות הנהלה וכלליות
1,201	1,410	1,184	356	4,151	הוצאות מימון
199,102	273,286	123,093	77,292	672,773	סך כל ההוצאות
3,705	1,481	1,926	(1,191)	5,921	חלק בתוצאות חברה מוחזקת המטופלת לפי שיטת השווי המאזני
25,806	(16,166)	15,790	16,259	41,689	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
(28,923)	(4,656)	(1,546)	(9,931)	(45,056)	הפסד כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
(3,117)	(20,822)	14,244	6,328	(3,367)	סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה
1,635,730	453,753	352,767	962,167	3,404,417	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 30 ביוני, 2011 (בלתי מבוקר)

(*) ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אובדן רכוש, בתי עסק ודירות אשר הפעילות בגינם מהווה 79% מסך הפרמיות בענפים אלו.

(**) ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מעבידים, צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 82% מסך הפרמיות בענפים אלו.

תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי - סולו (המשך)

ל- 3 החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני, 2012					
רכב חובה	רכב רכוש	ענפי רכוש ואחרים (*)	ענפי חבויות אחרים (**)	סה"כ	
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
96,574	155,882	118,374	60,056	430,886	פרמיות ברוטו
1,916	41,455	76,104	25,412	144,887	פרמיות ביטוח משנה
94,658	114,427	42,270	34,644	285,999	פרמיות בשייר
6,867	4,938	4,929	825	17,559	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
101,525	119,365	47,199	35,469	303,558	פרמיות שהורווחו בשייר
28,861	4,973	1,621	11,632	47,087	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
-	12,693	20,454	4,280	37,427	הכנסות מעמלות
130,386	137,031	69,274	51,381	388,072	סך כל ההכנסות
105,383	123,708	74,033	46,468	349,592	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
(4,796)	(25,432)	(49,633)	(10,090)	(89,951)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
100,587	98,276	24,400	36,378	259,641	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
8,499	38,852	35,581	13,821	96,753	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
5,893	6,243	5,666	2,277	20,079	הוצאות הנהלה וכלליות
597	371	444	262	1,674	הוצאות מימון
115,576	143,742	66,091	52,738	378,147	סך כל ההוצאות
3,535	434	547	(1,436)	3,080	חלק בתוצאות חברה מוחזקת המטופלת לפי שיטת השווי המאזני
18,345	(6,277)	3,730	(2,793)	13,005	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
(22,087)	(4,164)	(1,076)	(6,944)	(34,271)	הפסד כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
(3,742)	(10,441)	2,654	(9,737)	(21,266)	סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה

(*) ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אובדן רכוש, בתי עסק ודירות אשר הפעילות בגינם מהווה 74% מסך הפרמיות בענפים אלו.

(**) ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מעבידים, צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 81% מסך הפרמיות בענפים אלו.

תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי - סולו (המשך)

ל- 3 החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני, 2011					
סה"כ	ענפי חבויות (אחרים **)	ענפי רכוש (ואחרים *) בלתי מבוקר	רכב רכוש	רכב חובה	
אלפי ש"ח					
390,660	48,439	105,788	144,662	91,771	פרמיות ברוטו
125,107	19,863	65,879	37,719	1,646	פרמיות ביטוח משנה
265,553	28,576	39,909	106,943	90,125	פרמיות בשייר
3,079	2,760	5,097	3,200	(7,978)	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
268,632	31,336	45,006	110,143	82,147	פרמיות שהורווחו בשייר
45,150	11,621	1,700	4,166	27,663	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
38,441	3,933	19,570	13,558	1,380	הכנסות מעמלות
352,223	46,890	66,276	127,867	111,190	סך כל ההכנסות
277,042	34,934	24,705	117,100	100,303	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
(61,649)	(10,126)	(5,329)	(34,431)	(11,763)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
215,393	24,808	19,376	82,669	88,540	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
93,586	12,019	32,318	39,970	9,279	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
34,333	3,880	9,633	11,600	9,220	הוצאות הנהלה וכלליות
1,997	206	532	661	598	הוצאות מימון
345,309	40,913	61,859	134,900	107,637	סך כל ההוצאות
(119)	(1,160)	1,099	955	(1,013)	חלק בתוצאות חברה מוחזקת המטופלת לפי שיטת השווי המאזני
6,795	4,817	5,516	(6,078)	2,540	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
(33,470)	(7,105)	(1,115)	(3,513)	(21,737)	הפסד כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
(26,675)	(2,288)	4,401	(9,591)	(19,197)	סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה

(* ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אובדן רכוש, בתי עסק ודירות אשר הפעילות בגינם מהווה 78% מסך הפרמיות בענפים אלו.

(** ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מעבידים, צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 77% מסך הפרמיות בענפים אלו.

תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי - סולו (המשך)

לשנה שהסתיימה ליום 31 בדצמבר, 2011					
סה"כ	ענפי חבויות (אחרים **)	ענפי רכוש (ואחרים *) מבוקר	רכב רכוש	רכב חובה	
אלפי ש"ח					
1,727,344	220,756	482,269	626,429	397,890	פרמיות ברוטו
557,331	95,769	291,167	162,878	7,517	פרמיות ביטוח משנה
1,170,013	124,987	191,102	463,551	390,373	פרמיות בשייר
(76,355)	(4,317)	(7,368)	(17,780)	(46,890)	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
1,093,658	120,670	183,734	445,771	343,483	פרמיות שהורווחו בשייר
152,542	39,378	5,705	13,298	94,161	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
149,415	15,366	81,291	48,987	3,771	הכנסות מעמלות
1,395,615	175,414	270,730	508,056	441,415	סך כל ההכנסות
1,211,360	139,888	237,711	516,145	317,616	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
(382,333)	(46,218)	(149,028)	(154,820)	(32,267)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
829,027	93,670	88,683	361,325	285,349	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
369,223	48,927	127,542	157,336	35,418	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
110,308	11,881	31,647	36,576	30,204	הוצאות הנהלה וכלליות
8,376	884	2,262	2,393	2,837	הוצאות מימון
1,316,934	155,362	250,134	557,630	353,808	סך כל ההוצאות
28,911	(2,469)	4,563	1,627	25,190	חלק בתוצאות חברה מוחזקת המטופלת לפי שיטת השווי המאזני
107,592	17,583	25,159	(47,947)	112,797	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
(71,769)	(15,380)	(2,385)	(7,148)	(46,856)	הפסד כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
35,823	2,203	22,774	(55,095)	65,941	סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה
3,379,847	960,199	369,458	449,782	1,600,408	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 31 בדצמבר, 2011 (מבוקר)

(* ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אובדן רכוש, בתי עסק ודירות אשר הפעילות בגינם מהווה 79% מסך הפרמיות בענפים אלו.

(** ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מעבידים, צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 81% מסך הפרמיות בענפים אלו.

פירוט נכסים עבור חוזים תלויי תשואה והשקעות פיננסיות אחרותא. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה

להלן פירוט הנכסים המוחזקים כנגד חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה:

ליום 31 בדצמבר 2011	ליום 30 ביוני	
	2011	2012
מבוקר	בלתי מבוקר	
	אלפי ש"ח	
4,001,963	4,071,801	4,285,101
3,082,928	3,116,298	3,252,446
2,682,486	3,005,072	2,693,586
1,698,864	1,571,350	1,769,274
11,466,241	11,764,521	12,000,407
535,315	258,673	529,073
123,196	117,731	97,874
12,124,752	12,140,925	12,627,354

השקעות פיננסיות:

נכסי חוב סחירים

נכסי חוב שאינם סחירים

מניות

השקעות פיננסיות אחרות

סך הכל השקעות פיננסיות

מזומנים ושווי מזומנים

אחר

סך הכל נכסים עבור חוזים תלויי תשואה

פירוט נכסים עבור חוזים תלויי תשואה והשקעות פיננסיות אחרות (המשך)

ב. השקעות פיננסיות אחרות

ליום 30 ביוני, 2012				פירוט בסעיף	
סה"כ	הלוואות וחייבים	זמינים למכירה	נמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד		
	בלתי מבוקר				
	אלפי ש"ח				
3,518,651	-	3,286,578	232,073	ג	נכסי חוב סחירים
5,430,076	5,430,076	-	-	ד	נכסי חוב שאינם סחירים
233,457	-	219,834	13,623	ה	מניות
299,522	-	211,992	87,530	ו	אחרות
<u>9,481,706</u>	<u>5,430,076</u>	<u>3,718,404</u>	<u>333,226</u>		סה"כ
ליום 30 ביוני, 2011				פירוט בסעיף	
סה"כ	הלוואות וחייבים	זמינים למכירה	נמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד		
	בלתי מבוקר				
	אלפי ש"ח				
3,627,144	-	3,229,019	398,125	ג	נכסי חוב סחירים
5,169,728	5,169,728	-	-	ד	נכסי חוב שאינם סחירים
282,521	-	252,980	29,541	ה	מניות
418,834	-	128,328	290,506	ו	אחרות
<u>9,498,227</u>	<u>5,169,728</u>	<u>3,610,327</u>	<u>718,172</u>		סה"כ
ליום 31 בדצמבר, 2011				פירוט בסעיף	
סה"כ	הלוואות וחייבים	זמינים למכירה	נמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד		
	מבוקר				
	אלפי ש"ח				
3,679,513	-	3,149,459	530,054	ג	נכסי חוב סחירים
5,248,752	5,248,752	-	-	ד	נכסי חוב שאינם סחירים
262,170	-	239,708	22,462	ה	מניות
392,053	-	187,041	205,012	ו	אחרות
<u>9,582,488</u>	<u>5,248,752</u>	<u>3,576,208</u>	<u>757,528</u>		סה"כ

פירוט נכסים עבור חוזים תלויי תשואה והשקעות פיננסיות אחרות (המשך)

ג. נכסי חוב סחירים

ליום 30 ביוני, 2012		
הערך בספרים	עלות מופחתת	
בלתי מבוקר	אלפי ש"ח	
1,722,578	1,660,241	אגרות חוב ממשלתיות
		<u>נכסי חוב אחרים:</u>
1,792,979	1,821,510	נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה
3,094	2,255	נכסי חוב אחרים הניתנים להמרה
3,518,651	3,484,006	סך הכל נכסי חוב סחירים
62,092		ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)
ליום 30 ביוני, 2011		
הערך בספרים	עלות מופחתת	
בלתי מבוקר	אלפי ש"ח	
1,936,436	1,901,599	אגרות חוב ממשלתיות
		<u>נכסי חוב אחרים:</u>
1,685,950	1,652,291	נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה
4,758	7,534	נכסי חוב אחרים הניתנים להמרה
3,627,144	3,561,424	סך הכל נכסי חוב סחירים
40,310		ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)
ליום 31 בדצמבר, 2011		
הערך בספרים	עלות מופחתת	
מבוקר	אלפי ש"ח	
1,933,643	1,870,405	אגרות חוב ממשלתיות
		<u>נכסי חוב אחרים:</u>
1,742,199	1,795,653	נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה
3,671	4,393	נכסי חוב אחרים הניתנים להמרה
3,679,513	3,670,451	סך הכל נכסי חוב סחירים
67,050		ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

פירוט נכסים עבור חוזים תלויי תשואה והשקעות פיננסיות אחרות (המשך)

ד. נכסי חוב שאינם סחירים

ליום 30 ביוני, 2012	
שווי הוגן	ערך בספרים
בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח	
2,910,897	2,385,508
3,116,906	3,044,568
6,027,803	5,430,076
	88,519

אגרות חוב ממשלתיות

אג"ח מיועדות

נכסי חוב אחרים:

נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה

סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים

ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

ליום 30 ביוני, 2011	
שווי הוגן	ערך בספרים
בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח	
2,802,545	2,361,461
2,893,081	2,808,267
5,695,626	5,169,728
	91,469

אגרות חוב ממשלתיות

אג"ח מיועדות

נכסי חוב אחרים:

נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה

סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים

ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

ליום 31 בדצמבר, 2011	
שווי הוגן	ערך בספרים
מבוקר	
אלפי ש"ח	
2,894,471	2,366,397
2,938,814	2,882,355
5,833,285	5,248,752
	91,475

אגרות חוב ממשלתיות

אג"ח מיועדות

נכסי חוב אחרים:

נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה

סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים

ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

פירוט נכסים עבור חוזים תלויי תשואה והשקעות פיננסיות אחרות (המשך)

ה. מניות

ליום 30 ביוני, 2012		
הערך בספרים	עלות	
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
219,851	271,518	מניות סחירות
13,606	10,703	מניות שאינן סחירות
233,457	282,221	סך הכל מניות
76,445		ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)
ליום 30 ביוני, 2011		
הערך בספרים	עלות	
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
272,279	285,315	מניות סחירות
10,242	8,382	מניות שאינן סחירות
282,521	293,697	סך הכל מניות
49,955		ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)
ליום 31 בדצמבר, 2011		
הערך בספרים	עלות	
מבוקר		
אלפי ש"ח		
252,091	297,198	מניות סחירות
10,079	6,803	מניות שאינן סחירות
262,170	304,001	סך הכל מניות
72,331		ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

פירוט נכסים עבור חוזים תלויי תשואה והשקעות פיננסיות אחרות (המשך)

1. השקעות פיננסיות אחרות

ליום 30 ביוני, 2012		
הערך בספרים	עלות	
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
136,350	133,939	השקעות פיננסיות אחרות סחירות
163,172	151,773	השקעות פיננסיות אחרות שאינן סחירות
299,522	285,712	סך הכל השקעות פיננסיות אחרות
22,402		ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)
ליום 30 ביוני, 2011		
הערך בספרים	עלות	
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
268,385	249,201	השקעות פיננסיות אחרות סחירות
150,449	131,079	השקעות פיננסיות אחרות שאינן סחירות
418,834	380,280	סך הכל השקעות פיננסיות אחרות
21,448		ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)
ליום 31 בדצמבר, 2011		
הערך בספרים	עלות	
מבוקר		
אלפי ש"ח		
226,483	227,415	השקעות פיננסיות אחרות סחירות
165,570	169,646	השקעות פיננסיות אחרות שאינן סחירות
392,053	397,061	סך הכל השקעות פיננסיות אחרות
27,615		ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

השקעות פיננסיות אחרות כוללות בעיקר השקעות בתעודות סל, תעודות השתתפות בקרנות נאמנות, קרנות השקעה, נגזרים פיננסיים, חוזים עתידיים, אופציות ומוצרים מובנים.
